

Rəbb günü oxunuşları

Oruc və Pasxa dövrü

ver.2024-03-03

Katolik Kilsəsi, Azərbaycan

painting by J.Kirk Richards

Kül çərşənbəsi – ABC (Küllərin Təqdis Edilməsi).....	5
1-ci Rəbb günü Oruc dövründə - A ili.....	7
2-ci Rəbb günü Oruc dövründə - A ili.....	9
3-cü Rəbb günü Oruc dövründə - A ili.....	11
4-cü Rəbb günü Oruc dövründə - A ili.....	14
5-ci Rəbb günü Oruc dövründə - A ili.....	17
6-cı Rəbb günü Oruc dövründə – A, B, C ili İsa Məsihin Yerusəlimə giriş bayramı İsa Məsihin Pasxa yeməyinin xatırlanması (ABC) Müqəddəs Cümə Axşamı.....	41
Rəbbimizin əzabları və ölümünün xatırlanması (ABC) Müqəddəs Cümə Ayini....	43
Müqəddəs Şənbə günü, Pasxa Ərəfəsi (ABC).....	50
Pasxa bayramı (Rəbb günü) (ABC).....	61
2-ci Rəbb günü Pasxa dövründə - A ili.....	63
3-cü Rəbb günü Pasxa dövründə - A ili.....	65
4-cü Rəbb günü Pasxa dövründə - A ili.....	68
5-ci Rəbb günü Pasxa dövründə - A ili.....	70
6-cı Rəbb günü Pasxa dövründə - A ili.....	72
7-ci Rəbb günü Pasxa dövründə - A ili.....	74
İsa Məsihin göyə qalxması bayramı – A,B,C.....	76
Pentikost bayramı – ABC.....	79
1-ci Rəbb günü Oruc dövründə - B ili.....	82
2-ci Rəbb günü Oruc dövründə - B ili.....	84
3-cü Rəbb günü Oruc dövründə - B ili.....	86
4-cü Rəbb günü Oruc dövründə - B ili.....	88
5-ci Rəbb günü Oruc dövründə - B ili.....	90
2-ci Rəbb günü Pasxa dövründə - B ili.....	92
3-cü Rəbb günü Pasxa dövründə - B ili.....	94
4-cü Rəbb günü Pasxa dövründə - B ili.....	96
5-ci Rəbb günü Pasxa dövründə - B ili.....	98
6-cı Rəbb günü Pasxa dövründə - B ili.....	100
7-ci Rəbb günü Pasxa dövründə - B ili.....	102
1-ci Rəbb günü Oruc dövründə - C ili.....	104
2-ci Rəbb günü Oruc dövründə - C ili.....	106
3-cü Rəbb günü Oruc dövründə - C ili.....	108
4-cü Rəbb günü Oruc dövründə - C ili.....	110
5-ci Rəbb günü Oruc dövründə - C ili.....	112
2-ci Rəbb günü Pasxa dövründə - C ili.....	114
3-cü Rəbb günü Pasxa dövründə - C ili.....	116
4-cü Rəbb günü Pasxa dövründə - C ili.....	119
5-ci Rəbb günü Pasxa dövründə - C ili.....	121
6-cı Rəbb günü Pasxa dövründə - C ili.....	123
7-ci Rəbb günü Pasxa dövründə - C ili.....	125

Kül çərşənbəsi – ABC (Küllərin Təqdis Edilməsi)

Peyğəmbər Yoelin kitabından sözlər

Yoel 2, 12-18

Rəbb belə bəyan edir:

«İndi isə orucla, ağlamaqla, yas tutmaqla bütün qəlbinizlə Mənə dönün.

Paltarlarınızı deyil, ürəyinizi yırtın, Allahınız Rəbbə tərəf qaydın».

Çünki O, lütfkar və rəhmlidir, hədsiz səbirlidir, bol məhəbbətlidir, bəla göndərməz, rəhm edər. Kim bilir, bəlkə rəhm edib dönər? Sonra Allahınız Rəbbə Taxıl və maye təqdimlərini verəsiniz deyə sizə bərəkət verər.

Sionda şeypur çalın, oruc üçün vaxt təyin edin, təntənəli toplantı çağırın. Xalqı bir yerə yığın, camaatı təqdis edin, ağsaqqalları yığın, uşaqları və südəmər çağaları toplayın. Bəy öz otağından, gəlin də öz gərdəyindən çıxsın. Rəbbə xidmət edən kahinlər məbədin eyvanı ilə qurbangah arasında ağlayıb desin: «Ya Rəbb, xalqına qıyma, Öz irsini rüsvay olmağa qoyma! Qoyma onlar millətlərin dilinə düşsün. Axı nə üçün xalqlar arasında belə deyilsin: “Bəs hanı onların Allahı?”»

O zaman Rəbb Öz torpağına qıymayacaq, Öz xalqına rəhm edəcək.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 51, 1-2. 3-4. 10-11. 12-13. 14+17

N: Allah, bizə lütf et, çünki günah işlətmişik.

Məhəbbətin naminə, ey Allah, mənə lütf et, bol mərhəmətinə görə asiliklərimi sil. Mənim bütün təqsirlərimi yu, günahımdan təmizlə.

Çünki asiliklərimi bilirəm, günahım daim gözümün qarşısındadır.

Sənə, yalnız Sənə qarşı günah işlətmişəm, gözündə pis sayılanı etmişəm.

Mənə görə çıxarılan hökmündə ədalətli sən, məni məhkum etməkdə haqlısan.

Mən doğulandan bəri günahkaram, ana bətnindən belə, təqsirkaram.

Ey Allah, məndə təmiz ürək yarat, daxilimə yenidən sədaqət ruhunu ver.

Məni Öz hüzurundan atma, Müqəddəs Ruhunu məndən götürmə.

Xilasının sevincini mənə qaytar, itaətkarlıq ruhu verib mənə dayaq ol.

Ey Xudavənd, Sən dilimi aç, ağzımla Sənə olan həmdlərimi bəyan edirəm.

Müqəddəs Paulun Korinfilərə 2-ci məktubundan sözlər

2 Kor 5, 20 – 6, 2

Beləliklə, biz Məsihin nümayəndələriyik, sanki Allah bizim vasitəmizlə rica edir.

Məsihin adı ilə yalvarırıq ki, Allahla barışın. Günahla əlaqəsi olmayan

Məsihi Allah bizim uğrumuzda günah qurbanı verdi ki, Onda biz Allahın salehliyinə nail olaq. Buna görə Allahla birgə işləyən bizlər rica edirik ki,

Onun lütfünü boş yerə qəbul etməyəsiniz. Çünki O deyir: «Münasib vaxtda səni eşitdim, Xilas günü sənə kömək etdim». Budur, indi münasib vaxt, budur, indi xilas günü.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

Rəbbim, sözlərin həqiqətdir və əmrlərin qurtuluşumuza yoldur. İsa Məsih belə deyir: “Tövbə edin, çünki Allahın hökmdarlığı yaxındır”.

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

† İncil †

Mt 6, 1-6. 16-18

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Mattanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

Ehtiyatlı olun, özünüzü insanlara göstərmək üçün yaxşılıq etməyin. Yoxsa göylərdə olan Atanızdan mükafat almazsınız. Ona görə də sədəqə verdiyin zaman öz önündə car çəkmə. Çünki ikiüzlülər insanların onları tərifləməsi üçün sinaqoqlarda və küçələrdə belə edirlər. Doğrusunu sizə deyirəm ki, onlar mükafatlarını aldılar. Amma sən sədəqə verdiyin zaman sol əlin sağ əlinin nə etdiyini bilməsin. Belə ki verdiyin sədəqə gizli qalsın. Gizlidə olanı görəndə Atan səni mükafatlandıracaq. Dua etdiyiniz zaman ikiüzlülər kimi olmayın. Çünki belələri insanlar onları görsün deyə sinaqoqlarda və küçə tinlərində durub dua etməyi sevirlər. Doğrusunu sizə deyirəm ki, onlar mükafatlarını aldılar. Amma sən dua etdiyiniz zaman öz otağına girib qapını ört. Gizlində olan Atana dua et. Gizlində etdiyiniz duanı görəndə Atan səni mükafatlandıracaq. Oruc tutduğunuz zaman ikiüzlülər kimi qaşqabaqlı gəzməyin. Onlar oruc tutduqlarını insanlara göstərmək üçün özlərini qəmgin tuturlar. Doğrusunu sizə deyirəm ki, onlar mükafatlarını aldılar. Amma sən oruc tutduğunuz zaman başına yağ sürt və üzünü yu. Belə ki insanlara deyil, gizlində olan Atana oruclu görünəsən. Gizlində olanı görəndə Atan səni mükafatlandıracaq.

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

1-ci Rəbb günü Oruc dövründə - A ili

Yaradılış kitabından sözlər

Yar 2:7-9; 3:1-7

Rəbb Allah yerin torpağından insanı düzəltdi və onun burnuna həyat nəfəsi üfürdü. Beləcə insan canlı varlıq oldu. Sonra Rəbb Allah şərqdə yerləşən Edendə bir bağ saldı və düzəltdiyi insanı orada yerləşdirdi. Rəbb Allah torpaqda gözəl görünüşlü və yemək üçün şirin meyvəli cürbəcür ağaclar yetirdi. O həmçinin bağın ortasında həyat ağacını və xeyirlə şəri bilmə ağacını bitirdi.

Rəbb Allahın yaratdığı bütün çöl heyvanlarının ən hiyləgəri ilan idi. İlan qadına dedi: «Doğrudanmı, Allah sizə “bağda olan heç bir ağacın bəhrələrindən yeməyin” deyib?» Qadın ilana dedi: «Bağdakı ağacların bəhrələrindən yeyə bilərik. Amma bağın ortasındakı ağacın meyvələri barədə Allah deyib: “Ondan yeməyin və ona toxunmayın, yoxsa öləcəksiniz!”» İlan qadına dedi: «Yox, əsla ölməzsəniz. Əksinə, Allah bilir ki, o meyvələrdən yediyiniz gün gözləriniz açılacaq və xeyirlə şəri bilərək Allah kimi olacaqsınız». Qadın gördü ki, ağacın meyvəsi yemək üçün yaxşıdır, gözə xoş görünür və bu ağac insana dərrakə verməyi vəd edir. Buna görə də o həmin meyvədən dərib yedi. Sonra yanında olan ərinə də verdi, o da yedi. O vaxt ikisinin də gözləri açıldı və çılpaq olduqlarını bildilər. Buna görə də əncir yarpaqlarını bir-birinə hörüb özlərinə fitə düzəltdilər. Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 51, 1-2. 10-11. 12-13

N: Ey Allah, məndə təmiz ürək yarat.

Məhəbbətinə görə, ey Allah, mənə rəhm et, +
bol mərhəmətinə görə qanunsuzluqlarımı sil.
Təqsirimi tamamilə yu, günahımdan məni təmizlə.

Ey Allah, məndə təmiz ürək yarat, daxilimə yenidən sədaqət ruhunu ver.
Məni Öz hüzurundan atma, Müqəddəs Ruhunu məndən götürmə.

Xilasının sevincini mənə qaytar, itaətkarlıq ruhu verib mənə dayaq ol.
Qoy Sənin yollarını qanunsuzlara öyrədim, günahkarlar Sənə sarı dönsünlər.

Müqəddəs Paulun Romalılara məktubundan sözlər

Rom 5:12-19 ya 5:12, 17-19

Beləliklə, günah bir insan vasitəsilə, ölüm də günah vasitəsilə bu dünyaya gəldi. Beləcə ölüm bütün insanlara yayıldı, çünki hamı günah etdi. Qanundan əvvəl də dünyada günah var idi. Amma qanun olmayanda günah hesaba alınmır. Lakin Adəmdən Musaya qədər ölüm hamıya, hətta Adəmin əmri pozmasına bənzər bir günah etməyənlərə də hökmranlıq etdi. Adəm o gələcək İnsanın əvvəlcədən göstərilən təsviri idi. Amma Allahın ənamı təqsir kimi deyil. Çünki bir adamın təqsiri üzündən çox adam öldüsə də, Allahın lütfü və bir Adamın, yəni İsa Məsihin

lütfü ilə verilən ənam bir çoxları üçün daha böyük təsir göstərdi. Allahın ənamı həmin bir adamın günahının nəticəsi kimi deyil: bir günahdan sonra gələn hökm məhkumluq gətirdi, amma çoxlu təqsirdən sonra gələn ənam salehlik gətirdi. Əgər bir adamın təqsiri üzündən ölüm həmin adamın vasitəsilə hökmranlıq etdisə, Allahın bol lütfünü və salehlik ənamını qəbul edənlər bir Adam, yəni İsa Məsih vasitəsilə daha qəti olaraq həyatda hökmranlıq edəcək. Deməli, necə ki bir təqsir üzündən bütün adamlar məhkum olundu, eləcə də bir saleh əmələ görə bütün adamlara yaşamaq üçün salehlik verildi. Necə ki bir adamın itaətsizliyi üzündən bir çoxları günahkar sayıldı, eləcə də bir Adamın itaəti sayəsində bir çoxları saleh sayılacaq.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

Rəbbim, sözlərin həqiqətdir və əmrlərin qurtuluşumuza yoldur. İnsan yalnız çörəklə deyil, Allahın ağzından çıxan hər kəlmə ilə yaşayar.

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

† İncil †

Mt 4:1-11

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənə ruhunla.**

K: Müqəddəs Mattanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

Bundan sonra İsa iblis tərəfindən sınağa çəkilmək üçün Ruh tərəfindən səhraya aparıldı. İsa qırx gün-qırx gecə oruc tutandan sonra acdı. O zaman sınağaçəkən yaxınlaşıb Ona dedi: «Əgər Sən Allahın Oğlusansa, bu daşlara əmr et ki, çörəyə dönsün». İsa ona belə cavab verdi: «“İnsan yalnız çörəklə deyil, Allahın ağzından çıxan hər kəlmə ilə yaşayar” deyə yazılmışdır». Sonra iblis Onu müqəddəs şəhərə gətirdi və məbədin qülləsinə qoyub dedi: «Əgər Sən Allahın Oğlusansa, Özünü aşağı at. Axı “Allah Sənə görə mələklərinə əmr edər ki,

Səni əlləri üstündə aparsınlar, ayağın bir daşa dəyməsin”

deyə yazılmışdır». İsa ona dedi: «“Allahın Rəbbi sınağa” deyə də yazılmışdır». İblis yenə İsanı çox yüksək bir dağa çıxartdı. Ona dünyanın bütün padşahlıqlarını və şan-şöhrətini göstərüb dedi: «Əgər Sən yerə qapanıb mənə səcdə etsən, bütün bu şeyləri Sənə verəcəyəm». İsa dedi: «Rədd ol, Şeytan! “Allahın Rəbbə səcdə et və yalnız Ona ibadət et” deyə yazılmışdır». Bundan sonra iblis İsanı tərək etdi və mələklər gəlib Ona xidmət edirdi.

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

2-ci Rəbb günü Oruc dövründə - A ili

Yaradılış kitabından sözlər

Yar 12, 1-4a

Rəbb İbrama dedi: «Öz torpağından, qohumlarının arasından, ata evindən çıx, sənə göstərəcəyim torpağa get. Səndən böyük bir millət törədəcəyəm, sənə xeyir-dua verəcəyəm, adını ucaldacağam və bərəkət qaynağı olacaqsan. Sənə xeyir-dua verənlərə xeyir-dua verəcəyəm, sənə lənət edənləri lənətləyəcəyəm. Yer üzünün bütün tayfaları sənə vasitənlə xeyir-dua alacaq». İbrahim Rəbbin ona söylədiyi kimi oradan çıxdı.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 33, 4-5. 18-19. 20+22

N: Ya Rəbb, ümidimizi Sənə bağlamışıq, məhəbbətin üzərimizdən tükənməsin.

Rəbbin sözü haqdır, hər işini sədaqətlə aparır.

Rəbb salehliyi və ədaləti sevir, yer üzünü Onun məhəbbəti ilə dolur.

Rəbbin gözü Ondən qorxanlara, Onun məhəbbətinə ümid bağlayanlara baxar. İstəyir ki, onları ölümdən qurtarsın, qıtlıqda belə, onlar sağ qalsın.

Könlümüz Rəbbin yolunu gözlər, Odur köməyimiz və sipərimiz.

Ya Rəbb, ümidimizi Sənə bağlamışıq, məhəbbətin üzərimizdən tükənməsin.

Müqəddəs Paulun Timoteyə 2-ci məktubundan sözlər

2 Tim 1, 8b-10

Allahın gücü ilə Müjdə uğrunda mənimlə birlikdə əziyyətə döz. Allah bizi əməllərimizə görə deyil, öz məqsədinə və lütfünə görə xilas edib, müqəddəs olmağa dəvət etdi. O lütf bizə İsa Məsih vasitəsilə əzəldən bəri verilib indi isə Xilaskarımız İsa Məsihin zühuru ilə üzə çıxdı. O, ölümü yox etdi, Müjdə vasitəsilə həyatı və ölməzliyi aşkar etdi.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

Mt 17, 5

Parlaq buluddan Atanın səsi gəldi və belə dedi:

“Bu Mənim sevimli Oğlumdur. Onu dinləyin”!

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

† İncil †

Mt 17, 1-9

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Mattanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

Altı gündən sonra İsa Özü ilə yalnız Peter, Yaqub və qardaşı Yəhyanı götürüb hündür bir dağa çıxdı. Onların qarşısında görünüşü dəyişdi. Üzü günəş kimi parladı və libası işıq kimi ağ oldu. O an Musa və İlyas onlara göründü. Onlar İsa ilə söhbət edirdi. Peter sözə başlayıb İsayaya dedi: «Ya Rəbb! Nə yaxşı ki biz buradayıq. Əgər istəyirsənsə, burada üç çardağ qurum – biri Sənin, biri Musa, biri də İlyas üçün». Peter hələ danışan zaman parlaq bir bulud onların üzərinə kölgə saldı. Budur, buluddan bir səs gəldi: «Bu Mənim sevimli Oğlumdur, Ondan çox məmnunam, Ona qulaq asın!» Şagirdlər bunu eşidəndə üzüstə yerə yığıldılar və onları böyük dəhşət bürüdü. İsa gəlib onlara toxunaraq «Qalxın, qorxmayın!» dedi. Onlar da başını qaldıranda İsadan başqa kimsəni görmədilər. Dağdan enərkən İsa şagirdlərinə tapşırırdı: «Bəşər Oğlu ölülərdən dirilənə qədər gördüyünüzü heç kimə söyləməyin».

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

3-cü Rəbb günü Oruc dövründə - A ili

Çıxış kitabından sözlər

Çıx 17, 3-7

Xalq orada olanda susamışdı. Ona görə də Musanın əlindən deyib dedi: «Axı niyə bizi Misirdən çıxartdın? Bu bizi, oğullarımızı və heyvanlarımızı susuzluqdan öldürmək üçündürmü?»

Musa Rəbbə fəryad edib dedi: «Axı mən bu xalq ilə nə edirəm? Bir az da keçsə, məni daşqalaq edəcəklər».

Rəbb Musaya dedi: «Xalqın qarşısına çıx. Özünlə bərabər bir neçə İsrail ağsaqqalı götür. Nil çayına vurduğun əsanı əlinə alıb irəli get. Orada – Xorevdəki qayanın üstündə Mən sənənin önündə dayanacağam. Zərbə ilə qayaya vur və oradan xalq üçün içməli su çıxacaq». Musa da İsrail ağsaqqallarının gözü qarşısında bunu etdi.

Musa o yeri Massa və Meriva adlandırdı, çünki orada İsrail övladları münaqişə etmişdilər və «görəsən Rəbb aramızdadır ya yox» deyərək Rəbbi sınımışdılar.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 95, 1-2. 6-7. 8-9

N: Ey Rəbb, qoy ürəklərimiz inadkar olmasın, amma Sənin dediyini eşidək.

Gəlin Rəbbi mədh edək, bizi qurtaran Qayaya sevincdən cuşa gələrək nida edək. Şükür edərək hüzuruna gedək, cuşa gəlib ilahilərlə Ona nida edək!

Gəlin Ona səcdə edək, əyilək, bizi yaradan Rəbbin hüzurunda diz çökək. Çünki O, Allahımızdır, biz Onun otlağının xalqıyıq, əlinin altındakı sürüsüyük.

Kaş ki bu gün dediyini eşidəydiniz: Qoy ürəkləriniz Merivada olduğunuz kimi, səhradakı Massada keçən gündə olduğu kimi inadkar olmasın.

Orada atalarınız Məni sınıdılar, əməllərimi görsələr də, Məni yoxladılar.

Müqəddəs Paulun Romalılara məktubundan sözlər

Rom 5, 1-2. 5-8

Beləliklə, imana əsasən saleh sayıldığımız üçün Rəbbimiz İsa Məsih vasitəsilə Allahla barışmış oluruq. Elə Məsihin vasitəsilə də daxilində qaldığımız lütfə imanla nail olduq və Allahın izzətinə ümid bağlamağımızla fəxr edirik. Ümidimiz də boşa çıxmır, çünki Allah məhəbbəti bizə verilən Müqəddəs Ruh vasitəsilə ürəklərimizə tökülüb. Biz hələ gücsüz ikən Məsih müəyyən zamanda allahsız adamların uğrunda öldü. Çətin işdir ki, kimsə saleh bir adamın uğrunda ölsün; bəlkə də yaxşı bir adamın uğrunda kimsə ölməyə cəsarət edər. Lakin Allah bizə olan məhəbbətini bununla sübut edir ki, biz hələ günahkar ola-ola Məsih bizim uğrumuzda öldü.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

bax. Yəh 4, 15

Rəbbim, sən doğrudan dünyanın xilaskarısan.

Mənə həyata qovuşduran su ver ki, artıq susamayım.

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

† İncil †

Yəh 4, 5-42

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Yəhyanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

İsa Yaqubun öz oğlu Yusifə verdiyi torpağa yaxın olan Samariyanın Suxar adlanan şəhərinə gəldi. Yaqubun quyusu orada idi. Yol İsanı yorduğu üçün quyunun yanında oturdu. Altıncı saat radələri idi. Samariyalı bir qadın quyudan su çəkməyə gəldi. İsa ona «Mənə su ver, içim» dedi. Çünki şagirdləri yemək almaq üçün şəhərə getmişdi.

Samariyalı qadın Ona dedi: «Sən bir Yəhudisən, mənə Samariyalı bir qadın. Necə Sən məndən su istəyə bilərsən?» Çünki Yəhudilər Samariyalılarla ünsiyyət etmirdi.

İsa ona cavab verdi: «Əgər sən Allahın bəxşisini və “Mənə su ver, içim” deyən kim olduğunu bilsəydin, özün Ondan su istəyərdin, O da sənə həyat suyu verərdi».

Qadın Ona dedi: «Ağa, su çəkmək üçün bir qabın yox, quyu da dərin. Bəs o həyat suyunu haradan alacaqsan? Məgər Sən bu quyunu bizə verən, oğulları və mal-qarası ilə buradan su içən atamız Yaqubdan da üstünsən?»

İsa ona cavab verdi: «Bu sudan içən hər kəs yenə susayar, amma Mənim ona verəcəyim sudan kim içsə, heç vaxt susamaz. Lakin ona verəcəyim su onun daxilində əbədi həyat verən bir çeşməyə çevriləcək».

Qadın Ona dedi: «Ağa, bu suyu mənə ver ki, heç vaxt susamayım və su çəkmək üçün buraya gəlməyim».

İsa qadına «get ərinə çağır və buraya gəl» dedi. Qadın da Ona «ərim yoxdur» söylədi. İsa ona dedi: «Ərinin olmadığını düz söylədin, çünki beş dəfə ərə getmişən, indi sənənlə yaşayan da ərin deyil, sən bunu düz söylədin».

Qadın Ona dedi: «Ağa, görürəm ki, Sən peyğəmbərsən. Bizim atalarımız bu dağda ibadət edirdi, amma siz deyirsiniz ki, ibadət etmək üçün lazımı yer Yerusəlimdədir».

İsa ona dedi: «Ey qadın, Mənə inan, artıq o zaman yetişir ki, Ataya nə bu dağda, nə də Yerusəlimdə ibadət edəcəksiniz. Siz bilmədiyinizə ibadət edirsiniz, bizsə bildiyimizə ibadət edirik, çünki xilas Yəhudilərdən gəlir. Artıq o zaman gəlir və hətta gəldi ki, həqiqi ibadət edənlər Ataya ruhda və həqiqətdə ibadət edəcək. Çünki Ata Özünə belə ibadət edənlər axtarır. Allah ruhdur və Ona ibadət edənlər ruhda və həqiqətdə ibadət etməlidir».

Qadın Ona dedi: «Bilirəm ki, “Məsih” deyilən məsh olunmuş Şəxs gələcək və gələndə bizə hər şeyi bildirəcək».

İsa ona dedi: «Səninlə danışan Odur, O Mənəm».

Bu arada İsanın şagirdləri gəldilər və Onun bir qadınla söhbət etməsinə təəccübləndilər, ancaq heç biri «Nə istəyirsən?» yaxud «Niyə o qadınla danışırısan?» demədi.

Bu zaman qadın səhəngini yerə qoydu və şəhərə gedib adamlara dedi: «Gəlin, etdiyim bütün əməlləri mənə söyləyən Adamı görün. Bəlkə elə Məsih Odur?» Adamlar da şəhərdən çıxıb İsanın yanına gəldi. Bu arada şagirdlər «Rabbi, yemək ye» deyə Ondən xahiş etdilər. Lakin İsa onlara dedi: «Məndə elə yemək var ki, siz ondan xəbərsizsiniz». Onda şagirdlər «Görəsən kimsə Ona yemək gətirdimi?» deyə bir-birlərindən soruşdular.

İsa onlara dedi: «Mənim yeməyim Məni Göndərənin iradəsini yerinə yetirmək, Onun işini tamamlamaqdır. Siz “biçinə dörd ay qalib” demirsinizmi? Budur, Mən sizə deyirəm: başınızı qaldırıb tarlalara baxın; məhsul bar verib, biçilməyə hazırdır. Əkən də, biçən də birlikdə sevinsin deyə indi biçinçi zəhmət haqqı alır və əbədi həyat üçün məhsul toplayır. Bu işlə bağlı “biri əkər, biri biçər” ifadəsi doğru deyilib. Mən sizi üstündə zəhmət çəkmədiyiniz bir məhsulu biçməyə göndərdim. Başqaları zəhmət çəkdi, sizsə onların zəhmətindən bəhrələndiniz». «Etdiyim bütün əməlləri mənə söylədi» deyə şəhadət edən qadının sözünə görə o şəhərdən olan Samariyalıların bir çoxu İsayə iman etdi. Sonra Samariyalılar İsanın yanına gəlib Ondən xahiş etdilər ki, onların yanında qalsın. İsa da iki gün orada qaldı. Daha çox adam da İsanın sözünə görə iman etdi. Onlar qadına deyirdi: «Biz artıq sənin sözlərinə görə iman etmirik, elə özümüz də eşidib bildik ki, həqiqətən, dünyanın Xilaskarı Budur».

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

4-cü Rəbb günü Oruc dövründə - A ili

1-ci Şamuelin kitabından sözlər

1 Şam 16, 1b. 6-7. 10-13a

Rəbb Şamuelə dedi:

Yağ buynuzunu yağla doldur və get. Səni Bet-Lexemli Yesseyin yanına göndərirəm. Çünki onun oğulları arasında özüm üçün padşah təyin etmişəm».

Onlar gələrkən Şamuel Eliava baxıb dedi: «Doğrudan da, Rəbbin məsh etdiyi Rəbbin qarşısındadır!»

Lakin Rəbb Şamuelə belə dedi: «Onun görünüşünə və uca boyuna baxma, Mən onu rədd etmişəm. Ona görə ki Rəbb insanın gördüyü kimi görməz, çünki insan zahirə, Rəbb isə ürəyə baxar».

Yessey isə oğlanlarının yeddisini Şamuelin qarşısından keçirdi. Şamuel Yesseyə dedi: «Rəbb bunları seçmədi». Sonra Yesseydən soruşdu: «Oğlanlarının hamısı budur?» Yessey cavab verdi: «Lap kiçiyi də var, odur, qoyun otarır». Şamuel Yesseyə dedi: «Bir nəfər göndər, qoy o da buraya gəlsin. Çünki o buraya gəlməsə, biz süfrəyə oturmayaçağıq».

Yessey adam göndərüb onu içəri gətirdi. Oğlan alyanaq, gözləri gözəl, üzü göyçək idi. Rəbb Şamuelə dedi: «Dur, onu məsh et, çünki seçilmiş budur».

Şamuel yağ buynuzunu götürüb qardaşları arasında onu məsh etdi və o gündən başlayaraq Davudun üzərinə Rəbbin Ruhu qüvvə ilə endi.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 23, 1-3a. 3b-4. 5. 6

N: Rəbb mənim çobanımdır, möhtac olmaram.

Rəbb mənim çobanımdır, möhtac olmaram.

O məni yaşıl çəmənlərdə dincəldir, sakit axan sular kənarında gəzdirir.

Məni yenə də canlandırır, ismi şərəfinə salehlik yolu ilə aparır.

Qaranlıq dərədə gəzsəm belə, şərdən qorxmaram, +
çünki Sən mənimləsən, Sənin əsan, Sənin dəyəniyin mənə təsəlli verir.

Düşmənlərimin qarşısında mənim üçün süfrə açırsan,
başıma ətirli yağ çəkirsən, ağzınadək camımı doldurursan.

Bəli, bütün həyatım boyu yaxşılıq, məhəbbət məni izləyir.

Bütün ömrüm boyu Rəbbin evində yaşayacağam!

Müqəddəs Paulun Efeslilərə məktubundan sözlər

Ef 5, 8-14

Siz də bir zamanlar zülmət, indi isə Rəbdə nursunuz. Ona görə də nur övladları kimi həyat sürün. Çünki nurun bəhrəsis hər cür yaxşılıqda, salehlikdə və həqiqətdə görülür. Çalışın, Rəbbi razı salan şeyləri öyrənsiniz, qaranlığın səmərəsiz əməllərinə şərik olmayın. Əksinə, onları üzə çıxarın. Çünki qaranlıqdakıların gizləncə etdikləri şeyləri söyləmək də ayibdir. Nurun üzə çıxardığı hər şey aşkardır, bu cür nə aşkara çıxırsa, özü də nur olur. Buna görə belə deyilir: «Ey yatan, oyan və ölümlər arasından diril! Məsih sənin üçün nur saçacaq».

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

Yəh 8, 12

İsa Məsih belə dedi: “Dünyanın Nuru Mənəm. Mənim ardımca gələn qaranlıqda gəzməyəcək, həyat nuruna malik olacaq”.

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

† İncil †

Yəh 9, 1-41

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Yəhyanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

İsa yolla gedərkən anadangəlmə kor bir adam gördü. Şagirdləri Ondan soruşdu: «Rəbbi, kim günah etdi ki, bu adam kor doğuldu: özü, yoxsa ata-anası?» İsa cavab verdi: «Nə özü günah etdi, nə də ata-anası. Amma Allahın işləri onun həyatında görünsün deyə o kor doğuldu. Nə qədər ki gündüzdür, Məni Göndərəninin işlərini görməliyik. Tezliklə gecə gəlir, o zaman heç kim işləyə bilməz. Dünyada olduğum müddətdə dünyanın Nuru Mənəm». Bu sözləri deyəndən sonra yerə tüpürdü, tüpürcəklə palçıq düzəltdi və palçığı kor adamın gözlərinə sürtdü. Sonra ona dedi: «Get, Şiloah (tərcüməsi “göndərilmiş” deməkdir) hovuzunda yuyun». O da gedib yuyundu və gözləri açılmış halda qayıtdı. Qonşuları və onu əvvəllər bir dilənçi kimi tanıyanlar deyirdi: «Əvvəllər oturub dilənən adam bu deyilmi?» Bəzisi «odur» dedi, bəzisi «xeyr, amma ona oxşayır» dedi. Özü isə «mənəm» dedi. Ondən «Elə isə gözlərin necə açıldı?» deyə soruşdular. O cavab verdi: «İsa deyilən Adam palçıq düzəldib gözlərimə sürtdü və mənə “Şiloah hovuzuna get, yuyun” dedi, mən də gedib yuyundum və gözlərim açıldı». Ondən «Bəs İsa haradadır?» deyə soruşdular. O isə «bilmirəm» dedi. Əvvəllər kor olan adamı fariseylərin yanına apardılar. İsanın palçıq düzəldib onun gözlərini açdığı gün Şənbə günü idi. Fariseylər o adamdan gözlərinin necə açıldığını soruşdu. O adam da onlara dedi: «O mənim gözlərimə palçıq qoydu, mən də yuyundum və indi görürəm».

Bunu eşidib fariseylərdən bəzisi dedi: «Bu Adam Allahdan gəlməyib, çünki Şənbə gününə riayət etmir». Başqaları isə dedi: «Günahkar adam belə əlamətləri necə göstərə bilər?» Onların arasında fikir ayrılığı düşdü. Onda yenə kor adamdan soruşdular: «Bəs sən bu Adam barədə nə deyirsən? Axı O sənin gözlərini açdı». Kor adam «O, peyğəmbərdir» dedi. Yəhudi başçıları gözləri açılmış adamın ata-anasını çağırmaq üçün onun kor olub gözləri açıldığına inanmadılar.

Ata-anasından soruşdular: «Kor doğulduğunu söylədiyiniz oğlunuz budurmu? Elə isə necə olur ki, indi görür?» Ata-anası dedi: «Bilirik ki, bu bizim oğlumuzdur və anadan kor doğulub. Ancaq bilmirik ki, indi necə görür ya gözlərini kim açıb. Ondan soruşun. Həddi-bülüğa çatıb, qoy özü barədə özü danışsın». Ata-anası Yəhudi başçılarından qorxduqları üçün bu sözləri söylədilər, çünki Yəhudi başçıları artıq qərara almışdılar ki, İsanın Məsih olduğunu açıq söyləyən hər kəs sinaqoqdan qovulsun. Buna görə də o adamın ata-anası «həddi-bülüğa çatıb, ondan soruşun» dedi.

Yəhudi başçıları əvvəllər kor olan adamı ikinci dəfə çağıraraq ona dedilər: «Allahın izzəti naminə doğru söylə. Biz bu Adamın günahkar olduğunu bilirik». O da cavab verdi: «O Adamın günahkar olub-olmadığını bilmirəm. Bir şeyi bilirəm ki, əvvəl kor idim, amma indi görürəm». Ondan soruşdular: «O sənə nə etdi? Gözlərini necə açdı?» Onlara cavab verdi: «İndicə sizə söylədim, amma qulaq asmadınız. Bunu niyə yenə eşitmək istəyirsiniz? Yoxsa siz də Onun şagirdi olmaq istəyirsiniz?» Onu söyüb dedilər: «Onun şagirdi sənsən, biz isə Musanın şagirdləyirik. Biz Allahın Musa ilə danışdığını bilirik, bu Adamın isə haradan gəldiyini bilmirik». O adam onlara dedi: «Qəribədir ki, siz Onun haradan gəldiyini bilmirsiniz, amma O mənim gözlərimi açdı. Allahın günahkarlara qulaq asmadığını bilirik, lakin Allaha hörmət edib Onun iradəsinə əməl edən adama O qulaq asır. Əzəldən bəri eşidilməyib ki, kimsə anadangəlmə kor bir adamın gözlərini açsın. Əgər bu Adam Allahdan gəlməsəydi, heç nə edə bilməzdi». Onlar o adama cavab verdi: «Başdan-ayağa günah içində doğuldun. İndi sənmi bizə dərs verirsən?» Onda onu bayıra atdılar.

O adamı bayıra atdıqlarını İsa eşitdi və onu tapıb dedi: «Sən Bəşər Oğluna iman edirsənmi?» O soruşdu: «Ağa, O kimdir ki, Ona iman edim?»

İsa ona dedi: «İndi gördüyün və səninlə danışan Adam Odur». O da «ya Rəbb, iman edirəm» dedi və İsayə səcdə etdi. İsa dedi: «Hökm etmək üçün bu dünyaya gəldim ki, qoy görməyənlər görsün, görənlərsə kor olsun». Onun yanında olan bəzi fariseylər bu sözləri eşidib «Yoxsa biz də kuruq?» deyərək Ondan soruşdular. İsa onlara dedi: «Əgər kor olsaydınız, günahınız olmazdı. Amma indi “görürük” dediyiniz üçün günahınız üstünüzdə qalır.

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

5-ci Rəbb günü Oruc dövründə - A ili

Peyğəmbər Yezekelin kitabından sözlər

Yez 37, 12b-14

Xudavənd Rəbb belə deyir: “Ey xalqım, Mən qəbirlərinizi açıb sizi oradan çıxaracaq və İsrail torpağına gətirəcəyəm.

Ey xalqım, Mən qəbirlərinizi açanda, sizi qəbirlərinizdən çıxaranda biləcəksiniz ki, Rəbb Mənəm.

Mən daxilinizə Öz Ruhumu qoyacağam və siz diriləcəksiniz. Sizi öz torpağınıza yerləşdirəcəyəm. Onda biləcəksiniz ki, Mən Rəbb bunu söylədim və hökmən yerinə yetirəcəyəm” Rəbb belə bəyan edir».

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 130, 1-2. 3-4. 5-7a. 7b-8

N: Rəbdə məhəbbət var, Onda bol-bol qurtuluş var.

Ya Rəbb, dərinliklərdən Səni səsləyirəm.

Ey Xudavənd, səsimi eşit, yalvarış səsimi yaxşı dinlə.

Ya Rəbb, bizim təqsirlərimizi siyahıya alsaydın, ey Xudavənd, + kim bunun qarşısında dayana bilər?

Amma Sən bağışlayansan, ona görə hamı Səndən çəkinir.

Rəbbi gözləyirəm, döyünən ürəyim gözləyir, Onun sözünə ümid edirəm.

Keşikçilər səhərin açılmasını gözlər, bəli, keşikçilər səhərin açılmasını gözlər, qəlbim isə bundan da çox Xudavəndin həsrətini çəkər.

Ey İsrail, Rəbbə ümidini bağla! +

Çünki Rəbdə məhəbbət var, Onda bol-bol qurtuluş var.

Ey İsrail, O səni bütün təqsirlərindən azad edər!

Müqəddəs Paulun Romalılara məktubundan sözlər

Rom 8, 8-11

Həmçinin cismani təbiətin hökmündə olanlar Allahı razı sala bilməz. Lakin Allahın Ruhu sizdə yaşayırsa, siz cismani təbiətin hökmündə deyil, Ruhun hökmündəsiniz.

Kimdə Məsihin Ruhu yoxdursa, o adam Məsihə məxsus deyil. Əgər Məsih sizdədirsə, bədəniniz günah üzündən ölü, ruhunuzsa salehlik üzündən diridir.

Əgər İsanı ölümlər arasından Dirildənin Ruhu sizdə yaşayırsa, Məsihi ölümlər arasından Dirildən, sizdə yaşayan Ruhu ilə sizin də fani bədənlərinizə həyat verəcək.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

Yəh 11, 25

İsa Məsih belə deyir: “Dirilmə və həyat Mənəm. Mənə iman edən ölsə də, yaşayar”.

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

† İncil †

Yəh 11, 1-45

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Mattanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

Lazar adlı bir adam xəstələnmişdi. O, Məryəmlə bacısı Martanın yaşadığı Bet-Anya kəndindən idi. Bu həmin Məryəm idi ki, Rəbbin üzərinə ətirli yağ töküüb ayaqlarını saçları ilə siləcəkdə. Xəstələnən Lazar onun qardaşı idi. Bu səbəbdən iki bacı «ya Rəbb, sevdiyin adam xəstədir» deyərək İsayaya xəbər göndərdi. İsa bunu eşidib dedi: «Bu xəstəliyin nəticəsi ölüm yox, Allahın izzəti və Allahın Oğlunun bununla izzət qazanması olacaq». İsa Martanı, onun bacısını və Lazarı sevirdi. Lazarın xəstələndiyini eşidəndə olduğu yerdə daha iki gün qaldı. Sonra isə şagirdlərə «yenə Yəhudeyaya gedək» dedi. Şagirdlər Ona dedi: «Rabbi, oradakı Yəhudilər bir az əvvəl Səni daşqalaq etmək istəyirdi. Sən yenə də oraya qayıdırsan?» İsa cavab verdi: «Gündə on iki saat yoxdurmu? Kim gündüz vaxtı gəzərsə, büdrəməz, çünki bu dünyanın işığını görür. Lakin kim gecə vaxtı gəzərsə, büdrəyər, çünki daxilində işıq yoxdur». İsa bu sözləri söylədikdən sonra onlara dedi: «Dostumuz Lazar uyuyub. Mən onu oyatmaq üçün gedirəm». Onda şagirdlər Ona dedi: «Əgər uyuyubsa, sağalacaq». İsa onun ölümü barədə danışmışdı, amma onlar elə bildilər ki, yuxuya getdiyini söyləyib. Onda İsa onlara açıqca dedi: «Lazar ölüb. Mən də sizin iman etməyiniz üçün orada olmadığımı sevinirəm. Amma gəlin onun yanına gedək». «Əkiz» adlanan Tomas o biri şagirdlərə dedi: «Biz də gedək, Onunla ölək». İsa gəlib Lazarın artıq dörd gündən bəri qəbirdə olduğunu bildi. Bet-Anya Yerusəlimdən on beş stadi məsafəsində idi.

Bir çox Yəhudi Marta və Məryəmə qardaşlarının ölümünə görə təsəlli verməyə gəlmişdi. Marta İsanın gəldiyini eşidəndə Onu qarşılamağa çıxdı, ancaq Məryəm evdə oturmuşdu. Marta İsayaya dedi: «Ya Rəbb, əgər Sən burada olsaydın, qardaşım ölməzdi. Ancaq bilirəm ki, Sən indi də Allahdan nə istəsən, O Sənə verəcək». İsa ona «qardaşın diriləcək» dedi. Marta Ona dedi: «Bilirəm ki, son gündə hamı diriləndə o da diriləcək». İsa ona dedi: «Dirilmə və həyat Mənəm. Mənə iman edən ölsə də, yaşayar, yaşayıb Mənə iman edən də heç vaxt ölməz. Buna iman edirsənmi?» Marta Ona cavab verdi: «Bəli, ya Rəbb, iman etmişəm ki, dünyaya gəlməli olan Allahın Oğlu Məsih Sənsən». Marta bunu söylədikdən sonra gedib

bacısı Məryəmi gizlicə çağırırdı və dedi: «Müəllim buradadır və səni çağırır». Məryəm bunu eşidən kimi tez qalxıb İsanın yanına getdi. İsa hələ kəndə girməyib Martanın Onu qarşıladığı yerdə qalmışdı. Məryəmlə birgə evdə olan və ona təsəlli verən Yəhudilər qadının tez qalxıb bayıra çıxdığını görəndə elə bildilər ki, qəbrin yanında ağlamaq üçün oraya gedir. Buna görə də onun ardınca getdilər. Məryəm İsanın olduğu yerə gəlib Onu gördü və ayaqlarına qapanıb Ona dedi: «Ya Rəbb, əgər Sən burada olsaydın, qardaşım ölməzdi». İsa onun və yanında gələn Yəhudilərin ağladığını görəndə əhvalı pozuldu və ürəyi çox sıxıldı. İsa onlardan «Mərhumu haraya qoymusunuz?» deyə soruşdu. Ona «Ağa, gəl bax» dedilər.

İsa ağladı. Onda Yəhudilər «Bax onu necə də sevirmiş!» söylədilər. Lakin onlardan bəzisi dedi: «Korun gözlərini açan bu Şəxs bir şey edə bilməzdi ki, bu adam ölməsin?» O zaman İsa yenə əhvalı pozulmuş halda qəbrin yanına gəldi. Qəbir bir mağara idi və ağzına daş qoyulmuşdu. İsa «daşı götürün» dedi. Mərhumun bacısı Marta Ona dedi: «Ya Rəbb, artıq iyənib, çünki öldüyü dörd gündür». İsa dedi: «Axı Mən sənə söyləmədimmi, iman etsən, Allahın izzətini görəcəksən?» Beləcə daşı götürdülər. İsa da başını yuxarı qaldıraraq dedi:

«Ey Ata, Məni eşitdiyim üçün Sənə şükür edirəm. Bilirəm ki, Məni həmişə eşidirsən. Lakin bunu ətrafımda duran xalq üçün söylədim ki, Məni Sən göndərdiyinə iman etsinlər». Bu sözləri söylədikdən sonra «Lazar, bayıra çıx!» deyə bərkdən qışqırdı. Ölü də bayıra çıxdı. Onun əl-ayağı sarğılarla və üzü dəsmalla bağlanmışdı. İsa onlara «onu açın və buraxın getsin» dedi. Onda Məryəmin yanına gələn və İsanın nə etdiyini görən Yəhudilərin bir çoxu Ona iman etdi.

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

6-cı Rəbb günü Oruc dövründə – A, B, C ili İsa Məsihin Yerusəlimə giriş bayramı

Giriş:

Matta 21, 1-11 - A ili

A ili

K: Rəbb sizinlə olsun. * **Və sənin ruhunla.**

K: Müq.Mattanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. * **Şan-şərəf Rəbbindir.**

Yerusəlimə yaxınlaşıb Zeytun dağının yamacındakı Bet-Faqeyə gəldikləri zaman İsa iki şagirdini göndərərək onlara dedi: «Qarşınızdakı kəndə gedin. Dərhal orada bağlanmış bir eşşəklə bir sığa tapacaqsınız. Onları açıb Mənə gətirin. Əgər sizə bir şey deyən olsa, “bunlar Rəbbə lazımdır, tezliklə onları geri göndərəcək” deyərsiniz». Bunlar da peyğəmbər vasitəsilə söylənən bu söz yerinə yetsin deyə oldu: «Sion qızına deyən ki, “Bax Padşahın sənə tərəf gəlir; O təvazökardır və bir eşşəyə – eşşəyin balası olan sığaya minib gəlir”». Şagirdlər gedib İsanın əmr etdiyi kimi etdilər. Eşşəklə sığanı gətirib üzərlərinə paltarlarını qoydular və İsa sığanın belinə mindi. Camaatın çoxu öz paltarlarını yola sərdi. Bəzisi də ağaclardan budaqlar kəsib yola döşədi. İsanın önündə gedən və ardınca gələn xalq belə nida edirdi: «Davud Oğluna hosanna! Rəbbin adı ilə Gələnə alqış olsun! Ən ucalarda hosanna!» İsa Yerusəlimə çatdığı zaman bütün şəhər «Bu Kimdir?» deyərək sarsıldı. Camaat isə deyirdi: «Bu, Qalileyanın Nazaret şəhərindən olan İsa Peyğəmbərdir».

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.

B ili

Mark 11, 1-10 - B ili

(və ya Yəh 12:12-16)

K: Rəbb sizinlə olsun. * **Və sənin ruhunla.**

K: Müq.Yəhyanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. * **Şan-şərəf Rəbbindir.**

Onlar Yerusəlimə yaxınlaşarkən Zeytun dağının yamacındakı Bet-Faqe ilə Bet-Anyaya gəldikləri zaman İsa şagirdlərindən ikisini göndərərək onlara dedi: «Qarşınızdakı kəndə gedin. Oraya girən kimi hələ heç kəsin minmədiyi, bağlanmış bir sığa tapacaqsınız. Onu açıb buraya gətirin. Kim sizdən soruşsa: “Bunu nə üçün edirsiniz?”, ona “bu sığa Rəbbə lazımdır, tezliklə yerinə qaytaracaq” deyən». Onlar getdilər. Küçədə bir evin qapısının kənarına bağlanmış sığa tapıb onu açdılar. Orada duran bəzi adamlar onlardan soruşdu: «Nə edirsiniz? Bu sığanı nə üçün açırsınız?» Şagirdlər İsanın dediklərini onlara təkrarlayanda o adamlar şagirdlərə imkan verdilər. Onlar sığanı İsanın yanına gətirdilər və öz paltarlarını sığanın üstünə sərdilər. İsa sığanın belinə mindi. Bir çoxu paltarlarını, bəzisi də ətrafdakı ağaclardan kəsdiyi budaqları yola döşədi. İsanın önündə gedənlər və ardınca

gələnlər belə nida edirdilər: «Hosanna! Rəbbin ismi ilə Gələnə alqış olsun! Atamız Davudun gələn Padşahlığı xeyir-dualı olsun! Ən ucalarda hosanna!»

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

və ya (ikinci variant)

K: Rəbb sizinlə olsun. * **Və sənin ruhunla.**

K: Müq.Yəhyanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. * **Şan-şərəf Rəbbindir.**

Ertəsi gün bayrama gələn böyük kütlə İsanın Yerusəlimə gələcəyini eşidəndə xurma budaqları götürərək Onu qarşılamağa çıxdı. Onlar «Hosanna! Rəbbin ismi ilə gələn İsrailin Padşahına alqış olsun!» deyə qışqırırdı. İsa bir sığa tapıb belinə mindi. Necə ki yazılıb: «Ey Sion qızı, qorxma. Bax Padşahın bir sığaya minib gəlir». Şagirdləri o zaman bu şeyləri anlamadılar. Lakin İsa izzətlənəndən sonra barəsində bunun yazıldığını və xalqın Ona nə etdiyini yada saldılar.

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

C ili

Luka 19, 28-40 - C ili

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Lukanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

İsa bu sözləri deyib qabaqda yeriyərək Yerusəlimə doğru qalxdı. Zeytun dağı adlanan dağın yamacında yerləşən Bet-Faqe ilə Bet-Anyaya yaxınlaşarkən Öz şagirdlərindən ikisini göndərdi. O dedi: "Qarşınızdakı kəndə gedin. Oraya girəndə indiyə qədər heç kəsin minmədiyi bağlanmış bir sığa tapacaqsınız. Onu açıb buraya gətirin. Kim sizdən soruşsa: Nə üçün sığanı açırınsınız?, ona belə deyərsiniz: Bu sığa Rəbbə lazımdır".

Göndərilənlər gedib hər şeyi Onun dediyi kimi tapdı. Onlar sığanı açanda onun sahibləri onlara dedi: "Bu sığanı nə üçün açırınsınız?" Onlar cavab verdilər: "Bu sığa Rəbbə lazımdır". Sığanı İsanın yanına gətirdilər və öz paltarlarını sığanın üstünə sərib İsanı ona mindirdilər. O irəliləyərkən insanlar öz paltarlarını yola döşəyirdi. İsa Zeytun dağının aşağı düşən yamacına yaxınlaşanda çoxlu şagird gördükləri bütün möcüzələr üçün sevinib uca səslə Allahı həmd etməyə başladı. Onlar deyirdi: "Rəbbin ismi ilə gələn Padşaha alqış olsun! Göylərdə sülh, ən ucalarda izzət olsun!" İzdihamın arasından bəzi fariseylər Ona dedilər: "Ay Müəllim, Öz şagirdlərinə bir acıqlan!" Lakin İsa cavabında onlara dedi: "Sizə bunu deyirəm ki, əgər onlar sussa, daşlar dilə gələr!"

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

1ci oxunuş: Peyğəmbər Yeşayanın kitabından sözlər

Yeş 50, 4-7

Yorğunlara sözlə dayaq olmağı bilim deyə Xudavənd Rəbb mənə savadlıların dilini verdi. O hər səhər qulağımı oyadır ki, savadlı adamlar kimi dinləyə bilim. Xudavənd Rəbb qulağımı açdı, mən qarşı durmadım, geri çəkilmədim. Məni döyənlər üçün belimi açdım, üzümü, saqqalımı yolanlara tərəf uzatdım. Təhqirlərdən, tüpürçəklərdən üzümü gizlətmədim. Xudavənd Rəbb mənə kömək etdiyinə görə utanmayacağam. Buna görə də üzümü çaxmaq daşı kimi etdim. Bilirəm ki, əsla xəcalət çəkməyəcəyəm.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 22, 8-9. 17-18a. 19-20. 23-24

N: Ey Allahım, Allahım, niyə məni tərək etdin?

Məni hər görənlər lağ edir, dodaq büzüb, başını yırgalayıb belə deyir:
«Qoy güvəndiyi Rəbb onu azad etsin, +
Rəbb ondan razı qalıb, qoy onu xilas etsin».

Şər insanlar dəstəsi məni dövrəyə aldı, it sürüsü kimi yan-yörəmi bürüdülər, ayaqlarımı, əllərimi deşdilər.

Sümüklərimi saya bilirəm, onlar baxırlar, gözlərini mənə zilləyirlər!

Aralarında paltarlarımı bölüşdürürlər, geyimim üçün püşk atırlar.
Ya Rəbb, uzaq durma, ey mənim Qüdrətim, tez dadıma çat!

İsmi soydaşlarıma elan edəcəyəm,
toplantı arasında Sənə həmd söyləyəcəyəm:

«Siz ey Rəbdən qorxanlar, Ona həmd edin, ey bütün Yaqub nəsli, Onu şərəfləndirin, siz ey İsrail nəsli, Ona ehtiram edin!»

2ci oxunuş: Müqəddəs Paulun Filipililərə məktubundan sözlər

Fil 2, 6-11

Allah surətində olduğu halda O, Allahla bərabərliyi istifadə edəcəyi bir haqq saymadı. Lakin Özünü heç etdi və qul surətinə salıb insanlara oxşar oldu. İnsan şəklini alıb Özünü aşağı tutdu və ölümə qədər – çarmıxa çəkilərək ölümə qədər itaətkarlıq göstərdi. Buna görə də Allah Onu çox ucaldı və Ona bütün adlardan ali bir adı bəxş etdi ki, göydə, yerdə və yerin altında olanların hamısı İsanın adına ehtiram edərək diz çöksün və hər dil Ata Allahın izzəti naminə İsa Məsihin Rəbb olduğunu bəyan etsin.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

İsa Məsih bizim üçün ölümə, həm də çarmıx üzərində ölümə qədər boyun əyib özünü fəda etdi. Bu səbəblə Allah onu lap çox yüksəltdi və ona, hər adın üstündə olan adı verdi.

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

Bu gün İsa Məsihin əzablarını və ölümünü anaraq onun bizə göstərdiyi sonsuz sevgini dərin–dərin düşünək.)

A ili - *(Mt 26:14 – 27:1-66)*

B ili - *(Mk 14, 1-72. 15, 1-47)*

C ili - *(Lk 22, 14-71. 23.56)*

A ili

Müqəddəs Matta tərəfindən yazılan

İsa Məsihin Əzabları və Ölümü: Mt 26, 14 - 27, 1-66

O: Oxuyucu, **İ: İsa**, **H: Həvvarilər**, **P: Pilat**, **Xq: Xalq**, **B: Baş kahin**

O: O zaman Onikilərdən Yəhuda İskaryot adlanan biri baş kahinlərin yanına gedib dedi:

H: «Onu ələ versəm, mənə nə verərsiniz?»

O: Onlar da Yəhudaya otuz gümüş təklif etdilər.

O vaxtdan İsanı ələ vermək üçün Yəhuda fürsət axtarırdı. Mayasız çörək bayramının birinci günündə şagirdlər İsanın yanına gəlib dedilər:

H: «Pasxa yeməyi üçün harada hazırlıq görməyimizi istəyirsən?»

O: O da dedi:

İ: «Şəhərə girib filankəsin yanına gedin və ona deyin: "Müəllim deyir: Vaxtım yaxındır, şagirdlərimlə bərabər pasxanı sənin evində icra edəcəyəm."»

O: Şagirdlər İsanın onlara əmr etdiyi kimi etdilər; pasxanı hazırladılar. Axşam düşəndə, İsa on iki şagirdi ilə yeməyə oturdu. Onlar yemək yeyərkən İsa dedi:

İ: «Sizə doğrusunu deyirəm: Sizlərdən biri Məni ələ verəcəkdir.»

O: Onlar da çox kədərlənib hər biri Ona:

H: «Ya Rəbb, mənmi?» - O: deməyə başladı.

O: O, cavab verib dedi:

İ: «Əlini Mənimlə bərabər boşqaba batıran, Məni ələ verəcəkdir. İnsan Oğlu, Özü haqqında yazıldığı üzrə gedir. Amma vay o adamın halına ki, İnsan Oğlu onun vasitəsi ilə ələ verilir! O adam heç anadan olmasaydı, onun üçün daha yaxşı olardı.»

O: Onu ələ verən Yəhuda söz alıb dedi:

H: «Rəbb! Mənmi?»

O: İsa da ona dedi:

İ: «Sən dediyin kimidir», - dedi.

O: Onlar yemək yeyərkən, İsa çörək götürdü, şükür duası edib, onu parçaladı və şagirdlərə verib, dedi:

İ: «Alın, yeyin! Bu Mənim bədənimdir.»

O: Bir kasa da götürüb şükür etdi və onlara verərək dedi:

İ: «Bundan hamınız için! Çünki bu, Mənim qanım, günahların bağışlanması üçün bir çoxları uğrunda tökülən Əhdi-Cədidin qanıdır. Mən sizə deyirəm: Atamın Səltənətində sizinlə bərabər təzə şərab içəcəyəm günə qədər, meynənin bu məhsulundan artıq içməyəcəyəm.»

O: Və onlar dini mahnı oxuduqdan sonra çıxıb Zeytun dağına doğru getdilər.

O zaman İsa onlara dedi:

İ: «Bu gecə hamınız Məndən dönəcəksiniz; çünki yazılmışdır: "Çobanı vuracağam və sürünün qoyunları dağılacaq." Amma Mən dirildikdən sonra, Qalileyaya sizdən qabaq gedəcəyəm.»

O: Peter isə Ona cavab verib dedi:

H: «Hamı Səndən dönsə də, mən əsla dönməyəcəyəm.»

O: İsa ona dedi:

İ: «Sənə doğrusunu deyirəm: Bu gecə xoruz banlamazdan qabaq, sən Məni üç dəfə inkar edəcəksən.»

O: Peter Ona dedi:

H: «Mənə Səninlə bərabər ölmək lazım gəlsə belə, Səni əsla inkar etməyəcəyəm.»

O: Şagirdlərin hamısı da elə dedilər.

Sonra İsa onlarla bərabər Getsamani adlanan bir yerə gələrək, şagirdlərinə dedi:

İ: «Mən oraya gedib, dua edərkən, siz burada oturun.»

O: Peter ilə Zevedeyin iki oğlunu Özü ilə götürdü və kədərlənib dərin ələm çəkməyə başladı. O vaxt onlara dedi:

İ: «Canım ölüm dərəcəsində kədərli; burada qalıb, Mənimlə oyaq durun.»

O: Bir az irəli getdi. Yerə üzüqoylu döşənib dua etdi:

İ: «Atam, əgər mümkünsə, qoy bu kasa Məndən keçsin; amma Mənim istədiyim kimi deyil, Sənin istədiyini kimi olsun».

O: Sonra şagirdlərin yanına qayıtdı və onları yatmış gördü. Peterə dedi:

İ: «Demək, Mənimlə bir saat da olsa, oyaq dura bilmədiniz?

İ: Oyaq durub dua edin ki, imtahana uğramayasınız. Doğrudan da ruh qeyrətli, bədən isə zəifdir.»

O: İsa ikinci kərə gedib belə dua etdi:

İ: «Ey Ata, əgər Mən o kasanı içmədən keçməsi mümkün deyilsə, qoy Sənin iradənin olsun».

O: Qayıdıb onları yenə yatmış gördü, çünki onların gözləri ağırlaşmışdı. Onları tərk edib təkrarən uzaqlaşdı, yenə eyni sözləri söyləyərək üçüncü dəfə dua etdi.

O zaman İsa şagirdlərin yanına gəlib, onlara dedi:

İ: «Siz hələ də yatıb, rahatlanırsınızmı? Budur, saat yaxınlaşdı və İnsan Oğlu günahkarların əlinə təslim edilir! Qalxın gedək! Budur, Məni ələ verən yaxınlaşdı!»

O: İsa hələ danışmaqda ikən, budur, Onikilərdən biri olan Yəhuda gəldi; yanında baş kahinlər və xalqın ağsaqqalları tərəfindən göndərilmiş, qılınc və payalarla silahlanmış böyük bir dəstə vardı. İsanı ələ verən:

H: «Kimi öpsəm, Odur; Onu tutun».

O: deyə onlara bir işarə vermişdi. O anda İsaya yaxınlaşıb:

H: «Salam, Rəbb!»

O: deyərək Onu öpdü. İsa da ona:

İ: «Dostum, nə üçün gəlmisən?»

O: dedi. O zaman onlar İsaya yanaşdı, əl ataraq Onu tutdular. Budur, İsa ilə bərabər olanlardan biri əl atıb qılıncını çəkdi və baş kahinin qulunu vurub qulağını saldı.

O zaman İsa ona dedi:

İ: «Qılıncını yerinə qoy, çünki qılınc tutanların hamısı qılıncdan həlak olacaqdır. Yoxsa elə düşünürsən, Mən /indi/ Atamdan rica edə bilmərəm ki, on iki legiondan çox mələyi Mənim sərəncamıma göndərsin? Bunların olması gərəkdir deyən Yazılar onda bəs necə doğru çıxardı?»

O: O saatda İsa xalqa dedi:

İ: «Bir quldura qarşı imiş kimi, qılınc və payalarla Məni tutmağamı gəlmisiniz? Mən hər gün mə'bəddə /sizinlə bərabər/ oturub, tə'lim verirdim, lakin Məni tutmadınız. Amma bunların hamısı peyğəmbərlərin yazıları yerinə yetsin deyərək baş verdi».

O: O zaman şagirdlərin hamısı İsanı tərk edib qaçdılar. İsanı tutanlar Onu din alimləri və ağsaqqalların toplaşdıqları baş kahin Qayafanın evinə gətirdilər. Peter baş kahinin sarayına qədər uzaqdan İsanın ardınca getdi və içəri girib sonu görmək üçün mühafizələrlə bərabər oturdu. Baş kahinlər və bütün Sinedrion İsanı öldürmək üçün Ona qarşı yalan şəhadət axtarırdılar. Çox yalançı şahidlər gəldilər, lakin yenə də tapmadılar. Nəhayət, daha iki yalançı şahid gəlib dedi:

X: «Bu Adam dedi ki: "Mən Allahın məbədinə yıxıb, üç gündə tikə bilərəm."»

O: Baş kahin ayağa qalxıb, İsaya dedi:

B: «Sən heç cavab vermirsən? Bunların Sənə qarşı irəli sürdükləri şəhadət nədir?»

O: Amma İsa susdu. Baş kahin Ona dedi:

B: «Səni and verdirirəm yaşayan Allaha, bizə de görək, Allahın Oğlu Məsih Sənsənmi?»

O: İsa da ona dedi:

İ: «Sənin dediyin kimidir; hətta sənə deyirəm: Bundan sonra İnsan Oğlunun Qadiri sağında oturduğunu və göyün buludları üzərində gəldiyini görəcəksiniz.»

O: O zaman baş kahin öz paltarını cırıb dedi: B: «O küfr söyləyir, daha şahidlərə nə ehtiyacımız var? Budur, elə indi Onun küfr söylədiyini eşitdiniz. Sizə necə gəlir?»

O: Onlar cavab verib dedilər: X: «O, ölümə layiqdir.»

O: O zaman üzünə tüpürüb Ona yumruq vurdular;

bə'ziləri də Ona: X: «Ey Məsih, bizə peyğəmbərliyini göstər görək, Səni vuran kimdir?»

O: deyərək Onun üzünə sillə vururdular. Peter isə bayırda, həyətdə oturmuşdu.

Bir qarabaş ona yaxınlaşıb dedi:

X: «Sən də Qalileyalı İsa ilə bərabər idin.»

O: Amma o, hamının qarşısında inkar edərək dedi:

H: «Sənin nə dediyini başa düşmürəm.»

O: O darvazaya yaxınlaşanda,
başqa bir xidmətçi qız onu görüb oradakılara dedi:

X: «Bu adam da Nazaretli İsa ilə bərabər idi.»

O: Və o, yenə inkar edib and içdi: H: «O Adamı tanımıram.»

O: Bir az sonra orada duranlar gəlib Peterə dedilər:

X: «Doğrudan, sən də onlardansan,
çünki nitqin səni ifşa edir.»

O: O zaman özünə lə'nət oxuyaraq, and içməyə başladı:

H: «O Adamı tanımıram.» O: Və o anda xoruz banladı.

Peter, İsanın: «Xoruz banlamazdan qabaq, sən Məni üç dəfə inkar edəcəksən»,

O: dediyi sözü xatırladı. Və oradan çıxıb hönkür-hönkür ağladı.

O: Səhər açıldıqda isə, bütün baş kahinlərlə xalqın ağsaqqalları İsanı öldürmək üçün müşavirə etdilər. İsanı bağlayıb, vali Ponti Pilatın yanına aparıb ona təslim etdilər.

O zaman Onu ələ verən Yəhuda, İsanın məhkum edildiyini görərək peşman oldu və otuz gümüşü baş kahinlərə və ağsaqqallara geri gətirib, dedi:

H: «Mən təqsirsiz qanı ələ verməklə günah işlətdim.»

O: Onlar isə ona dedilər:

B: «Bundan bizə nə? Özün bilərsən».

O: Yəhuda gümüşləri məbədin içinə atıb oradan çıxdı; və gedib özünü asdı.

Baş kahinlər gümüşü götürüb dedilər:

B: «Madam ki, qan bahasıdır, bu gümüşləri məbədin xəzinəsinə qoymaq caiz deyildir.»

O: Və müşavirə keçirib yabançıları dəfn etmək üçün o pulla dulusçunun tarlasını satın aldılar. Buna görə o tarlaya bu günə qədər Qan Tarlası deyilir. O zaman Yeremiya peyğəmbər vasitəsilə söylənən bu söz yerinə yetdi: «İsrail oğullarının Qiymətləndirilmişə verdikləri qiyməti, yəni otuz gümüşü götürüb, Allahın mənə buyurduğu kimi, dulusçunun tarlası üçün verdilər.»

İsa valinin qabağına çıxartdı, o da Ondən soruşdu:

X: «Sən Yəhudilərin Hökmdarısanmı?»

O: İsa da ona dedi: İ: «Dediyin kimidir.»

O: Baş kahinlər və ağsaqqallar Onu ittiham etdiyi zaman da İsa heç bir cavab vermədi. O vaxt Pilat Ona dedi:

P: «Eşitmirsənmi, Sənə qarşı nə qədər şəhadət edirlər?»

O: İsa onun heç bir sözünə cavab vermədikdə, vali son dərəcədə təəccübləndi. Pasxa bayramında isə vali adətən xalqın arzu etdiyi məhbuslardan birini azad edirdi.

O zaman Barabba adlı məşhur bir məhbus həbsdə saxlanırdı. Beləliklə, onlar bir yerə toplaşdıqları zaman, Pilat onlara dedi: P: «Kimi istəyirsiniz ki, sizə azad edim? Barabbanımı, yoxsa Məsih deyilən İsanımı?»

O: Çünki bilirdi ki, onlar İsanı paxılıqdan ələ vermişdilər.

Pilat hakim kürsüsündə oturarkən arvadı: «O saleh Adamla sənin bir işin olmasın; çünki bu gün yuxuda Ona görə çox əzablar çəkdim», - deyə xəbər göndərdi.

Baş kahinlər və ağsaqqallar isə xalqı təhrik edirdilər ki, Barabbanı istəsinlər və İsanı ölümə versinlər. O zaman vali onlardan soruşdu:

P: «İkisindən sizin üçün hansını azad etməyimi istəyirsiniz?»

O: Onlar belə dedilər: X: «Barabbanı».

O: Pilat onlara dedi: P: «Elə isə Məsih deyilən İsayə nə edim?»

O: Onların hamısı bir ağızdan: X: «Çarmıxa çəkilsin!»

O: Vali dedi: P: «Axı O nə pislilik edib?»

O: Lakin onlar ucadan bağıldılar: X: «Çarmıxa çəkilsin!»

O: Pilat, heç bir şeyin kömək etmədiyini və əksinə iğtişanın gücləndiyini görərək su götürüb xalq qarşısında əlini yudu və belə dedi:

P: «Mən bu Salehin qanı üçün məsul deyiləm, özünüz düşünün».

O: Bütün xalq cavab verib dedi:

X: «Onun qanının məsuliyyəti bizim və uşaqlarımızın üzərinə olsun!»

O: O zaman Pilat onlara Barabbanı sərbəst buraxdı; və İsanı döydürdükdən sonra, çarmıxa çəkilməyə təslim etdi. O vaxt, valinin əsgərləri İsanı Pretoriuma apardılar; və bütün alayı Onun başına topladılar. Onu soyundurub, qırmızı rəngli xələt geydirdilər. Tikanlardan bir tac hörüb, başına qoydular və sağ əlinə də bir qamış verdilər; önündə diz çöküb onu ələ salmağa başladılar:

X: «Salam, ey Yəhudilərin Hökmdarı!»

O: Ona tüpürdülər, qamışı götürüb, başına vurdular.

Onu ələ saldıqdan sonra, xələti əynindən çıxarıb, Öz paltarını geydirdilər; və Onu çarmıxa çəkməyə apardılar.

Bayıra çıxanda, Şimon adlı kirineyli bir adamı tapdılar;

onu məcbur etdilər ki, İsanın çarmıxını daşsın. Qolqota, yəni "Kəllə yeri" adlanan yerə gəldikləri zaman, içsin deyə Ona ödlə qarışıq turş şərab verdilər. İsa onu daddı, amma içmək istəmədi. Onu çarmıxa çəkdikdən sonra, püşk ataraq paltarlarını aralarında payladılar. Və orada oturub, Onun keşiyini çəkdilər.

Başı üzərinə, "Yəhudilərin Hökmdarı İsa budur" - ittihamını yazıb qoydular. O zaman Onunla bərabər biri sağında, biri də solunda, iki quldur da çarmıxa çəkildi. Gəlib keçənlər başlarını yırğalayıb Onu söyərək deyirdilər:

X: «Ey məbədi yıxıb üç gündə tikən! Əgər Allahın Oğlusansa, Özünü xilas et və çarmıxdan düş!».

O: Baş kahinlər də, din alimləri və ağsaqqallarla bərabər, eyni şəkildə Onu ələ salaraq deyirdilər:

X: «Başqalarını xilas edirdi, Özünü isə xilas edə bilmir! Əgər İsrailin Hökmdarıdırsa, qoy indi çarmıxdan düşsün

və biz də Ona iman edək. Allaha bel bağlayırdı; əgər Allah Onu istəyirsə, qoy indi

X: «Başqalarını xilas edirdi, Özünü isə xilas edə bilmir! Əgər İsrailin Hökmdarıdırsa, qoy indi çarmıxdan düşsün

və biz də Ona iman edək. Allaha bel bağlayırdı; əgər Allah Onu istəyirsə, qoy indi

X: «Başqalarını xilas edirdi, Özünü isə xilas edə bilmir! Əgər İsrailin Hökmdarıdırsa, qoy indi çarmıxdan düşsün

və biz də Ona iman edək. Allaha bel bağlayırdı; əgər Allah Onu istəyirsə, qoy indi

xilas etsin; çünki O, "Mən Allahın Oğluyam", - deyirdi.»

Onunla bərabər çarmıxa çəkilən quldurlar da Onu söyürdülər. Altıncı saatdan doqquzuncu saata qədər, bütün ölkəyə qaranlıq çökdü. Doqquzuncu saat radələrində İsa yüksək səslə bağırdı: **İ: «Eli, Eli, lama şabaktani?».**

O: -yəni«Allahım, Allahım! Nə üçün Məni tərək etdin?» Orada duranlardan bəziləri bunu eşitdikdə dedilər:

X: «Bu Adam İlyası çağırır».

O: O anda onlardan biri qaçıb, bir süngər götürdü, turş şərab ilə doldurub, bir qamışa taxdı və içsin deyə Ona uzatdı. Başqaları da dedilər:

X: «Qoyun görək, İlyas Onu xilas etməyə gəlirmi?»

O: İsa, yenə yüksək səslə qışqırıb, canını tapşırırdı.

□... (hamı diz çökür)

Və budur, məbədin pərdəsi yuxarıdan aşağıya qədər iki yerə bölündü. Yer sarsıldı, daşlar yarıldı; və qəbirlər açılıb, vəfat etmiş neçə müqəddəs cəsədi dirildi. Onlar qəbirlərdən çıxıb, İsanın dirilməsindən sonra müqəddəs şəhərə girdilər və bir çox kimsələrə göründülər. Yüzbaşı və onunla bərabər İsanın keşiyini çəkənlər, zəlzələni və vəqə olan şeyləri gördükdə çox qorxdular:

X: «Doğrudan da Bu, Allahın Oğlu idi».

O: İsayə xidmət edərək, Qalileyadan ardınca gəlmiş olan bir çox qadın orada idi və onlar uzaqdan bu mənzərəyə tamaşa edirdilər. Məcdəlli Məryəm, Yaqub ilə Yusifin anası Məryəm və Zevedeyin oğullarının anası onların arasında idi. Axşam düşəndə İsanın şagirdi olmuş Yusif adlı zəngin bir arimateyalı gəldi. Bu adam Pilatın yanına gedib İsanın cəsədini istədi. O zaman Pilat əmr etdi ki, cəsəd verilsin. Yusif cəsədi alıb təmiz bir kətana bürüdü. Onu qaya içində ovduğu yeni qəbrinə qoydu və qəbrin girişinə bir iri daş yuvarlayıb getdi. Məcdəlli Məryəm ilə o biri Məryəm orada, qəbrin qarşısında oturmuşdular.

Ertəsi gün, yəni hazırlıq günündən sonra gələn gün, baş kahinlər və fəriseylər Pilatın yanına toplaşdı dedilər:

B: «Cənab, biz xatırlayırıq ki, o yalançı hələ diri ikən:

"Üç gün sonra diriləcəyəm", - demişdi.

Beləliklə, əmr et ki, üçüncü günə qədər qəbrin təhlükəsizliyini qorusunlar.

Yoxsa şagirdləri /gecə ilə/ gəlib Onu oğurlayarlar və xalqa: "O, ölüldən dirildi", - deyərlər. Axırını yalan, birincisindən daha pis olar.»

O: Pilat onlara dedi: **P: «Bir dəstə keşikçi götürün; gedin, bildiyiniz kimi qəbrin təhlükəsizliyini qoruyun.»**

O: Onlar gedib, qəbrin qarşısında keşikçi dəstəsi qoyaraq, qəbir daşına möhür basdılar. Beləcə qəbri təhlükəsiz hala gətirdilər.

B ili

Müqəddəs Mark tərəfindən yazılan

İsa Məsihin Əzabları və Ölümü: Mk 14, 1-72. 15, 1-47

O: Oxuyucu, İ: İsa, H: Həvvarilər, P: Pilat, X: Xalq, B: Baş kahin, Q: Qarabaş

O: Pasxa və Mayasız Çörək bayramına iki gün qalmışdı. Başçı kahinlər və ilahiyyatçılar İsanı hiylə ilə tutub öldürmək üçün bir yol axtarırdılar. Onlar deyirdilər:

B: «Bunu bayramda etməyə, yoxsa xalq arasında qarışıqlıq düşər».

İsa Bet-Anyada

O: İsa Bet-Anyada cüzamlı Şimonun evində süfrəyə oturanda bir qadın Onun yanına gəldi və qadının əlində içində çox bahalı xalis nard yağı olan ağ mərmər qab var idi. Qadın qabı sındıraraq yağı İsanın başına tökdü. Bəziləri acıqlanıb bir-birlərinə dedilər: H: «Bu ətir niyə boş yerə israf olunur? Axı bu ətiri üç yüz dinardan artıq qiymətə satıb pulunu yoxsullara vermək olardı». Onlar qadını danladılar. Lakin İsa dedi:

İ: «Qadını rahat buraxın. Niyə onu incidirsiniz? O Mənim üçün gözəl bir iş gördü. Yoxsullar həmişə sizin yanınızdadır, istədiyiniz vaxt onlara kömək edə bilərsiniz. Mənsə həmişə yanınızda olmayacağam. Qadın bacardığını etdi. Mənim bədənimə dəfn üçün əvvəlcədən yağ çəkdi. Sizə doğrusunu deyirəm: dünyanın hansı yerində Müjdə vəz edilərsə,

bu qadının etdiyi bu iş də danışılacaq ki,

o yada salınsın».

Yəhudanın xəyanəti

O zaman On İki şagirddən biri olan Yəhuda İskaryot İsanı başçı kahinlərə təslim etmək niyyəti ilə onların yanına getdi. Başçı kahinlər bunu eşidərkən sevindilər və Yəhudaya pul verəcəklərini vəd etdilər. O da İsanı təslim etmək üçün fürsət axtarmağa başladı.

Axırıncı şam yeməyi

Pasxa quzusu qurban kəsildiyi Mayasız Çörək bayramının ilk günü şagirdləri İsadən soruşdular: «Sənin Pasxa yeməyin üçün haraya gedib hazırlıq görməyimizi istəyirsən?» İsa da şagirdlərindən ikisini göndərdi və dedi: «Şəhərə girin, orada

qarşınıza səhənglə su daşıyan bir nəfər çıxacaq. Onun ardınca gedin. O hansı evə girərsə, oranın sahibinə deyın: “Müəllim deyir: ‹Şagirdlərimlə birgə Pasxa yeməyini yeyəcəyim qonaq otağım haradadır?›” Ev sahibi sizə yuxarı mərtəbədə döşənib hazırlanmış böyük bir otaq göstərəcək. Orada bizim üçün hazırlıq işləri görün». Şagirdlər yola çıxıb şəhərə getdilər. Hər şeyin Onun dediyi kimi olduğunu gördülər və Pasxa yeməyi üçün hazırlıq etdilər.

Axşam düşəndə İsa On İki şagirdi ilə birlikdə gəldi. Onlar süfrəyə oturub yemək yeyərkən İsa dedi: «Sizə doğrusunu deyirəm: sizlərdən biri – Mənimlə yemək yeyən biri Mənə xəyanət edəcək». Onlar kədərlənməyə başladılar və bir-bir Ondən soruşdular: H: «Mən deyiləm ki?» İsa onlara dedi: «Siz On İki nəfərdən biridir. Mənimlə birlikdə çörəyini qaba batıran odur. Bəşər Oğlu Özü barəsində yazıldığı kimi gedir. Amma vay o adamın halına ki, Bəşər Oğluna xəyanət edir! O adam heç doğulmasaydı, onun üçün daha yaxşı olardı».

Onlar yeyəndə İsa çörək götürdü, şükür duası edib onu böldü və şagirdlərə verərək dedi: «Alın! Bu Mənim bədənimdir». Sonra bir kasa götürdü və şükür edib onu da şagirdlərə verdi və hamısı oradan içdi. İsa onlara dedi: «Bu, Əhdin bağlanması üçün çoxları uğrunda axıdılan Mənim qanımdır. Sizə doğrusunu deyirəm: Allahın Padşahlığında təzəsini içəcəyim günə qədər üzüm ağacının məhsulundan əsla içməyəcəyəm».

Onlar ilahi oxuyandan sonra çıxdılar və Zeytun dağına tərəf getdilər.

Peterin inkarı əvvəlcədən bildirilir

İsa şagirdlərinə dedi: «Hamınız Məni atıb gedəcəksiniz, çünki belə yazılıb: “Çobanı vuracağam,

Qoyunlar pərən-pərən olacaq”. Amma Mən diriləndən sonra sizdən qabaq Qalileyaya gedəcəyəm». Peter Ona dedi: «Hamı Səni atıb getsə də, mən belə etməyəcəyəm». İsa ona dedi: «Sənə doğrusunu deyirəm: bu gün, bu gecə xoruz iki dəfə banlamazdan əvvəl sən Məni üç dəfə inkar edəcəksən». Amma Peter daha qətiyyətlə danışdı: «Əgər Səninlə birlikdə ölməyim lazım olsa belə, Səni əsla inkar etməyəcəyəm». Bütün şagirdlər də belə dedilər.

Getsemani bağında

Sonra Getsemani adlanan bir yerə gəldilər. İsa şagirdlərinə dedi: «Mən dua edərkən siz burada oturub-qalın». O, Peteri, Yaqubu və Yəhyanı Özü ilə apardı. Özündə bir həyəcan və narahatlıq hiss etməyə başladı. Onlara belə dedi: «Ürəyimi elə dərin kədər bürüyüb, az qalır ki, ölüm. Burada qalın və oyaq olun». İsa bir qədər irəli getdi və üzüstə yerə qapanıb dua etdi ki, mümkündürsə, bu an Ondən yan keçsin.

O belə dedi: «Abba – Ata, Sənin üçün hər şey mümkündür. Bu kasanı Məndən uzaqlaşdır. Amma Mənim yox, Sənin iradən olsun». İsa şagirdlərin yanına qayıdıb gördü ki, onlar yatıb. O, Peteri səslədi: «Şimon, yatmısan? Məgər bir saat oyaq qala bilməzdin? Oyaq qalıb dua edin ki, sınağa düşməyəsınız. Ruh həvəsli, cisimsə gücsüzdür». İsa yenə oradan uzaqlaşdı və eyni sözləri təkrar edərək dua etdi.

Qayıdanda gördü ki, onlar yenə yatıb. Çünki onların gözləri yumulurdu. Bilmədilər ki, İsayə nə desinlər. İsa üçüncü dəfə onların yanına qayıdıb dedi: «Hələ də yatıb dincəirsiniz? Bəsdır! Vaxt yetişdi! Budur, Bəşər Oğlu günahkarların əlinə təslim olunur. Qalxın gedək. Budur, Mənə xəyanət edən gəlir!»

İsa həbs olunur

İsa hələ danışarkən On İki şagirddən biri olan Yəhuda gəlib çıxdı. Onun yanında başçı kahinlərin, ilahiyyatçıların və ağsaqqalların göndərdiyi əli qılıncı və dəyənəkli bir dəstə adam var idi. İsayə xəyanət edən Yəhuda onlara işarə ilə bildirib demişdi: «Kimi öpsəm, İsa Odur. Onu tutub möhkəm nəzarət altında aparın». O anda İsayə yaxınlaşıb «Rabbi!» deyərək Onu öpdü. Yanındakı adamlar əl atıb İsanı tutdular. İsanın yanındakılardan biri qılınc çəkdi və baş kahinin qulunu vurub qulağını qopartdı.

İsa onlara dedi: «Nə üçün quldur üstünə gələn kimi qılınc və dəyənəklərlə Məni tutmağa gəlmisiniz? Hər gün məbəddə sizin yan-yörənizdə təlim öyrədirdim, heç Məni tutmadınız. Amma qoy Müqəddəs Yazılar yerinə yetsin».

Onda hamı İsanı atıb qaçdı. Çılpaq bədənini kətan örtüklə bürüyən bir gənc İsanın ardınca gedirdi. Əsgərlər onu yaxaladılar. Amma o, kətan örtükdən sıyrılıb çılpaq qaçdı.

İsa Ali Şuranın öniində

İsanı baş kahinin yanına gətirdilər. Başçı kahinlərin hamısı, ağsaqqallar və ilahiyyatçılar da oraya topladı. Peter uzaqdan baş kahinin həyətinə qədər İsanın ardınca gedirdi.

O, mühafizəçilərlə birgə həyətdə,
tonqalın ətrafında oturub qızınırdı.

Başçı kahinlər və Ali Şuranın hamısı İsanı edam etmək üçün Onun əleyhinə şahidlik ifadəsi axtarırdılar, amma tapa bilmirdilər. Çoxları Onun əleyhinə yalançı şahidlik etdi, lakin ifadələri bir-birinə uyğun gəlmirdi. Bəziləri qalxıb Onun əleyhinə yalançı şahidlik edərək dedilər:

X: «Biz Onun belə dediyini eşitdik: -Mən əllə qurulan bu məbədi dağdıb üç gün ərzində əllə qurulmayan başqa bir məbəd tikəcəyəm-».

Amma onların da ifadələri bir-birinə uyğun gəlmirdi.

Baş kahin toplantı arasından ayağa qalxıb İsadən soruşdu:

B: «Sənin heç cavabın yoxdur? Onlar Sənin əleyhinə bu nə ifadədir verirlər?»

Amma İsa susmaqda davam etdi, heç cavab vermədi.

Baş kahin yenə Ondən soruşdu:

B: «Xeyir-dua Sahibi Olanın Oğlu Məsih Sənsənmi?»

İsa ona dedi: «Mənəm! Siz Bəşər Oğlunun Qüdrətli Olanın sağında oturduğunu və göyün buludları ilə gəldiyini görəcəksiniz». Onda baş kahin əynindəki paltarını cırıb dedi:

B: «Artıq şahidlərə nə ehtiyacımız var?

Siz Onun küfr söylədiyini eşitdiniz! Bəs buna nə deyirsiniz?»

Onların hamısı İsa üçün hökm verdi ki, O, ölüm cəzasına layıqdır.

Bəziləri Onun üstünə tüpürməyə, Onun gözlərini bağlayaraq yumruq vurmağa başladılar və dedilər: X: «Peyğəmbərlik elə görək!» Mühafizəçilər də tutub Ona şillə vurdular.

Peter İsanı inkar edir

Peter aşağıda, həyətdə ikən baş kahinin qarabaşlarından biri gəldi. Qızınmaqda olan Peteri görən kimi onu diqqətlə süzüb dedi: «Sən də Nazaretli İsa ilə birlikdə idin». Amma Peter bunu inkar edərək dedi: «Bilmirəm və başa düşmürəm, sən nə danışırsan». O, bayır qapının önünə çıxdı və bu anda xoruz banladı. Qarabaş Peteri görəndə yenə yanındakılara deməyə başladı: «Bu da onlardandır». Peter yenə inkar etdi. Bir az sonra orada duranlar yenə ona dedilər: «Doğrudan da, sən onlardansan, çünki Qalileyalısən». Peter isə özünü qarğıyıb and içərək dedi: «Dediyiniz o adamı tanımıram».

Həmin anda xoruz ikinci dəfə banladı. Peter İsanın «xoruz iki dəfə banlamazdan əvvəl sən Məni üç dəfə inkar edəcəksən» dediyi sözü yadına saldı.

Ona görə ağlamağa başladı. Səhər erkən başçı kahinlər, ağsaqqallar, ilahiyyatçılar və Ali Şuranın hamısı dərhal məşvərət edəndən sonra İsanın əl-qolunu bağlayaraq Pilatın yanına aparıb ona təslim etdilər. Pilat Ondən

«Yəhudilərin Padşahı Sənsənmi?» deyərək soruşdu. İsa cavabında ona dedi:

İ: «Sənin dediyin kimidir». Başçı kahinlər Onu çox şeydə ittiham edirdilər.

Pilat Ondən yenə soruşdu:

P: «Heç cavab verməyəcəksənmi?»

Gör Səni nə qədər ittiham edirlər!» Amma İsa yenə də ona cavab vermədi. Pilat buna heyrətləndi. Hər Pasxa bayramında Pilat xalqın xahişi ilə bir məhbusu azad edərdi. Üsyan zamanı adam öldürən üsyançılarla birlikdə Barabba adlı bir nəfər də həbs olunmuşdu. Xalq Pilatın yanına çıxıb ondan xahiş etməyə başladı ki, həmişəki kimi onların istəyini yerinə yetirsin. Pilat onlara cavab verərək dedi:

P: «İstəyirsiniz, sizin üçün Yəhudilərin Padşahını azad edim?» Çünki başçı kahinlərin İsanı paxılıqdan təslim etdiyini bilirdi. Ancaq başçı kahinlər xalqı qızıışdırdılar ki, İsanın yox, Barabbanın azad olmasını xahiş etsinlər.

Pilat yenə onlardan soruşaraq dedi: **P: «Bəs nə istəyirsiniz?»**

Yəhudilərin Padşahı dediyiniz bu Adama nə edim?»

X: «Onu çarmıxa çək!» deyə yenə bağıldılar.

Pilat **P: «Axı O nə pislik edib?»** deyə soruşdu. Onlarsa **X: «Onu çarmıxa çək!»** deyə daha ucadan bağıldılar. Xalqı razı salmaq istəyən Pilat onlar üçün Barabbanı azad etdi. İsanı isə qamçılattıqdan sonra çarmıxa çəkməyə təslim etdi.

Əsgərlər İsanı təhqir edir

Əsgərlər İsanı həyətdən içəriyə, yəni vali sarayına apardılar. Bütün alayı topladılar. Ona tünd qırmızı bir xalat geyindirdilər və tikanlardan bir tac hörüb başına qoydular. **X: «Yəhudilərin Padşahı sağ olsun!»** deyərək İsanı salamlamağa başladılar. Sonra qamışla Onun başına vurub Ona tüpürdülər və önündə diz çökərək səcdə qıldılar. Onu ələ salandan sonra tünd qırmızı xalata əynindən çıxarıb Öz paltarlarını geyindirdilər. Sonra Onu çarmıxa çəkmək üçün bayıra apardılar.

İsa çarmıxa çəkilir

O vaxt Şimon adlı Kirenalı bir nəfər kənd yerindən gəlib oradan keçirdi. O, İsgəndər və Rufusun atasıdır. Onu İsanın çarmıxını daşımağa məcbur etdilər.

İsanı Qolqota adlanan yerə gətirdilər. -Qolqota- -Kəllə yeri- deməkdir. Ona mirra ilə qarışıq şərab vermək istədilər, amma O imtina etdi. İsanı çarmıxa çəkdilər. Paltarlarını isə **X: «kimə nə düşdü-düşdü»** deyə püşk ataraq aralarında bölüşdürdülər. Üçüncü saat idi ki, İsanı çarmıxa çəkdilər. Onun üzərində ittihamını göstərən belə yazı var idi:

-Yəhudilərin Padşahı-. Onunla birlikdə biri sağında, biri də solunda iki qulduru da çarmıxa çəkdilər. Gəlib-keçənlər başlarını yırğalayıb Ona böhtan ataraq

X: «Nə oldu, ey məbədi dağıdıb üç gündə tikən! İndi Özünü xilas et

və çarmıxdan düş!» deyirdilər. Başçı kahinlər də ilahiyyatçılarla birgə eyni şəkildə İsanı ələ salaraq bir-birlərinə deyirdilər:

B: «Başqalarını xilas edirdi, amma Özünü xilas edə bilmir! İsrailin Padşahı Məsih qoy indi çarmıxdan düşsün ki, biz də görüb iman edək».

İsa ilə birlikdə çarmıxa çəkilənlər də Onu təhqir edirdilər.

İsanın ölümü

Altıncı saatdan doqquzuncu saata qədər bütün yer üzünə qaranlıq çökdü.

Doqquzuncu saatda İsa uca səslə nida edərək dedi:

İ: «Elohi, Elohi, lema şavaqtani?»

O: Bu **İ:** «Ey Allahım, Allahım, niyə Məni tərək etdin?» deməkdir.

Orada dayananların bəzisi bunu eşidərkən dedi:

X: «Baxın, İlyası çağırır». Bir nəfər qaçıb bir süngəri şərab sirkəsi ilə doldurdu və bir qamışın ucuna keçirərək İsayə verdi ki, içsin və dedi: «Onu rahat buraxın, görək İlyas gəlib Onu çarmıxdan düşürəcəkmiz?» İsa uca səslə qışqıraraq son nəfəsini verdi... *(hamı diz çökür)*

O anda məbədin pərdəsi yuxarıdan aşağıya qədər iki yerə parçalandı. İsanın qarşısında duran yüzbaşı Onun son nəfəsini belə verdiyini gördükdə «doğrudan da, bu Adam Allahın Oğlu idi» dedi.

Olub-keçənlərə uzaqdan baxan qadınlar da var idi. Məcdəlli Məryəm, kiçik Yaqubun və Yusifin anası Məryəmlə Şalomit də onların arasında idi. İsa hələ Qalileyədə olanda bu qadınlar Onun ardınca getmiş və Ona xidmət etmişdilər. Onunla birgə Yerusəlimə gələn xeyli qadın da orada idi.

İsanın dəfni

O gün Hazırlıq günü, yəni Şənbədən əvvəlki gün idi. Artıq axşam düşəndə Ali Şuranın hörmətli üzvlərindən biri olan, Allahın Padşahlığını gözləyən Arimateyalı Yusif gəldi.

O cəsərət edib Pilatın yanına getdi və İsanın cəsədini istədi. Pilat İsanın belə tez ölməsinə heyrət etdi və yüzbaşını yanına çağıraraq soruşdu: **P:** «O çoxdanmı ölüb?» Yüzbaşından vəziyyəti öyrənəndən sonra cəsədi Yusifə verdi. Yusif kəfən aldı, cəsədi çarmıxdan endirib kəfənə bükdü və qayada qazılmış qəbirə qoydu. O, qəbirin ağzına bir daş yuvarladı. Məcdəlli Məryəm və Yusifin anası Məryəm baxıb cəsədin hara qoyulduğunu gördülər.

C ili

Müqəddəs Luka tərəfindən yazılan İsa Məsihin Əzabları və Ölümü: (Lk 22, 14- 23, 56)

O: Oxuyucu, İ: İsa, H: Həvvarilər, P: Pilat, X: Xalq, B: Baş kahin, D: Digər

Vaxt çatanda, İsa on iki həvari ilə bərabər süfrə başında oturdu. Və onlara dedi:
«Mən çox arzulayırdım ki,
əzab çəkməzdən əvvəl bu pasxanı sizinlə bərabər yeyim.

Çünki sizə deyirəm, pasxa Allahın Səltənətində kamala çatmayınca,
Mən bir daha onu yeməyəcəyəm.»

Sonra bir kasa götürüb şükür etdi və dedi:

«Bunu götürün və aranızda bölüşdürün; Çünki sizə deyirəm,
Allahın Səltənəti gəlməyincə meynənin məhsulundan içməyəcəyəm.»

Sonra çörək götürdü, şükür edib onu parçaladı

və onlara verərək dedi:

«Bu, sizin üçün fəda edilən bədənimdir; bunu Məni anmaq üçün edin.»

Eləcə də, axşam yeməyindən sonra, kasanı götürüb dedi:

«Bu kasa Mənim sizin üçün tökülən qanımla gerçəklənən Əhdi-Cədididir.

Amma budur, Mənə xəyanət edənin əli Mənimlə bərabər süfrə başındadır. İnsan Oğlu doğrudan da qabaqcadan müəyyən edilmiş yoldan gedir. Amma vay o adamın halına ki, İnsan Oğlu onun vasitəsi ilə ələ verilir.»

Və onlar bir-birindən soruşmağa başladılar ki, onlardan kim bu işi görə bilər.

Onların arasında bir mübahisə də oldu: onlardan kim ən böyük sayılmalıdır.

İsa isə onlara dedi: «Hakimlər xalqlar üzərində hökm sürürlər və bu hökmdarlıq edənlərə havadar deyirlər; Siz isə belə olmamalısınız; lakin aranızda ən böyük olan ən kiçik kimi olsun və rəislik edən xidmətkar kimi olsun.

Axı kim daha böyükdür: süfrədə oturan, yoxsa xidmət edən? Süfrədə oturan deyilmi? Mən isə sizin aranızda xidmətkar kimiyəm. Amma keçirdiyim sınaqlarda Mənimlə bərabər olanlar sizsiniz, Və Atam Mənə bir səltənət tapşıracağı kimi Mən də sizə bir səltənət tapşırıram ki, Mənim Səltənətimdə süfrəmdə yeyib-içəsiniz və İsrailin on iki qəbiləsinə hökm etmək üçün taxtlarda oturasınız.»

Və Rəbb dedi: «Şimon, Şimon! Şeytan sizləri tələb etdi ki, buğda kimi xəlbirləsin. Amma Mən sənin üçün dua etdim ki, imanın azalmasın; sən də bir zaman dönüb öz qardaşlarına qüvvət ver.» O, İsayə cavab verdi:

«Ya Rəbb! Səninlə zindana da, ölümə də getməyə hazırım.» Amma İsa dedi: «Peter, sənə deyirəm ki, bu gün xoruz banlamazdan qabaq, sən Məni tanıdığını üç dəfə inkar edəcəksən.»

Və onlara dedi: «Mən sizi kisəsiz, çantasız və çarıqsız göndərdiyim zaman bir şeyiniz əskikmi idi?»

Onlar cavab verdilər: «Heç bir şeyimiz.»

O zaman İsa onlara dedi: «İndi isə, kisəsi olan onu götürsün və çanta da götürsün; qılıncı olmayan da öz paltarını satıb qılınc alsın; Çünki sizə deyirəm ki, bu yazılmış olan: "O, günahkarlarla bir sayıldı" sözü Mənim tərəfimdən icra olunmalıdır.

Çünki Mənim bərəmdəki sözlər yerinə yetir.»

Onlar dedilər: «Ya Rəbb! Budur, burada iki qılınc var.»

O isə onlara dedi: «Kifayətdir.»

Və çıxıb adəti üzrə Zeytun dağına getdi və Onun şagirdləri də Onun ardınca getdilər. Oraya çatdıqda, İsa onlara dedi: «Dua edin ki, imtahana uğramayasınız.»

Özü isə onlardan bir daş atımı qədər uzaqlaşdı və diz çöküb: «Ey Ata, əgər istəyirsənsə, bu kasanı Məndən uzaqlaşdır; amma Mənim iradəmə deyil, qoy Səninki olsun», - deyərək dua etməyə başladı. Göydən bir mələk Ona göründü və Ona qüvvət verdi. İsa şiddətli iztirab içində olaraq daha sə'ylə dua edirdi; və Onun təri yerə daman qan damlalarına bənzəyirdi.

Duadan qalxıb O, şagirdlərin yanına gəldi, onları kədərdən yatmış tapdı,

Və onlara dedi: «Siz nə üçün yatırsınız? Qalxın və dua edin ki, imtahana uğramayasınız.» İsa hələ danışmaqda ikən bir izdiham göründü. Və onların qabağında Onkilərdən Yəhuda adlı birisi gəlirdi. O, İsanı öpmək üçün yaxınlaşdı.

İsa isə ona dedi: «Yəhuda! İnsan Oğlunu öpüşləmi satırsan?» İsa ilə olanlar işin nə yerdə olduğunu görərək Ona dedilər: «Ya Rəbb! Qılıncıla vuraqmı?»

Və onlardan biri baş kahinin qulunu vurub sağ qulağını saldı. Onda İsa dedi: «Buraxın, yetər.» Və qulun qulağına toxunaraq onu sağaltdı. İsa üzərinə yeriyan baş kahinlərə, mə'bəd mühafizlərinin rəislərinə və ağsaqqallara dedi: «Bir quldura qarşı imiş kimi qılınc və payalarla /Məni tutmağamı/ gəlmisiniz? Mən hər gün sizinlə bərabər mə'bəddə olarkən siz Mənə əl qaldırmadınız; amma indi sizin

vaxtınızdır və zülmət səltənətidir.» İsanı tutub apardılar və baş kahinin evinə gətirdilər. Peter isə uzaqdan ardınca gedirdi.

Onlar həyətin ortasında ocaq qalayıb birlikdə oturarkən, Peter də onların arasında oturdu. Qarabaşlardan biri onu ocağın işığında oturan gördükdə, ona diqqətlə baxıb dedi: «Bu adam da İsa ilə idi.» Amma Peter: «**Mən Onu tanımıram, ay arvad**», - deyərək Onu inkar etdi. Bir az sonra başqası onu görüb dedi: «Sən də onlardansan.» Amma Peter: «**Deyiləm, ağa**», - dedi. Təqribən bir saat vaxt keçdi və başqa bir adam tə'kidlə dedi: «**Doğrudan da bu adam da Onunla idi; çünki o da Qalileyalıdır.**»

Amma Peter dedi: «**Ağa, sənin danışdıqlarını anlamıram.**»

Və elə o anda, o hələ danışdı ki, xoruz banladı.

Onda Rəbb dönüb Peterə baxdı; və Peter Rəbbin ona: «**Xoruz banlamazdan qabaq, sən Məni üç dəfə inkar edəcəksən**», - dediyi sözü xatırladı.

Və oradan çıxıb hönkür-hönkür ağladı. İsanı tutub saxlayan adamlar Ona lağ edir və Onu döyürdülər; Onun gözlərini bağlayıb Onun üzünə vururdular və Ondən soruşurdular: «**Peyğəmbərliyini göstər görək, Səni vuran kimdir?**»

Və Ona qarşı bir çox başqa küfrlər də söyləyirdilər.

Səhər açıldıqda xalqın ağsaqqalları, baş kahinlər və din alimləri toplaşdılar və Onu öz Sinedrionlarına apardılar, və dedilər: «**Bizə de görək, Məsih Sənsənmi?**»

O, onlara dedi: «**Əgər sizə desəm, inanmazsınız; və əgər sizdən soruşsam, Mənə cavab verməyəcəksiniz və Məni buraxmayacaqsınız; bundan sonra isə İnsan Oğlu Qadir Allahın sağında oturacaqdır.**»

Və hamı dedi: «**Deməli, Sən Allahın Oğlusan?**»

O, onlara cavab verdi: «**Dediyiniz kimidir, Mənəm.**»

Onlar isə dedilər: «**Daha şəhadətə nə ehtiyacımız var?**»

«**Çünki biz özümüz Onun ağzından eşitdik.**» Sinedrion üzvlərinin hamısı ayağa durub İsanı Pilatın yanına apardılar. Və Onu ittiham etməyə başlayaraq dedilər: «**Biz bu Adamı xalqı yoldan çıxarmaqda, qeysərə vergi verməyi qadağan etməkdə və Özünə Hökmdar Məsih adını verməkdə təqsirli tapdıq.**» Pilat Ondən soruşdu: «**Sən Yəhudilərin Hökmdarısanmı?**» O da cavabında ona dedi: «**Dediyin kimidir.**» Pilat baş kahinlərə və xalqa dedi: «**Mən bu Adamda bir günah görmürəm.**» Amma onlar tə'kid edərək deyirdilər: «**Bu Adam Qalileyadan tutmuş bu yerə qədər bütün Yəhudeyada tə'lim verərək xalqı həyəcana gətirir.**»

Pilat Qalileya barədə eşidərək soruşdu: «**Məgər bu Adam Qalileyalıdır?**»

Və Onun Hirodun vilayətindən olduğunu bildikdə Onu Hirodun yanına göndərdi. Çünki o günlərdə Hirod da Yerusəlimdə idi. Hirod İsanı gördükdə çox sevindi, çünki Onu çoxdan görmək istəyirdi; Onun haqqında çox şeylər eşitmişdi və Ondən

bir mö'cüzə görmək arzusunda idi. Hirod Ona çox suallar verdi, amma İsa ona heç bir cavab vermədi. Baş kahinlər və din alimləri isə durub Onu şiddətlə ittiham edirdilər. Amma Hirod öz əsgərləri ilə Onu təhqir edib ələ salaraq, Onun əyninə bir parlaq paltar geydirib, Pilatın yanına geri yolladı.

Pilatla Hirod o gün bir-biri ilə dost oldular. Bundan əvvəl aralarında düşmənçilik var idi. Pilat isə baş kahinləri, rəisləri və xalqı toplayıb, Onlara dedi:

«Siz bu Adamı mənim yanıma gətirdiniz ki, O, xalqı yoldan çıxarır; və budur, mən sizin qarşınızda tədqiq edib, bu Adamı sizin irəli sürdüyünüz ittihamların heç birində günahkar tapmadım; Hirod da bir şey tapmadı; çünki bu Adamı mən onun yanına göndərmişdim və budur, O, ölümə layiq heç bir şey icra etməmişdir. Buna görə mən Onu cəzalandırıb azad edəcəyəm.» / Pilat bayram naminə bir əsiri azad etməli idi./ Amma bütün xalq: «Ona ölüm! Bizə Barabbanı azad et!» deyə qışqırdı. Barabba şəhərdə üsyan qaldırmaq və qətl üstə zindana atılmışdı.

Pilat İsanı buraxmaq niyyəti ilə yenə də səsini ucaltdı. Amma onlar: «Onu çarmıxa çək, çarmıxa çək!» - deyə bağırırdılar. O, üçüncü dəfə onlara dedi: «Axı O nə pislik edib? Mən Onda ölümə layiq bir şey tapmadım; buna görə Onu cəzalandırıb azad edəcəyəm.» Amma onlar israr edərək uca səslə tələb edirdilər ki, O, çarmıxa çəkilsin; və onların və baş kahinlərin səsi üstün gəldi. Pilat onların istəklərini yerinə yetirmək qərarına gəldi. Və üsyan qaldırıb, qətl etdiyi üçün zindana salınmış adamı onların xahişinə görə sərbəst buraxdı; İsanı isə onların ixtiyarına təslim etdi. Əsgərlər İsanı apararkən, tarladan qayıdan kirineyli Şimonu tutub İsanın ardınca daşımaq üçün çarmıxı onun belinə yüklədilər. Böyük bir izdiham və İsa üçün şivən edib ağlayan qadınlar Onun ardınca gedirdilər.

İsa onlara müraciət edərək dedi: «Ey Yerusəlim qadınları! Mənim üçün ağlamayın, ancaq özünüz və uşaqlarınız üçün ağlayın. Çünki elə günlər gəlir ki, o zaman deyəcəklər: "Sonsuzlar və doğmamış bətnlər və əmizdirməmiş döşlər nə bəxtiyardır!" O zaman dağlara: "Üstümü zə yıxılın!" və təpələrə: "Bizi örtün!" deməyə başlayacaqlar. Çünki əgər yaş ağaca bunları edirlərsə, bəs quru ağac necə olacaqdır?»

Cinayətkar olan iki nəfər də Onunla e'dama aparıldı. Kəllə adlanan yerə gəldikləri zaman, orada Onu və cinayətkarları çarmıxa çəktilər: birini sağ tərəfində, o birini isə sol tərəfində. İsa isə deyirdi:

«Ata! Onları bağışla, çünki nə etdiklərini bilmirlər.»

Və Onun paltarlarını püşk ataraq aralarında payladılar.

Xalq durub baxırdı. Onlarla bərabər rəislər də İsayə lağ edib deyirdilər:

«Başqalarını xilas etdi; əgər O, Allahın seçdiyi Məsihdirsə, qoy Özünü də xilas etsin!»

Əsgərlər də yaxınlaşıb Onu lağa qoyurdular.
Ona turş şərab təqdim edərək deyirdilər:

«Əgər Sən Yəhudilərin Hökmdarınsansa, Özünü xilas et!»

Və Onun başı üzərində /yunan, roma və yəhudi hərfləri ilə/ bir yazı da var idi:
"Bu Adam Yəhudilərin Hökmdarıdır." Asılmış olan cinayətkarlardan biri Onu
söyərək deyirdi: «Əgər Sən Məsihsənsə, Özünü və bizi xilas et.»

Digəri isə ona məzəmmət edərək deyirdi:

«Özün eyni cəzaya məhkum olunduğun halda,

Allahdan qorxmursanmı? Biz öz əməllərimizə layiq cəzanı haqlı olaraq almışıq;
O isə heç bir günah işlətməmişdir.»

Və İsayə dedi: «Ya Rəbb! Öz Səltənətinlə gəldiyən zaman məni yada sal!»

Və İsa ona dedi: «Sənə doğrusunu deyirəm ki,

bu gün sən Mənimlə bərabər cənnətdə olacaqsan.» Gündüz altıncı saata yaxın
günəş qaraldı və doqquzuncu saata qədər bütün ölkəyə qaranlıq çökdü.

Və mə'bədin pərdəsi ortadan yarıldı.

İsa uca səslə nida edərək: «Ey Ata! Öz ruhumu Sənin əllərinə verirəm», - dedi.

Və bunu deyib canını tapşırırdı.

□ ... (hamı diz çökür)

Yüzbaşı isə bu hadisəni görərək, Allaha həmd-səna edib dedi:

«Doğrudan da bu Adam saleh idi.»

Bu mənzərəni müşahidəyə toplaşan

bütün xalq baş verən hadisəni gördükdə sinəsinə döyə-döyə geri dönürdü.

Onu tanıyan adamların hamısı və Onun ardınca Qalileyadan gəlmiş qadınlar isə
uzaqda durub bu mənzərəyə tamaşa edirdilər. O zaman Sinedrionun üzvü olan
Yusif adlı xeyirxah və saleh bir adam gəldi.

O, Sinedrionun qərarı və əməlləri ilə razı olmamışdı.

Yəhudeyanın Arimateya şəhərindən idi və o da Allahın Səltənətini gözləyirdi.

Bu adam Pilatın yanına gedib İsanın cəsədini istədi.

Cəsədi çarmıxdan endirib kətana bükdü və Onu qayada ovulmuş, hələ indiyədək
heç kimin gömülmədiyi bir qəbirə qoydu. O gün cümə günü idi və şənbə günü
yaxınlaşırdı.

İsa ilə Qalileyadan gəlmiş olan qadınlar da ardınca gedib qəbiri və Onun cəsədinin
necə qoyulduğunu gördülər. Qayıdıb ətirli maddələr və qiymətli yağlar hazırladılar;
və şənbə günü Allah əmri ilə istirahət etdilər.

İsa Məsihin Pasxa yeməyinin xatırlanması (ABC) Müqəddəs Cümə Axşamı (4cü gün)

Çıxış kitabından sözlər

Çıx 12, 1-8. 11-14

Misir torpağında Rəbb Musaya və Haruna dedi: «Bu ay sizin üçün ilin ilk ayı olacaq. Bütün İsrail icmasına söyləyin: qoy bu ayın onuncu günündə hər kəs öz ailəsi üçün bir quzu, hər ev üçün bir quzu götürsün. Əgər bir adamın ailəsi bir quzu üçün sayca azdırsa, qoy o adam evinə yaxın qonşusu ilə birgə bir quzu götürüb insanların sayına, hər kəsin yeyəcəyinə görə bölsün. Özünüə birillik qüsursuz erkək heyvan götürün: ya qoyunlardan bir toğlu yaxud keçilərdən bir çəpiş olsun. Onu ayın on dördüncü gününə qədər saxlayın. Qoy axşamçağı İsrail icmasından hər kəs onu kəssin. Qurbanın qanından götürüb onu yeyəcəkləri evin qapısının hər iki yan taxtasına və üst dirəyinə sürtsünlər. Qoy həmin gecə onun ətini yesinlər; əti odda bişirib mayasız çörək və acı göyərti ilə yesinlər. Onu belə yeyin: beliniz qurşanmış, çarıqlarınız ayağınızda və dəyənəyiniz əlinizdə olsun, onu tələsik yeyin. Bu, Rəbbin Pasxasıdır. Mən isə o gecə Misir torpağından keçəcəyəm. Misir torpağında olan həm insanların bütün ilk oğullarını, həm də heyvanların bütün ilk balalarını öldürəcəyəm. Bütün Misir allahlarına da cəza verəcəyəm. Rəbb Mənəm. Sizin olduğunuz evlər üzərindəki qan sizin üçün əlamət olacaq. Qanı görəndə yan keçəcəyəm və Misir ölkəsini cəzalandırdığım zaman sizə məhvedici bəla gəlməyəcək. Bu gün sizin üçün xatirə günü olacaq və onu Rəbb üçün bayram edəcəksiniz. Nəsildən-nəslə əbədi qayda olaraq onu bayram edin.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 116, 12-13. 15+16bc. 17-18

N: Bu şükür etdiyimiz xeyir-dua kasası Məsihin qanına şərikdir.

Mənə etdiyi comərdliyə görə Rəbbin borcunu necə qaytara bilərəm?
Qurtuluş piyaləsini qaldıracağam, Rəbbin ismini çağıracağam.

Rəbbin gözündə hər bir möminin ölümü çox bahadır.

Ya Rəbb, mən Sənin qulunam, kənizinin oğluyam, buxovlarımı açmısan.

Sənə şükür qurbanları təqdim edəcəyəm, Rəbbin adını çağıracağam.

Rəbbə Onun bütün xalqı qarşısında əhd etdiyim təqdimləri verəcəyəm.

Müqəddəs Paulun Korinfilərə 1-ci məktubundan sözlər

1 Kor 11, 23-26

Çünki sizə çatdırdığım bu xəbəri Rəbbin Özündən qəbul etmişəm: Rəbb İsa Ona xəyanət edildiyi gecə əlinə çörək götürdü, şükür edib onu böldü və dedi: «Bu Mənim sizin üçün verilən bədənimdür. Bunu Məni xatırlamaq üçün edin». Eləcə də axşam yeməyindən sonra kasanı götürüb dedi: «Bu kasa Mənim qanımla

bağladığım yeni əhddir. Bunu hər dəfə içəndə Məni xatırlamaq üçün edin». Çünki hər dəfə bu çörəyi yeyəndə və bu kasadan içəndə, siz Rəbbin gəlişinədək Onun ölümünü bəyan edirsiniz.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

Yəh 13, 34

İsa Məsih belə deyir: Sizə yeni bir əmr verirəm: bir-birinizi sevin. Mən sizi sevdiyim kimi siz də bir-birinizi sevin.

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

† İncil †

Yəh 13, 1-15

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Yəhyanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

Pasxa bayramının ərəfəsi idi. İsa artıq bu dünyadan ayrılıb Atanın yanına gedəcəyi məqamın gəldiyini bilirdi. O, dünyada Özünə məxsus olanları həmişə sevmişdi və axıra qədər də sevdi. Axşam yeməyi zamanı iblis artıq Ona xəyanət etmək fikrini Şimon İskaryotun oğlu Yəhudanın ürəyinə qoymuşdu. İsa Atanın hər şeyi Onun ixtiyarına verdiyini, Allahdan çıxıb gəldiyini və Allaha qayıdacağını bilirdi. O, süfrədən qalxıb üst paltarını bir yana qoydu və bir dəsmal götürüb belinə bağladı. Sonra ləyənə su töküb şagirdlərin ayaqlarını yumağa və belinə bağladığı dəsmalla silməyə başladı. İsa Şimon Peterə yaxınlaşanda o, İsaya «Ya Rəbb, Sənmi mənim ayaqlarımı yuyacaqsan?» dedi. İsa cavabında ona dedi: «Mənim nə etdiyimi sən indi bilməzsən, amma sonra anlayacaqsan». Peter Ona dedi: «Mənim ayaqlarımı heç vaxt yumayacaqsan!» İsa ona cavab verdi: «Əgər səni yumasam, Mənim yanımda yerin olmaz». Şimon Peter Ona dedi: «Ya Rəbb, təkcə ayaqlarımı deyil, əllərimi və başımı da yu». İsa ona dedi: «Çimmiş adam üçün təkcə ayaqlarını yumaq kifayətdir, çünki tər-təmizdir. Siz də təmizsiniz, amma hamınız yox». Çünki Ona kimin xəyanət edəcəyini bilirdi, buna görə də «hamınız təmiz deyilsiniz» söylədi. İsa onların ayaqlarını yuyub paltarını geyindikdən sonra yenə süfrəyə oturaraq onlara dedi: «Mənim sizə nə etdiyimi bilirsinizmi? Siz Məni “Müəllim” və “Rəbb” deyə çağırırsınız və doğru deyirsiniz, çünki Mən elə Oyam. İndi ki Mən Rəbb və Müəllim olduğum halda sizin ayaqlarınızı yudum, siz də bir-birinizin ayaqlarını yumalısınız. Çünki sizə nümunə göstərdim ki, Mənim sizə etdiyimi siz də bir-birinizə edəsiniz.

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

Rəbbimizin əzabları və ölümünün xatırlanması (ABC) Müqəddəs Cümə Ayını

Peyğəmbər Yeşayanın kitabından sözlər

Yeş 52, 13 – 53, 12

Budur, Mənim qulum uğur qazanacaq, O yüksəldiləcək, ucaldılacaq, çox izzətlənəcək. Çoxları onun qarşısında mat qalacaq. Bəli, onun görkəmi çox dəyişmişdi, zahirən insan surətindən çıxmışdı. Fəqət O çox millətləri heyratə salacaq, Onun qarşısında padşahlar ağzını yumacaq. Çünki onlar bilmədiklərini görəcək, eşitmədiklərini anlayacaq. Xəbərimizə kim inandı, Rəbbin gücü kimə zühur oldu? O, Rəbbin önündə bir fidan kimi, quru torpaqda bitən kök kimi böyüdü. Baxanda onun nə görkəmi, nə gözəlliyi var idi, gözümüzü oxşayan zahiri siması da yox idi. Adamlar ona həqarətlə baxıb rədd etdi. O dərddi, xəstəlikləri görən insan idi, adamlar ondan üz döndərdi, xor baxdı. Biz ona qiymət vermədik. Əslində xəstəliklərimizi o çəkdi, dərdlərimizi öz üzərinə götürdü. Biz isə onun Allah tərəfindən cəzalandırıldığını, vurulub izzətləndiyini zənn etdik. Bizim asiliyimizə görə onun bədəni dəşildi, şər əməllərimizə görə əzildi, bizim əmin-amanlığımız üçün o cəza aldı, Onun yaraları ilə biz şəfa tapdıq. Hamımız qoyun kimi yolu azmışdıq, hər birimiz öz yolumuzla gedirdik. Rəbb hamımızın şər əməllərinin yükünü onun üzərinə qoydu. Ona zülm etdilər, O izzətləndi, amma ağzını açmadı. Kəsilməyə aparılan quzu kimi, qoyun qırxaqların qabağında dilsiz-ağızsız qoyun kimi ağzını açmadı. Ədalətsizliklə məhkum olunaraq ölümə aparıldı. Onun nəslini haqqında kim düşünə bilər? Axı xalqımızın asiliyinə görə O edam olundu, dirilər arasından atıldı. O heç bir zorakılıq etmədiyi, ağzından yalan söz çıxmıdığı halda qəbri pis adamların yanında quruldu, dövlətli adamın yanında dəfn olundu.

Amma Rəbb Özü onun bu izzətlərini istədi, çəkdiyi əziyyətlər Onun iradəsi idi. Öz canını təqsir qurbanı təqdim etdikdə nəslini görəcək, ömrü uzanacaq. Rəbbin istəyi onun əli ilə uğur tapacaq. O, çəkdiyi izzətlərinin bəhrəsini görüb qane olacaq, mənim saleh qulum öz biliyi ilə çoxlarına bəraət qazandıracaq, Onların şər əməllərinin yükünü üzərinə götürəcək. Buna görə Mən ona böyük adamların arasında pay verəcəyəm. O, qəniməti güclülərlə böləcək. Çünki o, canını fəda etdi, asilərə tay tutuldu. Çox adamların günahını üzərinə götürdü, asilərdən ötrü yalvardı.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 31, 1+5. 11-12. 14-15. 16+25

N: Ata, Ruhumu Sənin əlinə verirəm.

Ya Rəbb, Sənə pənah gətirirəm! +

Heç vaxt məni xəcalətdə qoyma, ədalətinlə məni xilas et!

Ruhumu Sənin əlinə verirəm, ya Rəbb, sadıq Allah, Sən məni azad et.

Bütün düşmənlərim mənə tənə edir, qonşularımsa onlardan daha betərdir, tanışlarım məni görərkən dəhşətə düşür, məni küçələrdə görənlər məndən qaçır.

Ölü bir adam kimi unudulmuşam, çilik-çilik qırılan bir qaba oxşayıram.

Ya Rəbb, yalnız sənə güvənirəm, dedim: «Allahımsan Sən».

Mənim hər anım Sənin əlindədir, düşmənlərimin, təqibçilərimin əlindən məni azad et.

Bəndənin üstünə üzünün nurunu sal, Məhəbbətinlə məni qurtar.

Ey Rəbbə ümid bağlayan bütün insanlar, cəsarətli, möhkəm olun!

İbrarilərə məktubundan sözlər

İbr 4, 14-16; 5, 7-9

Beləliklə, Allahın Oğlu İsa göyləri keçmiş böyük Baş Kahinimiz olduğuna görə təsdiq etdiyimiz imanı möhkəm tutaq. Çünki bizim Baş Kahinimiz belə deyil ki, zəifliklərimizdə bizim halımıza acıya bilməsin. Əksinə, hər xüsusda bizim kimi sınağa çəkilmiş, lakin günah etməmişdir. Buna görə də lütfkar Allahın taxtına cəsarətlə yaxınlaşaq ki, vaxtında köməyə nail olmaq üçün mərhəmət alıb lütf tapaq. Məsih yer üzündə cismdə olduğu günlərdə Onu ölümdən qurtarmağa qadir olan Allaha böyük fəryad və göz yaşları ilə dua edib yalvardı və möminliyinə görə eşidildi. O, Oğul olduğu halda çəkdiyi əzablarla itaətli olmağı öyrəndi. Kamilliyə çatandan sonra Ona itaət edənlərin hamısı üçün əbədi xilas qaynağı oldu.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

Fıl 2,8-9

İnsan şəklini alıb Özünü aşağı tutdu və ölümə qədər – çarmıxa çəkilərək ölümə qədər itaətkarlıq göstərdi. Buna görə də Allah Onu çox ucaldı və Ona bütün adlardan ali bir adı bəxş etdi.

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

Müqəddəs Yəhya tərəfindən yazılan İsa Məsihin Əzabları və Ölümü: (Yəh 18, 1-40, 19, 1-42)

O: Oxuyucu, **I: İsa**, **H: Həvarilər**, **P: Pilat**, **X: Xalq**, **B: Baş Keşiş**

O: İsa bu şeyləri söylədikdən sonra şagirdləri ilə çölə çıxıb Kidron dərəsinin o tayına keçdi. Orada bir bağ var idi, Özü və şagirdləri oraya girdilər. Onu ələ verən Yəhuda da o yeri tanıyırdı; çünki İsa tez-tez şagirdləri ilə orada yığılırdı.

Beləliklə, Yəhuda, əsgər bölməsini və baş Keşişlərdən və fəriseylərdən mühafizlər alıb fənərlər, məş'əllər və silahlarla oraya gəldi. İsa başına gələcək bütün işləri bilərək qabağa çıxıb onlara dedi:

I: «Kimi axtarırsınız?»

O: Ona cavab verdilər:

X: “Nazaretli İsanı.”

O: Onu ələ verən Yəhuda da onlarla bərabər durmuşdu.

İsa onlara «Mənəm» dediyi zaman, onlar geri çəkilib yerə yıxıldılar.

İsa yenə də onlardan soruşdu:

I: Kimi axtarırsınız?

O: Onlar dedilər:

X: Nazaretli İsanı.

O: İsa cavab verdi:

I: Sizə dedim ki, Mənəm; əgər Məni axtarırsınızsa, bunları buraxın getsinlər.

O: Onun dediyi: -Mən Sənin Mənə verdiyin kimsələrdən heç birini qeyb etmədim-sözü yerinə yetsin deyə belə oldu. Şimon Peterin qılıncı var idi; onu çıxarıb, baş Keşişin qulunu vurub sağ qulağını saldı. O qulun adı Malik idi. O vaxt İsa Peterə dedi: **I: Qılıncını qınına qoy! Atanın Mənə verdiyi kasanı içməyimmi?**

O: Beləcə əsgər bölməsi, minbaşı və yəhudilərin mühafizləri İsanı tutub bağladılar. Və Onu əvvəl Hananın yanına apardılar, çünki o, həmin il baş Keşiş olan Qayafanın qaynatası idi.

Xalq yolunda bir adamın ölməsi xeyirlidir, deyə yəhudilərə öyüd verən Qayafa idi. Şimon Peter və başqa bir şagird İsanın ardınca gedirdi.

Bu şagirdi baş Keşiş tanıyırdı və o, İsa ilə bərabər baş Keşişin həyatına girdi.

Peter isə bayırda qapının yanında durmuşdu.

O vaxt baş Keşiş tanıdığı o şagird çıxıb qapıçı qıza bir söz dedi və Peteri içəri gətirdi. Qapıçı qız bu anda Peterə dedi:

X: Sən də bu Adamın şagirdlərindən deyilmisən?

O: O da bu cavabı verdi:

H: Yox, deyiləm!

O: Bu arada qullar və mühafizlər, soyuq olduğuna görə, ocaq qalayıb, ətrafında durub, isinirdilər; Peter də onlarla bərabər durub isinirdi.

O vaxt baş Keşiş İsadən şagirdləri və tə'limi haqda soruşdu. İsa ona cavab verdi:

İ: Mən aləmə açıq söylədim; Mən yəhudilərin daim toplaşdıqları sinaqoqlarda və mə'bəddə tə'lim verirdim; və gizli heç bir şey söyləməyirdim. Nə üçün Məndən soruşursan? Onlara nə söylədiyimi eşidənlərdən soruş. Onlar Mənim söylədiyimi bilirlər.

O: O bu sözləri söylədikdən sonra, orada duran mühafizlərdən biri İsayə bir şillə vuraraq belə dedi:

X: Baş Keşişə beləmi cavab verirsən?

O: İsa ona cavab verdi:

İ: Əgər pis söz dedimsə, pis olduğunu sübuta yetir; əgər doğru dedimsə, nə üçün məni vurursan?

O: Və Hanan Onu qolları bağlı baş Keşiş Qayafanın yanına göndərdi. Şimon Peter həyətdə durub isinirdi. Ona dedilər:

X: Sən Onun şagirdlərindən deyilmisən?

O: O, inkar edib dedi:

H: Deyiləm.

O: Peter tərəfindən vurulub qulağı kəsilmiş adamın qohumlarından və baş Keşişin nöqərlərindən olan biri belə dedi:

X: Səni bağda Onunla birlikdə görmədimmi?

O: Peter yenə inkar etdi; və həmin vaxt xoruz banladı. Yəhudi idarəçilər Qayafanın yanından İsanı Pretoriuma apardılar. Səhər erkən idi; özləri isə Pretoriuma girmədilər, yoxsa napak sayılıb, pasxa yeməyini yeyə bilməzdilər.

Pilat çölə, onların yanına çıxıb dedi:

P: Bu Adamdan nə şikayətiniz var?

O: Onlar bu cavabı verdilər:

X: Əgər bu Adam cani olmasaydı, Onu sənə təslim etməzdik.

O: Pilat onlara dedi:

P: Onu siz götürün və qanununuza görə mühakimə edin.

O: Yəhudi idarəçilər Pilata dedilər:

X: Bizim heç kimi ölümə məhkum etməyə ixtiyarımız yoxdur.

O: İsanın nə cür ölümə öləcəyinə işarə edərək, söylədiyi söz yerinə yetsin deyə belə dedilər. Pilat yenə Pretoriuma girib İsanı çağırdı və Ona dedi:

P: Sən Yəhudilərin Hökmdarısanmı?

O: İsa cavab verib dedi:

İ: Sən bunu özündənmi söyləyirsən, yoxsa başqalarımı Məndən sənə bəhs etdilər?

O: Pilat cavab verdi:

P: Məgər mən yəhudiyəm? Səni öz xalqın və baş Keşişlər mənə təslim etdilər. Nə etmişən?

O: İsa cavab verdi:

İ: Mənim Səltənətim bu dünyadan deyildir; əgər Mənim Səltənətim bu dünyadan olsaydı, nökrələrim cəhd edərdilər ki, Mən yəhudi idarəçilərə təslim edilməyim; lakin indi Mənim Səltənətim buradan deyildir.

O: Pilat Ona dedi:

P: Demək Sən hökmdarsan?

O: İsa cavab verdi:

İ: Doğru deyirsən: Mən hökmdaram.

Mən bunun üçün doğulmuşam və bunun üçün dünyaya gəlmişəm ki, həqiqətə şəhadət edim. Həqiqət tərəfdarı olan hər kəs Mənim səsimi eşidir.

O: Pilat Ondən: P: Həqiqət nədir?

O: deyə soruşdu. Bunu dedikdən sonra, təkrar eşiyə, yəhudilərin yanına çıxıb dedi:

P: Mən Onda heç bir günah tapmıram! Axı sizdə belə bir adət var ki, pasxada sizə bir adamı həbsxanadan azad edim; indi Yəhudilərin Hökmdarını sizə azad etməyimi istəyirsinizmi?

O: O vaxt yenə hamı bağırıb dedilər:

X: Bu Adamı yox, Barabbanı!

O: Barabba isə quldur idi. O vaxt Pilat İsanı götürüb qamçıltdı. Əsgərlər də tikanlardan bir tac hörüb Onun başına qoydular və Ona mor xələt geydirdilər. Onun yanına gəlib deyirdilər:

X: Salam, ey Yəhudilərin Hökmdarı!

O: Və Onun üzünə şillə vururdular. Pilat yenə çölə çıxıb, yəhudilərə dedi: P: Budur, Onu sizin yanınıza gətirirəm ki, Onda heç bir günah tapmadığımı biləsiniz.

O: O zaman İsa, başında tikandan tac və əynində mor xələt, çölə çıxdı.

Pilat onlara dedi: P: Budur o Adam!

O: Baş Keşişlər və mühafizlər Onu gördükdə bağırmağa başladılar:

X: Çarmıxa çək! Çarmıxa çək!

O: Pilat onlara dedi:

P: Onu siz götürüb çarmıxa çəkin, çünki mən Onda bir günah tapmıram.

O: Yəhudi idarəçilər ona cavab verdilər:

X: Bizim bir qanunumuz vardır; qanunumuza görə O ölməlidir, çünki Özünün Allahın Oğlu olduğunu iddia edir.

O: Pilat bu sözü eşitdiyi zaman daha çox qorxdı; Yenə Pretoriuma girib İsaya dedi:

P: Sən haralısan?

O: İsa isə ona cavab vermədi. Pilat Ona dedi:

P: Mənə bir şey demirsənmi?

Bilmirsən ki, Səni buraxmağa da, çarmıxa çəkməyə də səlahiyyətim vardır?

O: İsa ona cavab verdi:

İ: Əgər sənə yuxarıdan verilməsəydi, Mənim üzərimdə sənənin heç bir səlahiyyətin olmazdı. Bunun üçün, Məni sənənin əlinə verənin günahı daha böyükdür.

O: Bundan sonra Pilat Onu buraxmağa çalışırdı, lakin yəhudilər bağıraraq deyirdilər:

X: Əgər Bunu buraxsan, qeysərin dostu deyilsən;

kim özünün hökmdar olduğunu iddia edirsən, qeysərə qarşı çıxmış olursan.

O: Pilat bu sözləri eşitdikdə, İsanı eşiyə gətirdi və Daş Döşəmə - ibrancə Qabata - deyilən yerdə, hökm kürsüsünə oturdu. O gün Pasxanın hazırlıq günü idi; altıncı saata yaxın idi. Və Pilat yəhudilərə belə dedi:

P: Budur hökmdarınız!

O: Amma onlar belə bağırtdılar:

X: Götür, götür, Onu çarmıxa çək!

O: Pilat onlara dedi:

P: Hökmdarınızı çarmıxamı çəkim?

O: Baş Keşişlər cavab verdilər:

B: Qeysərdən başqa hökmdarımız yoxdur.

O: O zaman Pilat İsanı çarmıxa çəkmək üçün onlara təslim etdi. Əsgərlər də Onu götürüb apardılar. O vaxt İsa Öz çarmıxını daşıyaraq çölə çıxıb, ibrancə Qolqota adlanan, Kəllə yeri deyilən yerə çatdı. Onu və Onunla bərabər iki nəfəri orada çarmıxa çəktilər. Onlardan biri İsanın bir tərəfində, digəri isə o biri tərəfində idi, İsa isə ortada. Pilat bir taxta yazıb onu çarmıx üzərinə asdırdı. Orada belə yazılmışdı: "Nazaretli İsa, Yəhudilərin Hökmdarı." Yəhudilərdən bir çoxu bu taxtanı oxudu, çünki İsanın çarmıxa çəkildiyi yer şəhərə yaxın idi; o taxta ibrancə, yunanca və latınca yazılmışdı. Buna görə yəhudi baş Keşişləri Pilata dedilər:

X: "Yəhudilərin hökmdarı" yox, bu Adam "Yəhudilərin Hökmdarıyam" dedi, yaz.»

O: Pilat cavab verdi: **P: Nə yazdımsa, yazdım!**

O: Əsgərlər İsanı çarmıxa çəkdiyə vaxt, Onun paltarlarını götürüb hər əsgər üçün bir pay olaraq dörd yerə böldülər. Köynəyini də göturdülər.

Köynək tikişsiz, başdan başa toxuma idi. Onlar da bir-birilərinə dedilər:

X: Bunu cırmayaq, kimin olsun deyə püşk ataq.

O: Beləliklə Müqəddəs Yazıdakı bu sözlər həqiqət oldu: "Paltarlarımı aralarında payladılar, geyimim üçün püşk atdılar." Budur əsgərlər belə etdilər.

İsanın çarmıxı yanında anası və anasının bacısı, Klopanın arvadı Məryəm və Məcdəlli Məryəm durmuşdular.

İsa, anasını və onun yanında sevdiyi şagirdin durduğunu gördükdə anasına dedi:

İ: Ana, budur oğlun!

O: Ondən sonra şagirdə dedi: **İ: Budur anan!**

O: O saatdan sonra şagird onu öz evinə apardı.

Bundan sonra, İsa artıq hər şeyin indi tamam olduğunu bilərək, Müqəddəs Yazının yerinə yetməsi üçün dedi:

İ: Susadım! O: Orada turş şərab dolu bir qab qoyulmuşdu; turş şərab ilə bir süngər doldurub, onu bir zufa budağına taxıb, Onun dodaqlarına yaxınlaşdırdılar. İsa şərabı daddıqda: **İ: Tamam oldu.** O: dedi, və başını əyib canını tapşırırdı...

□ ... (hamı diz çökür)

O: İndi hazırlıq günü olduğundan, cəsədlər şənbə günü çarmıxda qalmasın deyə (çünki o şənbə günü böyük bayram idi), yəhudi idarəçilər çarmıxa çəkilənlərin baldırlarının qırılmasını və cəsədlərinin qaldırılmasını Pilatdan xahiş etdilər. O vaxt əsgərlər gəlib birincinin və onunla bərabər çarmıxa çəkilmiş olan o birisinin baldırlarını qırdılar.

İsaya çatdıqda isə, Onun artıq ölmüş olduğunu görüb, baldırlarını qırmadılar. Lakin əsgərlərdən biri Onun böyrünü nizə ilə deşdi; və o anda oradan qan və su axdı. Bunu görən şəhadət etdi və onun şəhadəti doğrudur; iman edəsiniz deyə özü həqiqəti söylədiyini bilir. Çünki bu hadisələr: “Onun heç bir sümüyü sınımayacaqdır” deyən Müqəddəs Yazı yerinə yetsin deyə baş verdi. Və yenə başqa bir yerdə Yazı vardı: “Onlar bədənini deşdikləri Adama baxacaqlar.”

Bu hadisələrdən sonra, İsanın şagirdi olub, yəhudi idarəçilərin qorxusundan özünü gizlədən arimateyalı Yusif, İsanın cəsədini çıxartmaq üçün Pilatdan xahiş etdi və Pilat izin verdi. O da gəlib İsanın cəsədini çıxartdı. Vaxtı ilə İsanın yanına gecə ikən gələn Nakdimon da gəlib, otuz litrə qədər qarışıq mirra və əzvay gətirdi. O vaxt İsanın cəsədini götürüb yəhudilərin dəfn adəti üzrə ətirlərlə bərabər kətan parçalara sarıdılar.

Çarmıxa çəkildiyi yerdə bir bağ və bağda hələ içinə heç kimsə qoyulmamış təzə bir qəbir var idi. Yəhudilərin hazırlıq günü olduğundan İsanı oraya qoydular, çünki qəbir yaxında idi.

Müqəddəs Şənbə günü, Pasxa Ərəfəsi (ABC)

1. Oxunuş: *İnsanın yaradılışı.*

Yaradılış kitabından sözlər

Yar 1:1-2:2 ya 1:1, 26-31a

Başlanğıcda Allah göyləri və yeri yaratdı. Sonra Allah dedi: «Öz surətimizə və bənzərimizə görə insanı yaradaq. Qoy o, dənizdəki heyvanlara, göydəki quşlara, yerdəki heyvanlara, bütün yer üzünə və yerdə sürünən canlıların hamısına hökmranlıq etsin». Allah insanı Öz surətində yaratdı, Allahın surətində yaratdı, Onları kişi və qadın olaraq yaratdı. Allah onlara xeyir-dua verərək dedi: «Törəyib çoxalın və yer üzünü bürüyüb ona sahib olun: dənizdəki heyvanlar, göydəki quşlar, yerdə sürünən bütün canlılar üzərində hökmranlıq edin». Allah dedi: «Budur, yer üzündə toxum verən bütün ot-ələfi və meyvələrində toxumu olan bütün ağacların bəhərini sizə verirəm ki, qidalanasınız. Yerdəki heyvanların, göydəki quşların və yerdə sürünən canlıların hamısına – nəfəsi olan bütün canlılara isə yem olmaq üçün bütün yaşıl otları verirəm». Belə də oldu. Allah gördü ki, yaratdığı hər şey çox yaxşıdır. Axşam oldu, səhər açıldı; bu, altıncı gün idi. Göylər və yer, oradakı hər şey beləcə tamamlandı. Allah yeddinci günə qədər gördüyü işləri qurtardı və yeddinci gün gördüyü işlərdən ayrılıb istirahət etdi.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 104

(1-ci oxunuşdan sonra)

N: Ya Rəbb, Ruhunu göndərib yer üzünə yeni həyat ver.

Rəbbə alqış et, ey könlüm! Ya Rəbb Allahım, Sən nə qədər böyüksən.

Ya Rəbb, əməllərin çoxdur! Yaratdıqların yer üzünü doldurub.

Sən onların nəfəsini kəsərkən ölüb torpağa qarışırlar,

Ruhunu göndərərkən onlar yaranır, yer üzünə yeni həyat verirsen.

Rəbbin ehtişamı qoy əbədi var olsun! Qoy Rəbb yaratdıqlarına görə şad olsun!

Düşüncəm Ona xoş görünsün, mən Rəbbə görə sevinəcəyəm.

və ya **Zəbur 33**

N: Yer üzünü Rəbbin məhəbbəti ilə doludur.

Çünki Rəbbin sözü haqdır, hər işini sədaqətlə aparır.

Rəbb salehliyi və ədaləti sevir, Yer üzünü Onun məhəbbəti ilə dolur.

Göylər Rəbbin sözü ilə, səma cisimləri Onun hökmü ilə yarandı.

Çünki nə söylədi, mövcud oldu, nə əmr etdi, quruldu.

Rəbbin gözü Ondən qorxanlara, Onun məhəbbətinə ümid bağlayanlara baxar.

İstəyir ki, onları ölümdən qurtarsın, qıtlıqda belə, onlar sağ qalsın.

Könlümüz Rəbbin yolunu gözlər, Odur köməyimiz və sipərimiz.

Ya Rəbb, ümidimizi Sənə bağlamışıq, Məhəbbətin üzərimizdən tükənməsin.

2. Oxunuş: Atamız İbrahimin qurbanı.

Yaradılış kitabından sözlər

Yar 22, 1-18

Bir müddət sonra Allah İbrahimi sınağa çəkdi. O «Ey İbrahim!» deyə çağırırdı. İbrahim «Buradayam!» dedi. Allah dedi: «Sevdiyən yeganə oğlun İshaqı götür və Moriya torpağına get. Orada sənə göstərəcəyim bir dağda oğlunu yandırma qurbanı olaraq təqdim et». İbrahim səhər tezdən qalxdı və eşşəyini palanladı. Özü ilə iki nökerini və oğlu İshaqı götürdü. O, yandırma qurbanı üçün odun yardı və qalxıb Allahın dediyi yerə yollandı. İbrahim üçüncü gün başını qaldırıb uzaqdan o yeri gördü. O, nökerlərinə dedi: «Siz eşşəklə birlikdə burada qalın, mən uşaqla oraya gedəcəyəm. Səcdə edib, yanınıza qayıdaraq». İbrahim yandırma qurbanı üçün odun götürüb oğlu İshaqın kürəyinə qoydu, odu və bıçağı isə özü götürdü. Onlar birlikdə getdilər. İshaq atası İbrahimi çağırırdı: «Ay ata!» O cavab verdi: «Buradayam, oğlum». İshaq dedi: «Od və odun var, bəs yandırma qurbanı olacaq quzu haradadır?» İbrahim dedi: «Oğlum, yandırma qurbanı olacaq quzunu Allah Özü hazırlayacaq». Onlar birlikdə getdilər. Sonra Allahın İbrahimə göstərdiyi yerə gəldilər. İbrahim orada bir qurbangah düzəldib odunları düzdü və oğlu İshaqın əl-qolunu bağlayıb qurbangaha, odunların üstünə qoydu. İbrahim əlini uzadıb oğlunun başını kəsmək üçün bıçağı götürdü. Rəbbin mələyi göylərdən onu çağırırdı: «İbrahim, İbrahim!» O «Mən buradayam!» dedi. Mələk dedi: «Uşağa əl qaldırma və ona bir şey etmə. İndi bildim ki, sən Allahdan qorxursan; öz yeganə oğlunu Məndən əsirgəmədin». İbrahim başını qaldırıb baxdı və arxasında buynuzları kolluğa ilişmiş bir qoç gördü. İbrahim gedib qoçu götürdü və oğlunun əvəzinə yandırma qurbanı olaraq təqdim etdi. İbrahim o yeri Yahve-İre adlandırdı; buna görə də indiyə qədər belə deyilir: «Rəbbin dağında hazırlanacaq». Rəbbin mələyi yenə göylərdən İbrahimi çağıraraq dedi: «Rəbb bəyan edir: “Öz varlığımıza and içirəm ki, sən bu işi etdiyinə və yeganə oğlunu əsirgəmədiyinə görə Mən sənə böyük xeyir-dua verəcəyəm, nəslini göydəki ulduzlar və dəniz kənarındakı qum qədər artırıb çoxaldacağam. Sənin nəslin öz düşmənlərinin şəhərlərinə sahib olacaq. Dünyanın bütün millətləri sənin nəslinin vasitəsilə xeyir-dua alacaq, çünki sən Mənim sözümə qulaq asdın”».

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 16 1.5.8-11

(2-ci oxunuşdan sonra)

N: Ey Allah, məni hifz et, Sənə pənah gətirmişəm.

Ya Rəbb, mənim qismətim sən, kasama düşən paysan, püşkümə düşən Səndən asılıdır. Rəbbə əbədilik üz tutmuşam, sağımda olduğu üçün sarsılmaram.

Elə bunun üçün qəlbim sevinir, ruhum şad olur, cismim əmin-amanlıqda yaşayır.

Çünki məni ölümlər diyarına atmazsan, mömin insanını qəbrə salmazsan.

Mənə həyat yolunu öyrədirsən, doyunca sevinc Sənin hüzurundadır,

Sağ əlində hər zaman səadət var.

3. Oxunuş: İsrail oğullarının Qırmızı Dənizi keçməsi.

ÇIXIŞ 14{13}15-31. 15, 1-18

Rəbb Musaya dedi: «Nə üçün Mənə fəryad edirsən? İsrail övladlarına de ki, yola düşsünlər. Sən isə əsanı qaldırıb, əlini dənizin üzərinə uzat, sularını yar ki, İsrail övladları quru yerdən dənizin ortasından keçsinlər. Mən misirlilərin ürəklərini inadkar edəcəyəm ki, sizi təqib etsinlər. Sonra fironu, onun bütün ordusunu, döyüş arabalarını və süvarilərini məğlub edib izzətimi göstərəcəyəm. Fironu, döyüş arabalarını və süvarilərini məğlub edib izzətimi göstərdiyim zaman misirlilər biləcəklər ki, Rəbb Mənəm». İsrail düşərgəsinin önündə gedən Allahın mələyi onların arxasına keçdi. Bulud dirəyi önlərindən arxalarına keçib, Misir ordusunun və İsrail düşərgəsinin arasında durdu. Bulud bir tərəfə zülmət verdi, o birisinə isə gecə işığı verdi. Bütün gecə bu xalqlar bir-birinə yaxınlaşmadılar. Musa əlini dəniz üzərinə uzatdı. Rəbb bütün gecə əsən qüvvətli şərq küləyi ilə dənizin suyunu qovub yerini quruya çevirdi. Sular yarıldı və İsrail övladları quru yerdən dənizin ortasından keçdilər. Sular onlar üçün sağ və sol tərəfdən divar oldu. Misirlilər onları təqib etdilər; fironun atları, döyüş arabaları və süvariləri İsrail övladlarının ardınca dənizin ortasına girdilər.

Dan yeri söküləndə Rəbb od və bulud dirəyindən Misir ordusuna baxıb onların arasına qarışıq saldı. O, arabaların çarxlarını elə ləngitdi ki, arabalar güclə hərəkət etdilər. Misirlilər dedilər: «Gəlin İsrail övladlarından qaçaq, çünki Rəbb onların tərəfində bizə qarşı döyüşür». Rəbb Musaya belə dedi: «əlini dənizin üzərinə uzat ki, sular misirlilərin, döyüş arabalarının və süvarilərin üzərinə qayıtsın».

Musa əlini dənizin üzərinə uzatdı. Səhərə yaxın dəniz adi hala qayıtdı. Misirlilər sulardan qaçmaq istəyəndə Rəbb onları itələyib dənizin ortasına atdı.

Yerinə qayıdan sular döyüş arabalarını, süvariləri, İsrail övladlarının ardınca dənizə gedən fironun bütün ordusunu örtüb uddu. Onlardan bir nəfər də olsun sağ qalmadı.

İsrail övladları isə dənizin ortasından quru yerdə yeriyərək keçib getmişdilər. Sular onlar üçün sağ və sol tərəfdə divar olmuşdu.

Məhz o gün Rəbb İsraili misirlilərin əlindən xilas etdi. İsrail xalqı misirliləri dənizin sahilində ölü gördü. İsrail xalqı Rəbbin misirlilərə böyük qüvvətlə nə etdiyini görəndə Rəbdən qorxdı, Ona və qulu Musaya güvəndi.

O vaxt Musa ilə İsrail övladları Rəbbə bu ilahini oxudular:

(bu sözlərdən sonra dərhal məzmun başlayır)

~~Bu Allahın Kəlamıdır. * M: Allaha şükürlər olsun.~~

İlahi (Çıxış 14:15-31. 15:1-18)

(3-cü oxunuşdan sonra)

Rəbbə ilahi oxuyacağam, çox böyük zəfər çaldı.

«Rəbbə ilahi oxuyacağam, çox böyük zəfər çaldı.

Atı və süvarini dənizə tulladı.Rəbb qüvvətim, məzmurumdur, O məni xilas etdi.

Rəbb mənim Allahımdır, Ona həmd edəcəyəm, +

Atamın Allahıdır, Rəbbi yüksəldəcəyəm. Rəbb döyüşçüdür, Rəbdir Onun adı.

Fironun döyüş arabalarını, ordusunu da dənizə atdı.

Döyüş arabalarının başçıları, qırmızı dənizdə boğuldu.

Ya Rəbb! Sənin sağ əlin qüdrətdən izzətləndi.

Ya Rəbb! Sənin sağ əlin düşməni əzəndir.

Sənə qarşı çıxanları möhtəşəm əzəmətin yıxar,

Sənin göndərdiyin qəzəb onları saman çöpü tək yandırır.

Nəfəsinlə üfürdün, dənizlə onları bürüdü.

Qurğuşun tək onlar nəhəng sulara batdılar.

Ey Xudavənd! Əlinlə qurduğun Müqəddəs məkanına.

Rəbb əbədi, daima padşahlıq edəcəkdir».

4. Oxunuş:

Peyğəmbər Yeşayanın kitabından sözlər

Yeş 54:5-14

Çünki sənin ərin səni Yaradandır, Onun adı Ordular Rəbbidir. Səni Satınalan İsrailin Müqəddəsidir, O bütün dünyanın Allahı adlanır. Allahın deyir: «Rəbb səni çağırır, atılmış və ruhu əzilmiş, gənc yaşında ərə getmiş, sonra isə rədd olunmuş bir qadın kimi. Bir anlığa səni tərək etdim, amma böyük rəhmlə geri qəbul edəcəyəm. Bir anlığa qızgın qəzəblə səndən üzümü döndərdim, Lakin əbədi məhəbbətimlə sənə rəhm edəcəyəm». Bunu səni Satınalan, Rəbb deyir.

«Bu Mənim üçün sanki Nuhun dövründə baş verən daşqındır, Nuhun dövründəki daşqının suları bir daha yer üzünü örtməyəcəyi barədə necə and içmişdimsə, İndi də and içirəm ki, sənə qəzəblənməyəcəyəm, səni məzəmmət etməyəcəyəm. Dağlar yerini dəyişsə də, təpələr sarsılsa da, sənə olan məhəbbətim dəyişməz, sülh əhdim sarsılmaz».

Bunu sənə rəhm edən Rəbb deyir. «Ey tufana düşmüş, Təsəlli tapmamış yazıq şəhər! Sənin daşlarını əqiqələrlə, təməlini göy yaqutlarla qoyacağam. Qüllələrini yaqutdan, darvazalarını ləl-cəvahirdən, divarlarını qiymətli daşlardan hörəcəyəm. Bütün övladlarını Mən Rəbb öyrədəcəyəm, Onlar tam sülh içində olacaq. Salehliyində möhkəmlənəcəksən, zülmədən uzaq olacaqsan, qorxmayacaqsan. Qorxu hissi səndən uzaq olacaq, sənə yaxınlaşmayacaq.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 30

(4-cü oxunuşdan sonra)

N: Ya Rəbb, Səni ucaldıram, çünki Sən məni qurtardın.

Ya Rəbb, Səni ucaldıram, çünki Sən məni qurtardın, düşməni mənə görə sevinməyə qoymadın.

Ya Rəbb, canımı ölümlər diyarından azad etdin, qəbrə düşməyim deyə Sən mənə həyat verdin.

Ey Rəbbin möminləri, Onu tərənnüm edin, Müqəddəsliyini yada salın, Ona şükürlər edin.

Çünki qəzəbi bir anlıq olur, lütfü isə ömür boyu qalır. Kimin bir gecə gözündən yaş tökülərsə, onun üçün sübh tezdən sevinc doğar.

Ya Rəbb, dinlə, mənə lütf et, ya Rəbb, köməyimə çat». Yasımı şənliyə çevirdin, ya Rəbb Allahım, Sənə daim şükür edəcəyəm!

5. Oxunuş: Rəbbi axtarın və Ona güvənin.

Peyğəmbər Yeşayanın kitabından sözlər

Yeş 55, 1-11

Ey bütün susamışlar, gəlin su başına! Ey pulu olmayanlar, gəlin, alın, yeyin! Gəlin, şərabi və südü pulsuz-parasız alın! Nə üçün pulunuzu çörək olmayan şeylərə, qazandığınızı sizi doyurmuyan şeylərə xərcləyirsiniz? Məni diqqətlə dinləyin ki, yaxşı şeylər yeyəsiniz, nemətlərdən dadasınız. Qulaq asın, Mənim yanına gəlin, dinləyin ki, sağ qalasanız. Mən sizinlə əbədi əhd, Davuda vəd etdiyim sadıq məhəbbət əhdi kəsəcəyəm. Budur, onu ümmətlərə şahid, başçı və hökmdar etdim. Tanımadığınız millətləri çağıracaqsınız. Allahınız Rəbbə görə, İsrailin müqəddəsindən ötrü, sizi tanımayan millətlər qoşa-qoşa yanınıza gələcək. Çünki Rəbb sizi ucaldı. Tapmaq fürsəti olarkən Rəbbi axtarın, O yaxın ikən Ona yalvarın.

Qoy pis adam öz yolunu, şər adam öz fikirlərini atsın. Qoy Rəbbə sarı dönsün ki, ondan mərhəmət tapsın. Qoy bizim Allahımız tərəfə dönsün, çünki Onun əfvi boldur. «Çünki Mənim fikirlərim sizin fikirləriniz deyil, sizin yollarınız Mənim yollarım deyil» Rəbb belə bəyan edir. «Çünki göylər yer üzündən nə qədər yüksəkdirsə, yollarım da sizin yollarınızdan, fikirlərim də sizin fikirlərinizdən o qədər yüksəkdir.

Necə göydən yağan yağış və qar torpağı sulamadan, yeri məhsuldar edib əkin bitirmədən, əkinçiyə toxum, yeyənə çörək vermədən göylərə qayıtmırsa, ağızımdan çıxan kəlmə də belədir: Boş yerə yanına qayıtmaz, ancaq istədiyimi yerinə yetirər, onu göndərdiyim iş icra olunsun deyə həyata keçirər.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

İlahi - Yeş 12 2-3

(5-ci oxunuşdan sonra)

N: Sevinclə xilas mənbələrinə su çəkəcəksiniz.

O gün sən, ey İsrail, belə deyəcəksən: «Ya Rəbb, Sənə şükür edəcəyəm! Sən mənə qəzəblənirdin, lakin qəzəbin söndü, mənə təsəlli verdin.

Allah xilasımıdır, Ona güvənəcəyəm və qorxmayacağam, Çünki Rəbb Allahımız qüvvətim, məzmurumdur, O mənə xilas verdi!»

Sevinclə xilas mənbələrinə su çəkəcəksiniz.

O gün belə deyəcəksiniz, «Rəbbə şükür edin, Onun adını çağırın,

Xalqlar arasında Onun işlərini bəyan edin, Onun adının ucalığını elan edin. Rəbbi tərənnüm edin, çünki O, möhtəşəm işlər gördü,

Qoy bütün dünya bunu bilsin! Ey Sion sakinləri, səsinizi ucaldın, Sevinclə çığırın, çünki aranızdakı İsrailin Müqəddəsi böyükdür».

6. Oxunuş:

Peyğəmbər Baruxun kitabından sözlər

Bar 3,9-15.32-38, 4, 1-4

Ey İsrail, həyat əmrlərini dinlə, hikməti anlamaq üçün qulaq as. Nə üçün, ey İsrail, nə üçün düşmənlərin torpağındasan? Sən yad torpaqda qocalmısan, Ölürlə birlikdə murdarlanmısan, ölürlər diyarında olanlara aid edilmisən, müdriklik mənbəyini tərk etmisən. Əgər sən Allahın yolu ilə getsəydin, onda əbədi olaraq sülhdə yaşayardın. Hikmətin, qüdrətin, biliyin harada olduğunu öyrən ki, eyni zamanda, uzun ömrün və həyatın, gözlərin nurunun və sülhün harada olduğunu biləsən. Kim müdrikliyin yerini tapıb, kim onun xəzinəsinə girib? Lakin hər şeyi bilən Allah onu bütünlüklə tanıyır; Allah Öz ağılı ilə onu aşkar etdi, yer üzünü əbədi vaxtlar üçün yaratdı, dördayaqlı heyvanlarla doldurdu.

O, işıq göndərir, işıq da gedir, Onu çağırır, o da lərzə ilə Allaha itaət edir; ulduzlar da öz keşiklərində sevinclə parlayırlar. Allah onları çağırırdı, onlar da dedilər ki, biz buradayıq və onları Yaradanın qarşısında sevinclə parladılar. Bu, bizim Allahımızdır, başqa kimsə Ona tay ola bilməz. O, hikmətin hər cür yolunu tapdı, Öz qulu Yaquba və Öz sevimlisi İsrailə verdi. Bundan sonra hikmət yer üzündə göründü, İnsanların arasında gəzib-dolaşdı.

Allahın əmrlərinin kitabı, əbədi qalan qanun idrak yoludur. Ona əməl edənlərin hamısı yaşayacaq, onu tərk edənlərsə öləcək. Ey Yaqub, dön və ondan bərk tut, Onun işığının parıltısında gəz. Öz izzətini başqasına vermə, özünə faydalı olanı özgə millətə vermə. Ey İsrail, biz bəxtiyarıq, Çünki bilirik ki, Allaha xoş gələn nədir.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 19

(6-cı oxunuşdan sonra)

N: Rəbbin qayda-qanunları düzdür, ürəyi sevindirir.

Rəbbin qayda-qanunları düzdür, ürəyi sevindirir,
Rəbbin əmrləri pakdır, gözləri aydın edir.

Rəbb qorxusu safdır, əbədi yaşayır,
Rəbbin hökmləri haqdır, hamısı ədalətlidir.

Bəndən bunlardan nəsihət alar,
Onlara əməl edən bol mükafatı var.

Kim öz səhvlərini duya bilər?
Məni gizli təqsirlərimdən təmizlə.

Qulunu aşkar günahlardan qoru, qoyma onların hökmü altında qalım.
Onda kamilliyə çataram, bütün asiliklərdən ayrılaram.

7. Oxunuş: Allah daxilimizdə yeni bir ürək yaratmaq istəyir.

Peyğəmbər Yezekelin kitabından sözlər

Yez 36:16-17a, 18-28

Mənə Rəbbin sözü nazil oldu:

«Ey bəşər oğlu, İsrail nəsli öz torpağında yaşayanda adət və əməlləri ilə onu murdar etdi. Onların adətləri mənim önümdə qadının aybaşı olduğu vaxtdakı murdarlığı kimi idi. Mən də qəzəbimi onların üstünə tökdüm, çünki ölkədə qan tökdülər, bütləri ilə onu murdar etdilər.

Onları millətlər arasına yaydım, ölkələr arasına səpələndilər. Onları adətlərinə və əməllərinə görə mühakimə etdim.

Millətlərin arasında, getdikləri hər yerdə müqəddəs adımı ləkələdilər. Çünki onlar üçün belə deyildi: “Bu xalq Rəbbin xalqı olduğu halda ölkəsindən çıxmağa məcbur oldu”. İsrail nəslinin getdiyi millətlər arasında ləkələdiyi müqəddəs adımların izzətdən düşməsi üçün təəssüfləndim.

Buna görə də İsrail nəslinə söylə ki, Xudavənd Rəbb belə deyir: “Ey İsrail nəsli, bunu sizin naminizə deyil, ancaq getdiyiniz millətlər arasında ləkələdiyiniz müqəddəs adımların naminə edirəm.

Millətlər arasında ləkələdiyiniz böyük adımların müqəddəsliyini yenə göstərəcəyəm. Millətlərin gözü önündə sizin içinizdə müqəddəsliyimi göstərən zaman biləcəklər ki, Rəbb Mənəm” Xudavənd Rəbb belə bəyan edir.

“Çünki sizi millətlərin arasından götürəcək, bütün ölkələrdən toplayacaq və öz torpağınıza gətirəcəyəm.

Üstünüzdə təmiz su səpəcəyəm, pak olacaqsınız. Sizi bütün murdarlıqlarınızdan və bütələrinizdən təmizləyəcəyəm. Mən sizə yeni ürək verəcək, daxilinizə yeni ruh qoyacağam. Köksünüzdən daş ürəyi çıxarıb sizə ətdən olan ürək verəcəyəm.

Öz Ruhumu sizin daxilinizə qoyacağam. Elə edəcəyəm ki, siz qaydalarınıza görə rəftar edəsiniz, hökmlərimə diqqətlə riayət edəsiniz.

O zaman atalarınıza verdiyim ölkədə yaşayacaqsınız. Siz Mənim xalqım, Mən də sizin Allahınız olacağam.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 42 ya Zəbur 51 (50)

(7-ci oxunuşdan sonra)

N: Ey Allah, məndə təmiz ürək yarat.

Məhəbbətinə görə, ey Allah, mənə rəhm et, +

bol mərhəmətinə görə qanunsuzluqlarımı sil.

Təqsirimi tamamilə yu, günahımdan məni təmizlə.

Ey Allah, məndə təmiz ürək yarat, daxilimə yenidən sədaqət ruhunu ver.

Məni Öz hüzurundan atma, Müqəddəs Ruhunu məndən götürmə.

Xilasının sevincini mənə qaytar, itaətkarlıq ruhu verib mənə dayaq ol.

Qoy Sənin yollarını qanunsuzlara öyrədim, günahkarlar Sənə sarı dönsünlər.

Epistle:

Müqəddəs Paulun Romalılara məktubundan sözlər

Rom 6, 3-11

Məgər bilmirsiniz ki, biz hamımız Məsih İsa ilə birləşmək üçün vəftiz olunarkən həmin vəftizlə Onun ölümü ilə birləşdik? Deməli, vəftiz olunub Onun ölümü ilə birləşməklə biz də Onunla birgə dəfn olunduq; belə ki Atanın izzəti ilə Məsih ölülər arasından dirildiyi tək biz də həmin cür yeni həyat sürək. Əgər Onun ölümünə bənzər ölümdə Onunla bir olmuşuqsa, Onun dirilməsinə bənzər dirilmədə də Onunla bir olacağıq. Bunu bilirik ki, günahlı bədənin aradan qaldırılması üçün, daha günaha qul olmayaq deyə köhnə mənliyimiz Onunla birlikdə çarmıxa çəkildi. Çünki ölmüş adam günahdan azad olub. Əgər Məsihlə ölmüşüksə, Onunla yaşayacağımıza da inanırıq. Çünki bilirik ki, Məsih ölülər arasından dirildiyinə görə bir daha ölməyəcək və ölüm Ona artıq hökmranlıq etməz. Onun ölümü günahın müqabilində ilk və son ölüm oldu, yaşadığı həyatı isə Allah üçün yaşayır. Beləcə siz də özünüzü Məsih İsa da olaraq günaha münasibətdə ölü, Allaha münasibətdə isə diri sayın.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur (118{117}1-2, 15-17, 22-23)

(Epistle-dən sonra)

Alleluya! Alleluya! Alleluya!

Rəbbə şükür edin, ona görə ki yaxşıdır, çünki məhəbbəti əbədidir!
Qoy İsraililər belə desin: «Çünki məhəbbəti əbədidir!»

Rəbbin sağ əli qüdrətli işlər göstərir! Rəbbin sağ əli necə əzəmətlidir!
Ölməyib sağ qalacağam, Rəbbin işlərini bəyan edəcəyəm.

Bənnaların rədd etdiyi daş Guşədaşı olub.
Bu, Rəbbin işi idi, gözümüzdə xariqəli bir işdir.

† İncil † (A ili)

Matta 28:1-10

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Mattanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

Şənbə günü keçəndən sonra, həftənin ilk günü səhər dan yeri ağaranda Məcdəlli Məryəm və o biri Məryəm qəbiri görməyə gəldilər. Budur, böyük bir zəlzələ oldu. Çünki Rəbbin bir mələyi göydən enib gələrək daşı bir tərəfə yuvarladı və üzərində oturdu. Onun görünüşü şimşək kimi, paltarları isə qar kimi ağ idi. Keşikçilər qorxudan titrəyib ölü kimi oldular. Mələk qadınlara müraciət edərək dedi: «Siz qorxmayın! Çarmıxa çəkilmiş İsanı axtardığınızı bilirəm. O burada yoxdur, dediyi kimi dirilmişdir! Gəlin, Onun yatdığı yeri görün. Tez gedin, Onun şagirdlərinə belə söyləyin: “İsa ölümlər arasından dirildi. Qalileyaya sizdən qabaq gedir. Onu orada görəcəksiniz”. Budur, mən sizə xəbər verdim». Qadınlar qorxu və böyük sevinclə dərhal qəbirdən çıxdılar. Onun şagirdlərinə xəbər verməyə qaçdılar. Amma budur, İsa «Sizə salam!» deyərək onların qarşısına çıxdı. Onlar da yaxınlaşıb İsanın ayaqlarına sarılaraq Ona səcdə qıldılar. İsa onlara dedi: «Qorxmayın! Gedin, qardaşlarıma xəbər verin ki, Qalileyaya getsinlər. Məni orada görəcəklər».

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

† İncil † (B ili)

Mark 16:1-8

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Markın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

Şənbə günü keçəndən sonra Məcdəlli Məryəm, Yaqubun anası Məryəm və Şalomit ətirlər aldılar ki, gedib İsanın cəsədinə çəksinlər. Həftənin ilk günü səhər tezdən, günəş doğanda onlar qəbirin yanına gəldilər. Onlar bir-birlərinə deyirdilər: «Görəsən qəbirin ağzındakı daşı bizim üçün kim kənara yuvarlayacaq?» Başlarını qaldıraraq baxanda gördülər ki, daş kənara yuvarlanıb. Bu daş nəhəng idi. Qəbirə girib sağ tərəfdə ağ xalat geyinmiş bir gəncin oturduğunu gördülər və heyrətə gəldilər. Bu şəxs onlara dedi: «Siz heyrətlənməyin! Çarmıxa çəkilmiş Nazaretli İsanı axtarırsınız. O dirilmişdir! Burada yoxdur. Bax bu Onu qoyduqları yerdir. İndi isə gedin, Onun şagirdlərinə və Peterə belə söyləyin: “İsa Qalileyaya sizdən qabaq gedir. Sizə dediyi kimi Onu orada görəcəksiniz»».

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

† İncil † (C ili)

Luka 24, 1-12

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Lukanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

Həftənin ilk günü səhər çox erkən, qadınlar hazırladıqları ətiləri götürüb qəbirin yanına gəldilər. Qəbirin qapısındakı daşı yuvarlanmış gördülər. Amma içəri girib Rəbb İsanın cəsədini tapmadılar. Onlar buna təəccüblənərkən parıldayan paltar geymiş iki kişi qəflətən onların qarşısında peyda oldu. Qadınlar təlaş içində üzüstə yerə sərildi. Kişilər soruşdu: "Nə üçün siz Dirini ölümlər arasında axtarırsınız? O burada yoxdur, O dirilmişdir! Hələ Qalileyada olarkən Onun sizə dediklərini yadınıza salın. Demişdi ki, Bəşər Oğlu günahkar insanların əlinə təslim olmalı, çarmıxa çəkilməli və üçüncü gün dirilməlidir". Qadınlar da İsanın sözlərini yada saldı.

Qəbirdən qayıdan qadınlar bütün bunları On Bir Şagirdə və başqa adamların hamısına xəbər verdi. Həvarilərə bu xəbəri çatdıran qadınlar bunlar idi: Məcdəlli Məryəm, Yohanna, Yaqubun anası Məryəm və onlarla birgə olan digər qadınlar. Amma bu sözlər həvarilərə mənasız kimi göründü və qadınlara inanmadılar. Peter isə qalxıb qəbirə tərəf qaçdı. O əyilib yalnız kətan parçaları gördü və bu hadisəyə çaşıb qalaraq öz evinə qayıtdı.

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

Pasxa bayramı (Rəbb günü) (ABC)

Həvarilərin İşləri kitabından sözlər

Həv 10, 34a. 37-43

Peter sözə başlayıb dedi: Bilirsiniz ki, Yəhyanın vəftiz üçün çağırışından sonra Qalileyadan başlayaraq bütün Yəhudeyada nələr baş verdi. Allah Nazaretli İsanı Müqəddəs Ruhla və qüdrətlə məsh etdi. İsa xeyirxahlıq edərək hər yanı gəzib iblisin təzyiqinə məruz qalanların hamısına şafa verdi. Çünki Allah Ona yar idi. Yəhudilərin ölkəsində və Yerusəlimdə İsanın nələr etdiyinin şahidi olduq. Onu ağaca mıxlayıb öldürdülər. Amma Allah Onu üçüncü gün dirilti. Bunu aydın göstərdi, lakin İsa bütün xalqa deyil, Allahın əvvəlcədən seçdiyi şahidlərə – ölümdən dirilməsindən sonra Onunla birlikdə yeyib-içən bizlərə göründü.

Bizə isə əmr verdi ki, “Allah Onu ölümlərlə dirilərin Hakimi təyin edib” deyərək bunu xalqa şəhadət etməklə təbliğ edək. Buna aid bütün peyğəmbərlər təsdiq edib ki, Ona inanan hər kəsin günahı Onun adı ilə bağışlanır».

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 118, 1-2. 16ab+17. 22-23

N: Bu günü Rəbb yaratdı, Onda sevinib şadlıq edək! Aleluya!

Rəbbə şükür edin, ona görə ki yaxşıdır, çünki məhəbbəti əbədidir!
Qoy İsraililər belə desin: «Çünki məhəbbəti əbədidir!»

Rəbbin sağ əli necə əzəmətlidir! Rəbbin sağ əli qüdrətli işlər göstərir!
Ölməyib sağ qalacağam, Rəbbin işlərini bəyan edəcəyəm.

Bənnaların rədd etdiyi daş guşədaşı olub.
Bu, Rəbbin işi idi, gözümüzdə xariqəli bir işdir.

Müqəddəs Paulun Kolosselilərə məktubundan sözlər

Kol 3, 1-4

Beləliklə, Məsihlə birlikdə dirildiyinizə görə ucalardakı şeyləri axtarın. Orada Məsih Allahın sağında oturub. Dünyəvi şeyləri deyil, ucalardakı şeyləri düşünün. Çünki siz ölmüsünüz və həyatınız Məsihlə birlikdə Allahda saxlanılıb. Həyatınız olan Məsih zühur edəndə siz də Onunla birgə izzətlə zühur edəcəksiniz.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

İlahi

*Hamınız qurban edilən “Pasxa Quzusuna” ilahilər söyləyin,
çünki günahsız Məsih, günahkar insanları Atası ilə barışdırdı.
Quzu qoyunları qurtardı. Ölüm və Həyat bir-birilə savaşıdı.
Həyatın hakimi öldü. Amma yenə hökm edir.
Danış bizə, Məcdəlli Məryəm yolda nə gördün?
Məsihin məzarını gördüm. Onun yaşadığını gördüm.
Bütün hikməti ilə dirilmiş olduğunu gördüm.
Onun tanışları olan Mələkləri kəfən və paltarlarını gördüm.
Mənim ümidim, Rəbbim dirildi.
Qalileyaya gedib orada sizləri qarşılayacaqdır.
Həqiqətən Rəbbimiz Məsih dirildi:
bilirik bunu, ey, Zəfər qazanan
Kralımız mərhəmət et bizlərə!*

Alleluya!

Gerçək Pasxa Quzusu, Rəbbimiz Məsih qurban edildi.
Sevinclə bayramımızı qeyd edək.

Alleluya!

† İncil †

Yəh 20, 1-9

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Yəhyanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

Həftənin ilk günü tezdən hələ qaranlıq ikən Məcdəlli Məryəm məqbərənin yanına gəldi. O gördü ki, daş məqbərənin ağzından götürülüb. Onda qaçıb Şimon Peterlə İsanın sevimlisi olan o biri şagirdin yanına gəldi və onlara dedi: «Rəbbi məqbərədən aparıblar və hara qoyulduğunu bilmirik». Peterlə o biri şagird bayıra çıxıb məqbərəyə tərəf getdi. İkisi birgə qaçırdı, amma o biri şagird Peterdən daha cəld qaçdı və qabaqca məqbərəyə o çatdı. Əyilib içəri baxdı və kətan bezlərin yana salındığını gördü, ancaq içəri girmədi. O vaxt onun ardınca Şimon Peter də gəlib məqbərəyə girdi. O, yana salınmış kətan bezləri və İsanın başına qoyulmuş dəsmalı gördü. Dəsmal kətan bezlərin yanında deyil, başqa bir yerdə bükülü qalmışdı. Onda məqbərənin yanına qabaqca gələn o biri şagird də içəri girib bunları gördü və iman etdi. Çünki İsanın mütləq ölümdən diriləcəyini bildirən Müqəddəs Yazını onlar hələ anlamırdı.

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

2-ci Rəbb günü Pasxa dövründə - A ili

Həvarilərin İşləri kitabından sözlər

Həv 2, 42-47

Həvarilər vasitəsilə xalq arasında çox əlamətlər və xariqələr göstərilirdi. Bütün imanlılar Süleymanın Eyvanına yığılardı. Xalq onlara böyük rəğbət bəsləsə də, kənardan heç kim onlara qoşulmağa cürət etmirdi. Buna baxmayaraq get-gedə daha çox qadın və kişi Rəbbə iman gətirirdi. Buna görə də Peter yoldan keçəndə heç olmasa kölgəsi xəstələrin üstünə düşsün deyə xalq öz xəstələrini döşək və çarpayı ilə birlikdə küçələrə çıxarıb qoyardı. Yerusəlimin ətraf şəhərlərində yaşayanlar da axın-axın gələr, öz xəstələrini və natəmiz ruhdan əzab çəkənləri gətirərdi. Onların hamısı şəfa tapardı.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 118, 2-4. 13-15. 22-24

N: Rəbbə şükür edin, ona görə ki yaxşıdır, çünki məhəbbəti əbədidir!

Qoy İsraililər belə desin: «Çünki məhəbbəti əbədidir!»

Harun nəslə belə desin: «Çünki məhəbbəti əbədidir!»

Qoy Rəbdən qorxanlar belə söyləsin: «Çünki məhəbbəti əbədidir!»

Möhkəm təzyiq altında yığılmağıma az qalmışdı, lakin Rəbb imdadıma çatdı.

Rəbb qüvvətim, məzmurumdur, O məni xilas etdi! Salehlərin çadırlarından zəfər nidası yüksəlir: «Rəbbin sağ əli qüdrətli işlər göstərir!»

Bənnaların rədd etdiyi daş guşədaşı olub. Bu, Rəbbin işi idi, gözümüzdə xariqəli bir işdir. Bu günü Rəbb yaratdı, Onda sevinib şadlıq edək!

Müqəddəs Peterin 1-ci məktubundan sözlər

1 Pet 1, 3-9

Rəbbimiz İsa Məsihin Allahı və Atasına alqış olsun! O, Öz böyük mərhəmətinə görə yenidən doğulmamızı təmin etdi. İsa Məsihin ölümlər arasından dirilməsi ilə bizi canlı ümidə, çürüməz, ləkəsiz, solmaz bir irsə qovuşdurdu. Bu irs sizin üçün göylərdə saxlanılır. Siz Allahın qüdrəti ilə axır zamanda aşkar olunmağa hazır olan xilas üçün iman vasitəsilə qorunursunuz. Buna görə hal-hazırda qısa bir müddət cürbəcür sınaqlara görə kədərlənsəniz də, hədsiz sevinin: bunları çəkirsiniz ki, imanınızın sınaqdan keçməsi İsa Məsihin zühurunda sizə tərif, izzət və şərəf gətirsin. Bu imanınız odla təmizlənsə belə, fani qızıldan daha çox dəyərlidir. Siz İsa Məsihi görməmişsiniz, amma Onu sevirsiniz. Hətta siz Onu indi də görmürsünüz, lakin Ona iman edib təsvirolunmaz və izzətli sevinclə hədsiz sevinirsiniz. Çünki imanınızın nəticəsində canınızın xilasına nail olursunuz.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Alleluya!

(Yəh 20, 29)

İsa Məsih Tomaya belə dedi: «Sən Məni gördüyün üçün mü iman etdin? Görmədən iman edənlər nə bəxtiyardır!

Alleluya!

† İncil †

Yəh 20, 19-31

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənə ruhunla.**

K: Müqəddəs Yəhyanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

O gün – həftənin ilk günü axşam çağı Yəhudi başçılarından qorxduqları üçün şagirdlərin olduqları yerin qapıları bağlı olsa da, İsa içəri girdi. O ortada durub onlara «Salam!» dedi. Bunu söyləyib onlara əllərini və böyrünü göstərdi. Şagirdlər də Rəbbi görüb sevindilər.

İsa yenə onlara dedi: «Salam! Ata Məni göndərdiyi kimi Mən də sizi göndərirəm». Bunu söylədikdən sonra onların üzərinə üfürərək dedi: «Müqəddəs Ruh alın! Kimin günahlarını bağışlasanız, bağışlanır, kimin günahlarını bağışlamasınız, bağışlanmamış qalır».

Lakin On iki Şagirddən biri «Əkiz» adlanan Tomas İsa gələndə onların yanında deyildi. O biri şagirdlər Tomaya «Rəbbi gördük» deyəndə o onlara söylədi: «Əgər Onun əllərində mıxların açdığı yaraları görməsəm, mıxların yerinə barmağımla toxunmasam, böyrünə də əlimi qoymasam, buna inanmaram».

Səkkiz gün sonra İsanın şagirdləri yenə otaqda toplaşanda Tomas da onların yanında idi. Qapılar bağlı olsa da, İsa içəri girdi. O ortada durub «Salam!» dedi.

Bundan sonra Tomaya söylədi: «Barmağını buraya uzat, əllərimə bax, əlini də uzat, böyrümə qoy. İmansız olma, imanlı ol!» Tomas cavab verib Ona «Ya Rəbbim və Allahım!» dedi.

İsa ona dedi: «Sən Məni gördüyün üçün mü iman etdin? Görmədən iman edənlər nə bəxtiyardır!»

İsa şagirdlərinin gözü önündə bir çox başqa əlamətlər də göstərdi ki, bu kitabda yazılmayıb. Amma buradakılar onun üçün yazılıb ki, siz İsanın Allahın Oğlu və Məsih olduğuna iman edəsiniz və iman edərək Onun adı ilə həyata malik olasınız.

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

3-cü Rəbb günü Pasxa dövründə - A ili

Həvarilərin İşləri kitabından sözlər

Həv 2, 14. 22b-33

Peter on bir həvari ilə bərabər irəli çıxdı və izdihama ucadan nida etdi:

«Ey yəhudilər və Yerusəlimin bütün sakinləri, sizə bildirirəm, sözlərimə qulaq asın. Bildiyiniz kimi Nazaretli İsanın Allahdan gələn Şəxs olduğunu Allah Onun vasitəsilə aranızda yaratdığı möcüzələr, xariqələr və əlamətlərlə təsdiq etdi. Allahın müəyyən etdiyi məqsəd və uzaqqörənliyinə uyğun olaraq siz bu Şəxsi qanunsuzlara təslim edib onların əli ilə çarmıxa mıxlatdıraraq öldürdünüz. Allah isə ölüm iplərini kəsərək Onu dirilti. Çünki Onu ölüm tutub saxlaya bilməzdi. Davud da Onun barəsində demişdi: “Rəbbə əbədilik üz tutmuşam, Sağımda olduğu üçün sarsılmaram. Elə bunun üçün qəlbim sevinir, dilim şad olur, cismim belə ümidlə yaşayır. Çünki məni ölümlər diyarına atmazsan, mömin insanını çürüməyə qoymazsan. Mənə həyat yolunu öyrədirsən, hüzurunda mənə doyunca sevinc verirsen”. Qardaşlar, sizə deməliyəm ki, doğrudan da ulu babamız Davud ölüb və dəfn olunub. Onun qəbri bu günə qədər buradadır. Davud peyğəmbər olduğuna görə bilirdi ki, Allah Onun nəslindən bir Nəfəri* Davudun taxtına çıxarmaq üçün and içərək vəd edib. Ona görə uzaqqörənliklə Məsihin dirilməsi barədə demişdi ki, Allah Onu ölümlər diyarına atmaz, cismini çürüməyə qoymaz. Allah bu İsanı ölümdən dirilti və hamımız buna şahid olduq. Allah Onu ucaltdı və sağ əlində oturtdu. O, Atadan vəd edilən Müqəddəs Ruhu götürüb sizin görüb-eşitdiyiniz kimi üstümüzdə tökdü.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 16, 1-2a+5. 7-8. 9-10. 11

N: Ya Rəbb, mənə həyat yolunu öyrət !

Ey Allah, məni hifz et, Sənə pənah gətirmişəm.

Rəbbə dedim: «Mənim Xudavəndim Sənsən.

Ya Rəbb, mənim qismətimсэн, kasama düşən paysan, püşkümə düşən Səndən asılıdır.

Mənə nəsihət verən Rəbbə alqış edirəm, hətta gecələr də vicdanım mənə ağıl öyrədir.

Rəbbə əbədilik üz tutmuşam, sağımda olduğu üçün sarsılmaram.

Elə bunun üçün qəlbim sevinir, ruhum şad olur, cismim əmin-amanlıqda yaşayır. Çünki məni ölümlər diyarına atmazsan, mömin insanını qəbrə salmazsan.

Mənə həyat yolunu öyrədirsən, doyunca sevinc Sənin hüzurundadır, sağ əlində hər zaman səadət var».

Müqəddəs Peterin 1-ci məktubundan sözlər

1 Pet 1, 17-21

Hər kəsi tərəfkeşlik etmədən öz əməlinə görə mühakimə edən Allahı «Ata» deyə çağırduğunuz üçün, bu qürbət dünyadakı vaxtınızı Allah qorxusunda keçirin. Bildiyiniz kimi, siz ata-babalarınızdan miras aldığınız puç həyat tərzindən qızıl ya gümüş kimi fani şeylərlə deyil, qüsursuz və ləkəsiz quzuya bənzəyən Məsihin qiymətli qanı bahasına azad olunmusunuz {qurtulmusunuz}. Dünya yaranmazdan əvvəl tanınmış Məsih bu axır zamanda sizə görə züھر etdi. Onun vasitəsilə siz Onu ölümlər arasından dirildib izzətləndirən Allaha iman edirsiniz. Beləliklə imanınız və ümidiniz Allaha bağlıdır.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Alleluya!

Rəbbimiz İsa, sözlərini bizə açıqla və bizimlə danışarkən ürəklərimizi sevginlə doldur.

Alleluya!

† İncil †

Luka 24, 13-35

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Lukanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

Elə o gün onlardan ikisi Yerusəlimdən altmış stadi uzaqlığında yerləşən Emmaus adlı kəndə gedirdi. Onlar olub-keçən bütün bu hadisələr barədə öz aralarında söhbət edirdi. Onlar söhbət edərək öz aralarında müzakirə edərkən İsa Özü yaxınlaşıb onlarla birlikdə yol getdi. Amma onların gözləri tutulmuşdu, buna görə Onu tanımadılar. Amma İsa onlardan soruşdu: "Siz yol gedə-gedə öz aranızda nə barədə danışırıdınız? Nə üçün belə qəmlisiniz?"

Onlardan Kleopa adlı bir nəfər İsaya cavab verdi: "Yerusəlimdə qalıb və bu günlərdə orada baş vermiş hadisələrdən xəbəri olmayan bircə sən sənmi?"

İsa onlara dedi: "Hansı hadisələrdən?" Onlar da Ona dedi: "Nazaretli İsa barəsindəki hadisədən. O, Allahın və bütün xalqın önündə əməldə və sözdə qüdrətli bir peyğəmbər idi. Bizim başçı kahin və rəhbərlərimiz Onu ölümə məhkum etmək üçün təslim edib çarmıxa çəkdirdilər. Biz də ümid edirdik ki, bu Adam İsrailə nicat gətirəcək. Bundan əlavə, bu hadisələr artıq üç gündür ki, baş verib. Üstəlik bizim qadınlardan bəzisi də bizi heyrətə saldılar: onlar səhər erkən qəbir üstünə getmişdi. Amma Onun cəsədini orada tapa bilməmişlər.

Qadınlar gəlib dedilər ki, onlar Onun diri olduğunu bəyan edən mələklərin zühur etdiyini görüblər. Bizlərdən bəzisi qəbirə gedib oranı qadınların danışdığı kimi tapmışdılar, amma Onu görməyiblər".

Onda İsa onlara dedi: "Ey ağılsızlar və peyğəmbərlərin əvvəlcədən xəbər verdiklərinə inanmaq üçün ürəyində ləngiyənlər! Məsih bu əzablara dözərək Öz izzətinə qovuşmalı deyildimi?" Sonra Musa ilə bütün peyğəmbərlərdən başlayaraq Müqəddəs Yazıların hamısında Özü haqqında olanları onlara izah etdi.

Onlar getdikləri kəndə yaxınlaşdılar. İsa Özünü yoluna davam etmək istəyən adam kimi apardı. Amma onlar İsadən təkidlə xahiş edib dedi: "Bizimlə qal, çünki axşam düşür və gün batmaq üzrədir". O da onlarla qalmaq üçün içəri girdi.

İsa onlarla süfrə başında oturarkən çörək götürüb şükür duası etdi, böldü və onlara verdi. Bu anda onların gözləri açıldı və onlar Onu tanıdı. Amma İsa onlar üçün görünməz oldu. Onlar bir-birlərinə dedi: "O, yolda bizimlə danışib və Müqəddəs Yazıları bizə izah edəndə bizim ürəklərimiz alışıb-yanmırdımı?" Onlar elə o saat qalxıb Yerusəlimə qayıtdılar, On Bir Şagirdi və onlarla birlikdə olanları bir yerdə toplaşmış tapdılar.

Bunlar deyirdi: "Rəbb, həqiqətən də, dirilmiş və Şimona görünmüşdür".

Onlar da yolda baş verənləri və çörəyi böldüyü zaman Onu necə tanıdıqlarını nəql etdilər.

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

4-cü Rəbb günü Pasxa dövründə - A ili

Həvarilərin İşləri kitabından sözlər

Həv 2, 14a. 36-41

Peter on bir həvari ilə bərabər irəli çıxdı və izdihama ucadan nida etdi: Ona görə də qoy İsrail xalqı möhkəm bilsin ki, Allah sizin çarmıxa çəkdiyiniz bu İsanı həm Rəbb, həm də Məsih təyin etmişdir». Bu sözlər ona qulaq asanların ürəyinə ox kimi sancıldı. Onlar həm Peterdən, həm də o biri həvarilərdən soruşdular: «Qardaşlar, bəs biz nə edək?» Peter onlara cavab verdi: «Hamınız tövbə edib İsa Məsihin adı ilə vəftiz olun. Onda günahlarınız bağışlanacaq və bəxşiş olaraq Müqəddəs Ruhunu alacaqsınız. Çünki bu vəd sizin üçün, övladlarınız üçün və sizdən uzaqda olanlar üçün – Allahımız Rəbb kimi çağırırsa, onun üçündür». Peter başqa çox söz deyib onlara şəhadət və xəbərdarlıq etdi: «Bu yolunu azmış nəsildən canınızı qurtarın». Onların sözünü qəbul edənlər vəftiz oldu. O gün üç min nəfərə yaxın insan imanlılara qoşuldu. Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 23, 1-3a. 3b-4. 5. 6

N: Rəbb mənim çobanımdır, möhtac olmaram.

Rəbb mənim çobanımdır, möhtac olmaram.
O məni yaşıl çəmənlərdə dincəldir,
sakit axan sular kənarında gəzdirir.
Məni yenə də canlandırır,

İsmi şərəfinə salehlik yolu ilə aparır. Qaranlıq dərədə gəzsəm belə,
şərdən qorxmaram, çünki Sən mənimləsən,
Sənin əsan, Sənin dəyəyəyin mənə təsəlli verir.

Düşmənlərimin qarşısında mənim üçün süfrə açırsan,
başıma ətirli yağ çəkirsən, ağzınadək camımı doldurursan.

Bəli, bütün həyatım boyu yaxşılıq, məhəbbət məni izləyir.
Bütün ömrüm boyu Rəbbin evində yaşayacağam!

Müqəddəs Peterin 1-ci məktubundan sözlər

1 Pet 2, 20b-25

Əzizlərim, əgər siz yaxşılıq etdiyiniz üçün əzab çəkib dözsəniz, bu Allah qarşısında tərifə layiqdir. Siz məhz bunun üçün çağırıldınız. Çünki Məsih də sizin üçün əzab çəkdi və sizə nümunə oldu ki, siz də Onun izi ilə gedəsiniz. O heç bir günah etmədi, ağzından hiylə sözü çıxmadı. Onu söydülər, O isə cavabında söymürdü, əzab çəkərək heç kimi hədələmirdi, əksinə, ədalətli Hakimə Özünü təslim etdi. O, bədəni çarmıxa çəkilərək bizim günahlarımızı Öz üzərinə götürdü ki, biz günaha münasibətdə ölüb salehlik üçün yaşayaq.

Onun yaraları ilə siz şəfa tapdınız. Hamınız qoyun kimi yolunuzu azmışdınız, indi isə canınızın Çobanına və Nəzarətçisinə tərəf döndünüz.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Alleluya!

Yəh 10, 27

İsa Məsih belə dedi: Quzularım səsimi eşidir, Mən də onları tanıyıram və Mənim ardımca gəlirlər.

Alleluya!

† İncil †

Yəh 10, 1-10

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Yəhyanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm: qoyun ağılına qapıdan girməyib başqa yerdən aşan oğru və quldurdur. Amma qapıdan girən qoyunların çobanıdır. Keşikçi qapını onun üzünə açar və qoyunlar onun səsinə qulaq asar. O da öz qoyunlarını adları ilə çağırar və onları çölə çıxarar. Öz qoyunlarının hamısını çölə çıxarandan sonra onların önündə gedər və qoyunlar da ardınca gedər, çünki onun səsinə tanıyırlar. Amma yad adamın ardınca getməzlər, ondan qaçarlar, çünki yad adamların səsinə tanımazlar». İsa bu məsəli onlara söylədi, amma onlar İsanın sözlərinin mənasını anlamadı. İsa yenə onlara dedi: «Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm: Qoyunların qapısı Mənəm. Məndən əvvəl gələnlərin hamısı oğru və quldur idi, amma qoyunlar onlara qulaq asmadı. Qapı Mənəm, kim Məndən girərsə, xilas olar, girib-çıxar və özünə otlaq tapar. Oğru isə yalnız qarət etmək, öldürmək və tələf etmək üçün gəlir. Amma Mən gəldim ki, Məndən girənlər həyata, bol həyata malik olsun.

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

5-ci Rəbb günü Pasxa dövründə - A ili

Həvarilərin İşləri kitabından sözlər

Həv 6, 1-7

O günlərdə – şagirdlərin çoxaldığı vaxtda yunanca danışan Yəhudilər ibrancə danışan Yəhudilərdən şikayət etməyə başladı. Çünki gündəlik yardım paylananda onların dul qadınlarını nəzərə almamışdılar. Ona görə on iki həvari bütün şagirdləri bir yerə yığıb belə dedi: «Allah Kəlamını yaymaq işini atıb maddi işlərlə məşğul olmağımız doğru deyil. Ey qardaşlar, aranızda etibar qazanmış, ruh və hikmətlə dolu olan yeddi nəfər seçin ki, onları bu işə təyin edək. Biz isə özümüzü duaya və Allah kəlamını yaymağa həsr edək». Bu sözlər bütün toplantının xoşuna gəldi. İman və Müqəddəs Ruhla dolu olan Stefanı, Filipi, Proxoru, Nikanoru, Timonu, Parmenani və Yəhudi dinini qəbul edən Antakyalı Nikolanı seçib həvarilərin qarşısına çıxardılar. Həvarilər də dua edib onların üzərinə əl qoydular. Allah kəlamı yayılır, Yerusəlimdə şagirdlərin sayı xeyli artır və bir çox kahinlər də bu imana tabe olurdu.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 33, 1-2. 4-5. 18-19

**N: Ya Rəbb, ümidimizi Sənə bağlamışıq,
Məhəbbətin üzərimizdən tükənməsin.**

Ey salehlər, Rəbbi mədh edin, ürəyidüz olanlara həmd söyləmək yaraşır. Lira çalın, Rəbbə şükür edin, on telli çənglə Onu tərənnüm edin,

Çünki Rəbbin sözü haqdır, hər işini sədaqətlə aparır. Rəbb salehliyi və ədaləti sevir, yer üzünü Onun məhəbbəti ilə dolur.

Rəbbin gözü Ondən qorxanlara, Onun məhəbbətinə ümid bağlayanlara baxar. İstəyir ki, onları ölümdən qurtarsın, qıtlıqda belə, onlar sağ qalsın.

Müqəddəs Peterin 1-ci məktubundan sözlər

1 Pet 2, 4-9

İnsanların rədd etdiyi, amma Allahın qiymətli sayıb-seçdiyi diri Daşa, Rəbbə yaxınlaşaraq özünüzü diri daşlar kimi hörülün ki, ruhani ev qurulsun. Orada müqəddəs kahin dəstəsi olasınız və İsa Məsih vasitəsilə Allaha məqbul olan ruhani qurbanlar təqdim edəsiniz. Çünki Müqəddəs Yazıda yazılıb: «Budur, Sionda bir daş, Seçilmiş, qiymətli guşədaşı qoyuram. Ona iman edən əsla utandırılmaz». Beləliklə iman edən sizlər üçün bu daş qiymətlidir, amma iman etməyənlər üçün: «Bənnələrin rədd etdiyi daş Guşədaşı olub» «Büdrəmə daşı və yığırdan qaya» da oldu. Onlar Kəlama itaət etmir və bunun təyin olunan nəticəsində büdrəyirlər. Amma siz seçilmiş nəsil, Padşahın kahin dəstəsi, müqəddəs millət, Allaha məxsus olan xalqsınız. Sizi qaranlıqdan Öz heyvətəmiz nuruna çağırən Allahın çox gözəl işlərini elan etmək üçün seçilmisiniz.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Alleluya!

İsa Məsih belə dedi: “Yol, həqiqət və həyat Mənəm. Mənim vasitəçiliyim olmasa, heç kəs Atanın yanına gələ bilməz”.

Alleluya!

✠ **İncil** ✠

Yəh 14, 1-12

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Yəhyanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

Qoy ürəyiniz narahat olmasın. Allaha iman edin, Mənə də iman edin. Atamın evində çoxlu məskən var. Əgər olmasaydı, sizə deyərdimmi ki, sizin üçün yer hazırlamağa gedirəm? Gedib sizin üçün yer hazırlayandan sonra yenə gəlib sizi Öz yanıma götürəcəyəm ki, siz də Mənim olduğum yerdə olasınız. Gedəcəyim yerə aparan yolu tanıyırsınız». Tomas İsayə dedi: «Ya Rəbb, hara gedəcəyini bilmirik, yolu necə tanıya bilərik?» İsa ona dedi: «Yol, həqiqət və həyat Mənəm. Mənim vasitəçiliyim olmasa, heç kəs Atanın yanına gələ bilməz. Əgər Məni tanısaydınız, Atamı da tanıyardınız. Siz Onu artıq tanıyırsınız, Onu görmüsünüz». Filip Ona dedi: «Ya Rəbb, Atanı bizə göstər, bu bizim üçün kifayətdir». İsa ona dedi: «Xeyli müddətdir ki, Mən sizinləyəm, Məni tanımadınmı, Filip? Məni görəndə Atanı görmüş olur. Bəs sən niyə “Atanı bizə göstər” deyirsən? Mənim Atada, Atanın da Məndə olduğuna iman etmirsənmi? Sizə söylədiyim sözləri özbaşına söyləmirəm, Mənim daxilimdə qalan Ata Öz işlərini görür. Mən Atadayam, Ata da Məndədir. Sözümə iman edin. Heç olmasa o işlərə görə iman edin. Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm: Mənə iman edən özü də gördüyüm işləri edəcək. Hətta bunlardan da artığını edəcək. Çünki Mən Atanın yanına gedirəm.

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

6-cı Rəbb günü Pasxa dövründə - A ili

Həvarilərin İşləri kitabından sözlər

Həv 8, 5-8. 14-17

Filip də Samariya şəhərinə gəlib oradakılara Məsih barədə bəyan edirdi. Filipi eşidib, göstərdiyi əlamətləri görəndə izdiham onun sözlərinə birlikdə diqqət yetirirdi. Natəmiz ruha tutulan çox adamdan bu ruhlar bərkdən çıxıraraq çıxır, çox iflic və ayaqları şikəst olanlar sağalırdı. Ona görə bu şəhərdə bol sevinc var idi.

Yerusəlimdə qalan həvarilər Samariyalıların Allah kəlamını qəbul etdiklərini eşidəndə Peterlə Yəhyanı da onların yanına göndərdi. Peterlə Yəhya oraya çatanda dua etdi ki, Samariyalı imanlılar Müqəddəs Ruhu alsın. Çünki Ruh hələ onların heç birinin üzərinə enməmişdi, sadəcə olaraq Rəbb İsanın adı ilə vəftiz olmuşdular. Sonra Peterlə Yəhya əllərini onların üstünə qoydu və onlar Müqəddəs Ruhu aldı.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 66, 1-3a. 4-5. 6-7a. 16+20

N: Ey bütün dünya əhli, cuşa gəlib Allaha nida edin.

Ey bütün dünya əhli, cuşa gəlib Allaha nida edin, şərəfli ismini tərənnüm edin, Ona şərəflə həmd edin! Siz Allaha belə deyin: «əməllərin nə qədər zəhmlidir!

Bütün dünya Sənə səcdə edir, Səni tərənnüm edir, İsmi tərənnüm edir». Gəlin, Allahın işlərini, bəşər övladları üçün etdiyi zəhmli əməllərini görün.

Dənizi quruya çevirdi, çayın sularını saxlayıb xalqını piyada keçirdi. Biz Allaha görə sevinək! Qüdrəti ilə əbədi səltənət sürər.

Ey Allahdan qorxanlar, gəlin, dinləyin, Onun mənə nə etdiyini sizə bəyan edirəm. Alqış olsun Allaha! Duamı rədd etmədi, məndən məhəbbətini əsirgəmədi!

Müqəddəs Peterin 1-ci məktubundan sözlər

1 Pet 3, 15-18

Fəqət Məsihi Rəbb kimi ürəyinizdə müqəddəs tutun. Daxilinizdə olan ümid barəsində sizdən hesabat istəyən hər kəsə cavab vermək üçün hazır olun. Amma vicdanınızı təmiz tutaraq bunu həlimliklə və ehtiramla edin ki, Məsihdə sürdüyünüz yaxşı həyat tərzinə görə təhqir edənlər sizə atdıqları böhtandan utansınlar. Əgər Allahın iradəsi budursa, yaxşılıq etdiyi üçün əzab çəkmək pislik etdiyi üçün əzab çəkməkdən yaxşıdır. Çünki saleh olan Məsih də salehlik etməyənlər uğrunda, onların günahları üçün bir dəfə əzab çəkdi ki, sizi Allahın hüzuruna gətirsin. O cismən öldürülmüş, amma ruhən həyata qovuşmuşdur.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Alleluya!

Yəh 14, 23

İsa belə dedi: «Kim Məni sevsə, sözümə əməl edər,
Atam da onu sevər və Biz onun yanına gəlib onunla məskən salarıq.

Alleluya!

✠ **İncil** ✠

Yəh 14, 15-21

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Yəhyanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

Əgər Məni sevirsinizsə, əmrlərimə əməl edərsiniz. Mən də Ataya yalvaracağam ki, sizə daim sizinlə olacaq başqa bir Vəsətətçi göndərsin. O, Həqiqət Ruhudur. Onu dünya qəbul edə bilməz, çünki Onu görmür və tanımır. Sizsə Onu tanıyırsınız, çünki sizin yanınızda qalır və daxilinizdə olacaq. Sizi yetim qoymaram, yanınıza gələcəyəm. Az bir müddətdən sonra dünya daha Məni görməyəcək, amma siz Məni görəcəksiniz. Mən yaşadığım üçün siz də yaşayacaqsınız. O gün biləcəksiniz ki, Mən Atamdayam, siz Məndəsiniz və Mən sizdəyəm. Kim əmrlərimə bağlı qalıb əməl edirsə, Məni sevir. Məni sevəni Atam sevəcək. Mən də onu sevib Özümü ona zahir edəcəyəm».

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

7-ci Rəbb günü Pasxa dövründə - A ili

Həvarilərin İşləri kitabından sözlər

Həv 1, 12-14

O zaman onlar Zeytun dağı adlanan dağdan Yerusəlimə döndülər; o dağ Yerusəlimə şənbə yolu qədər yaxındır. Şəhərə girdikləri zaman Peter, Yəhya, Yaqub, Andrey, Filip və Toma, Bar-Talmay və Matta, Halfayın oğlu Yaqub, Vətənpərvər Şimon və Yaqubun oğlu Yəhuda qaldıqları evin yuxarı otağına qalxdılar. Bunların hamısı və o cümlədən bəzi qadınlar, habelə İsanın anası Məryəm və İsanın qardaşları birlikdə idilər və yekdilliklə duaya davam edirdilər.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 27, 1. 4. 7-8a

N: Rəbbin xeyirxahlığını dirilər arasında görəcəyəm, buna şübhəm yoxdur.

Rəbdir nurum, qurtuluşum! Mən kimdən qorxum?
Rəbdir ömrümün qalası, Mən kimdən vahimələnəm?

Rəbdən bir arzum, bir istəyim var: Bütün ömrüm boyu Rəbbin evində yaşayım, məbəbində Rəbbin camalına baxım, Ona pərəstiş edim.

Ya Rəbb, dinlə, Səni çağırıram, lütf edib mənə cavab ver.
Sən dedin: «Üzümü axtarın».

Müqəddəs Peterin 1-ci məktubundan sözlər

1 Pet 4, 13-16

Lakin Məsihin ələmlərində iştirak etdiyinizə görə sevinin ki, Onun izzətinin zühurunda böyük şənliklə sevinəsiniz. Əgər Məsihin adından ötrü təhqir edilirsinizsə, bəxtiyarsınız. Çünki izzətli Ruh, Allahın Ruhu üzərinizdə qalır. /Digərlərinin arasında O söyülür, sizin aranızda isə izzət görür./ Qoy sizlərdən heç kim qatil, oğru, cani yaxud başqalarının işinə müdaxilə edən kimi əzab çəkməsin. Lakin əgər insan bir məsihi kimi əzab çəkirsə, qoy utanmasın. Qoy bu adla Allaha izzət qazandırsın.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Alleluya!

Yəh 14, 18

İsa Məsih belə deyir: “Sizi yetim qoymaram, yanınıza gələcəyəm.”

Alleluya!

† İncil †

Yəh 17, 1-11a

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Yəhyanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

İSA bu sözləri söylədikdən sonra, gözlərini göyə qaldıraraq dedi: «Ey Ata, saat gəldi; Öz Oğlunu izzətləndir ki, Oğlun da Səni izzətləndirsin. Çünki Sən bütün insanlar üzərində Ona hakimiyyət verdin ki, Sənin Ona tapşırıqlarının hamısına əbədi həyat versin. Əbədi həyat o deməkdir ki, Səni, vahid həqiqi Allahı və göndərdiyin İsa Məsihi tanıyırlar. Mən Səni yer üzündə izzətləndirdim; Sənin Mənə icra etmək üçün tapşırığın işi yerinə yetirdim. Ey Ata, dünya yaranmazdan əvvəl, Mən Səninlə bərabər ikən Məndə olan həmin izzəti indi Mənə Öz yanında ver.

Dünyadan Mənə verdiyin adamlara Sənin adını açdım; Sənin idilər, onları Mənə verdin və Sənin sözlünə riayət etdilər. İndi bilirlər ki, Mənə verdiyin hər şey Səndədir; Çünki Mənə bildirdiyin sözləri onlara bildirdim və onlar qəbul etdilər. Səndən çıxıb gəldiyimi də həqiqətən anladılar və Məni Sənin göndərdiyinə iman etdilər. Mənim onlar üçün bir istəyim var. Bütün dünya üçün deyil, lakin Mənə verdiyin kimsələr üçün bir istəyim var; ona görə ki, Sənindir. Mənim olan hər şey Sənindir, Səninkilər də Mənimdir; və Mən onlarda izzətləndim. Artıq dünyada deyiləm, onlar isə dünyadadırlar və Mən Sənin yanına gəlirəm.

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

İsa Məsihin göyə qalxması bayramı – A,B,C

Həvarilərin İşləri kitabından sözlər

Həv 1, 1-11

Ey Teofil, birinci yazılarım İsanın göyə qaldırıldığı günədək başladığı işlər və öyrətməyə başladığı tam təlim barəsindədir. Göyə qaldırılmazdan əvvəl İsa seçdiyi həvarilərə Müqəddəs Ruh vasitəsilə buyruqlar verdi. Ölüm əzabını çəkəndən sonra diri olduğunu həvarilərə çoxlu inandırıcı dəlillərlə göstərdi. O, qırx gün ərzində onlara görünərək Allahın Səltənəti barədə danışdı. İsa onlarla duz-çörək kəsəndə bu əmri verdi: «Yerusəlimdən kənara çıxmayın, Atanın verdiyi, Məndən eşitdiyiniz vədin həyata keçməsinə gözləyin. Belə ki Yəhya su ilə vəftiz edirdi, amma siz bir neçə gündən sonra Müqəddəs Ruhla vəftiz olacaqsınız».

Həvarilər bir yerə toplaşanda İsadən soruşdular: «Ya Rəbb, İsraildə səltənəti indimi bərpa edəcəksən?» İsa cavab verdi: «Atanın hökmü ilə təyin olunan vaxtları və tarixləri bilmək sizin işiniz deyil. Amma Müqəddəs Ruh üzərinizə enəndə siz qüvvə alacaq, Yerusəlimdə, bütün Yəhudəyə və Samariyada, həmçinin yer üzünün sonuna qədər hər yerdə Mənim şahidlərim olacaqsınız». İsa bunları deyəndən sonra həvarilərin gözləri qarşısında yuxarı qaldırıldı. Bir bulud İsanı götürüb onlardan gizlədi. İsa göyə qalxanda onlar səmaya baxırdılar. Elə həmin an ağ libaslı iki şəxs onların yanında peyda olub soruşdu: «Ey Qalileyahılar, niyə səmaya baxa-baxa qalmısınız? Aranızdan götürülüb göyə çəkilən İsanın aparıldığını necə gördünüzsə, elə də qayıdacaq».

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 47, 2-3. 6-7. 8-9

N: İsa Məsih göyə ucalır, göy və yer üzünü sevir.

Haqq-Taala Rəbb necə də zəhmlidir, Bütün yer üzünün böyük Padşahıdır!
Onun sayəsində xalqlar bizə tabe olub, O, ümmətləri ayaqlarımızın altına salıb.

Tərənnüm edin Allahı, tərənnüm edin! Tərənnüm edin Padşahımızı, tərənnüm edin!
Çünki Allah bütün yer üzünün Padşahıdır, Onu ilahilərlə tərənnüm edin.

Allah Öz müqəddəs taxtında əyləşir, Allah millətlərə padşahlıq edir.
İbrahimin Allahının xalqı ilə bir yerdə olmaq üçün Xalqların əsilzadələri yığılır, *
Çünki yer üzünün sipərləri Allahındır. O nə qədər ucadır!

Müqəddəs Paulun Efeslilərə məktubundan sözlər

Ef 1, 17-23

Dua edirəm ki, Rəbbimiz İsa Məsihin Allahı olan izzətli Ata Özünü sizə tanımaq üçün hikmət və vəhy ruhunu versin. Qoy O, qəlbinizin gözünü nurlandırsın ki, Onun dəvətindən yaranan ümidin nə olduğunu, müqəddəslərə verdiyi irsin izzətinin necə zəngin olduğunu, Onun böyük qüvvəsinin fəaliyyətinə görə iman edən bizlərə sərf olunan qüdrətin hədsiz böyüklüyünün nə olduğunu biləsiniz. Allah bu qüdrətlə Məsihdə elə fəaliyyət göstərdi ki, Onu ölümlər arasından dirildib səmavi aləmdə Öz sağında oturtdu və hər başçılıq, hakimiyyət, qüvvə və ağalıqdan, yalnız bu dövrdə deyil, gələcək dövrdə də Onu çəkiləcək hər addan çox yüksəltdi. Hər şeyi Ona tabe edərək ayaqlarının altına qoydu və Onu hər şey üzərində baş olsun deyə imanlılar cəmiyyətinə verdi. Bu cəmiyyət Onun bədənidir və hər şeyi hərtərəfli Dolğunlaşdırmanın tamlığıdır.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Alleluya!

Mt 28; 19-20

İsa Məsih belə deyir: “Beləliklə, gedin, bütün millətləri Mənim şagirdim edin. Budur, Mən dövrün sonuna qədər hər gün sizinləyəm.”

Alleluya!

† İncil † - A ili

Matta 28, 16-20

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Mattanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

On Bir Şagird Qalileyaya, İsanın onlara təyin etdiyi dağa getdi. İsanı gördükləri vaxt Ona səcdə qıldılar. Bəzisi isə şübhə etdi. İsa yaxınlaşıb onlara dedi: «Göydə və yer üzündə bütün səlahiyyət Mənə verilmişdir. Beləliklə, gedin, bütün millətləri Mənim şagirdim edin; onları Ata, Oğul və Müqəddəs Ruh naminə vəftiz edin; sizə əmr etdiyim hər şeyə əməl etməyi onlara öyrədin. Budur, Mən dövrün sonuna qədər hər gün sizinləyəm».

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

† İncil † - B ili

Mark 16, 15-20

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Markın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

İsa şagirdlərinə dedi: "Dünyanın hər tərəfinə gedin, bütün xilqətə Müjdəni bəyan edin. İman edib vəftiz olan xilas olacaq, iman etməyən isə məhkum olacaq. İman edənləri isə bu əlamətlər müşayiət edəcək: Mənim adımla cinlər qovacaqlar, yeni dillərdə danışacaqlar, ilanları əlləri ilə götürə biləcəklər, öldürücü zəhər içsələr belə, onlara təsir etməyəcək, əllərini xəstələrin üzərinə qoyacaq və onlar şəfa tapacaq".

Beləcə Rəbb İsa onlarla danışandan sonra göyə qaldırıldı və Allahın sağında oturdu. Şagirdlər isə gedib hər yerdə Müjdəni bəyan etdilər. Rəbb onlarla idi, onları müşayiət edən əlamətlərlə kəlamı təsdiqləyirdi. Amin.

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

† İncil † - C ili

Luka 24, 46-53

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Lukanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

İsa şagirdlərinə dedi: "Belə yazılmışdır: Məsih iztirab çəkib üçüncü gün ölüldən dirilməlidir. Yerusəlimdən başlayaraq, bütün millətlərə günahların bağışlanması üçün Onun adı ilə tövbə vəz edilməlidir. Sizlər bu hadisələrin şahidisiniz. Budur, Mən Öz Atamın vəd etdiyini sizə göndərəcəyəm. Siz isə səmədan gələn qüvvətlə təmin olunanadək Yerusəlim şəhərində qalın". İsa onları şəhərdən kənara çıxarıb Bet-Anyayadək gətirdi və Öz əllərini qaldıraraq onlara xeyir-dua verdi. Onlara xeyir-dua verərkən onlardan uzaqlaşdı və göyə qaldırıldı. Şagirdləri də Ona səcdə etdi və böyük sevinclə Yerusəlimə qayıtdılar. Onlar daim Allaha həmd edərək məbəddə olurdular.

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

Pentikost bayramı – ABC

(pentikost= Pasxa bayramından sonra əllinci gün qeyd edilir)

Həvarilərin İşləri kitabından sözlər

Həv 2, 1-11

PENTİKOST günü gəldikdə, onların hamısı bir yerdə topladı. Qəflətən, güclü bir külək əsirmiş kimi, göydən bir səs gəldi və oturduqları evin hər tərəfinə yayıldı. Alovun dillərinə bənzəyən bir şey onlara görünüb, parçalanaraq hər birinin üzərinə qondu. Hamısı Müqəddəs Ruhla doldu və Ruhun onlara verdiyi danışma tərzinə uyğun olaraq, başqa-başqa dillərdə danışmağa başladılar. Yerusəlimdə yəhudilər, göy altındakı bütün xalqlardan olan dindar adamlar yaşayırdı. Və bu səs gəldikdə, xalq bir yerə toplaşdı təəccüblənirdi; çünki hər biri onların onun dilində danışdıqlarını eşidirdi. Hamı çaşqınlıq və heyrət içində idi. Aralarında deyirdilər: «Bu danışanların hamısı qalileyalı deyillərmi? Bəs necə olur ki, hər birimiz öz ana dilimizi eşidir? Biz parfiyalılar, midiyalılar, elamlılar, Mesopotamiyada, Yəhudeyada və Kapadokiyada, Pontus və Asiya əyalətində, Frikiya və Pamfiliyada, Misirdə və Liviyanın Kirineya civarında yaşayanlar, Romadan gələn qəriblər, həm yəhudilər, həm də yəhudi dininə dönənlər, Kritlilər və ərəblər, onların öz dillərimizdə Allahın möhtəşəm işləri barədə danışdıqlarını eşidirik.»

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 104, 1ab+24ac. 29b-30. 31+34

N: Ya Rəbb, Ruhunu göndərib yer üzünə yeni həyat ver.

Rəbbə alqış et, ey könlüm! Ya Rəbb Allahım, Sən nə qədər böyüksən. Ya Rəbb, əməllərin çoxdur! Yaratdıqların yer üzünü doldurub.

Sən onların nəfəsini kəsərkən ölüb torpağa qarışırlar, Ruhunu göndərərkən onlar yaranır, yer üzünə yeni həyat verirsen.

Rəbbin ehtişamı qoy əbədi var olsun! Qoy Rəbb yaratdıqlarına görə şad olsun! Düşüncəm Ona xoş görünsün, mən Rəbbə görə sevinəcəyəm.

Müqəddəs Paulun Korinflilərə 1-ci məktubundan sözlər

1 Kor 12, 3b-7. 12-13

Həç kim Müqəddəs Ruh ilə olmadan İsanı Rəbb adlandıra bilməz. Ənamlar müxtəlif, Ruh isə eynidir; və xidmətlər də müxtəlif, Rəbb isə eynidir; bu xidmətləri icra etmək tərzləri də müxtəlif, amma Allah eynidir, hamıda hər şeyi icra edən Odur. Amma hər kəsə Ruhun zühuru xeyir üçün verilir. Çünki necə ki, bədən bir olduğu halda çoxlu üzvlərə malikdir, bir bədənin üzvləri isə çox olduğu halda bir bədən təşkil edirlər, Məsih də elədir. Çünki istər yəhudi, istər yunan, istər qul, istərsə də azad, hamımız bir bədən olmaq üçün bir Ruhda vəftiz olunmuşuq və hamımız eyni Ruhdan içirilmişik.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

və ya (B ilində)

Müqəddəs Paulun Qalatiyalılara məktubundan sözlər

Qal 5, 16-25

Mən bunu deyirəm: Müqəddəs Ruha görə hərəkət edin, o zaman siz cismani təbiətin arzusunu əsla icra etməzsiniz. Çünki cismani təbiət Ruha zidd və Ruh cismani təbiətə zidd olanı arzulayır. Onlar bir-birinə qarşı dururlar ki, siz istədiyinizi edə bilməyəsiniz. Amma Müqəddəs Ruhun rəhbərliyi altında olsanız, siz Qanunun tabeçiliyi altında deyilsiniz. Cismani təbiətin əməlləri isə bəllidir. Bunlar cinsi əxlaqsızlıq, murdarlıq, pozğunluq, bütperəstlik, sehrbazlıq, düşmənçilik, münaqişə, qısqançlıq, qəzəb, xudbinlik, nifaq, təfriqələr, paxıllıq, sərxoşluq, eyş-işrətlər və buna bənzər şeylərdir. Sizə əvvəllər dediyim kimi, indi də qabaqcadan deyirəm ki, bunları edənlər Allahın Səltənətini irs almayacaqlar. Müqəddəs Ruhun səmərəsi isə budur: məhəbbət, sevinc, sülh, səbir, mehribanlıq, xeyirxahlıq, sədaqət, həlimlik, özünə hakim olmaq. Bu kimi şeylərə qarşı qanun yoxdur. Məsih İsaya məxsus olanlar isə öz həvəs və ehtirasları ilə birlikdə cismani təbiəti çarmıxa çəkdilər. Madam ki, biz Ruha görə yaşayırıq, Ruha görə də rəftar edək.

Bu Allahın Kəlamıdır. * M: Allaha şükürlər olsun.

İlahi

*Gəl Müqəddəs Ruh uca göylərdən,
nurunla doldur qəlblərimizi.*

Gəl bizə, zəiflərin Atası, gəl nemətlərin qaynağı.

Gəl, qəlblərimizin nuru. Sən bizə təsəlli verirsən,

ruhumuzun Müqəddəs qonağısan, qəlblərimizin dadlı sərinliyəsan.

Yorğunluqda istirahət, alovda sərinlik. Yaşlı gözlərdə ümidsən.

Ey xoşbəxtliyin nuru, möminlərin ruhu qəlblərimiz səninlə dolu.

Sənin gücün olmasa yaxşılıq qalmaz insanda, pislilik bürüyər ruhunu.

Ləkəli qəlbləri yu, quru olanları sula, yaralı qəlbləri bağla.

*Sərt qəlbləri yumşalt, soyuq qəlbləri isit,
nizamsız qəblərə nizam ver.*

*Sənə güvənlərə, sənə iman edənlərə
yeddi hədiyyəni bağışla.*

*Fəzilət və nemət, ölümdən sonra sülh,
əbədi xoşbəxtlik təmin et.*

Amin.

Alleluya!

Ey Müqəddəs Ruh gəl. Qəlblərimizi nemətlərinlə doldur və içimizdə sevgi atəşini alovlandır.

Alleluya!

† İncil †

Yəhya 20, 19-23

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Yəhyanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

O gün, həftənin ilk günü axşam çağı yəhudilərin qorxusundan şagirdlərin toplaşdıqları yerin qapıları bağlı ikən, İsa gəldi və ortada durub onlara: «Sizə salam!» dedi. Bunu söyləyib onlara əllərini və böyrünü göstərdi. Şagirdlər də Rəbbi görüb sevindilər. İsa yenə onlara dedi: «Sizə salam! Ata Məni göndərdiyi kimi, Mən də sizi göndərirəm.» Bunu dediyi zaman, onlara üfördü və: «Müqəddəs Ruh qəbul edin», - dedi. «Kimlərin günahlarını bağışlasanız, bağışlanmış olurlar, kimlərin günahlarını bağışlamasınız, bağışlanmamış qalırlar.»

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

1-ci Rəbb günü Oruc dövründə - B ili

Yaradılış kitabından sözlər

Yar 9, 8-15

Allah Nuha və yanında olan oğullarına dedi: «Mən sizinlə, sizdən sonrakı nəslinizlə Öz əhdimi bağlayıram, gəmidən çıxan yer üzündəki bütün canlı məxluqlarla – quşlar, ev heyvanları və bütün çöl heyvanları ilə əhdimi bağlayıram. Sizinlə Öz əhdimi qoyuram ki, bütün canlılar bir daha daşqınla məhv olmayacaq və heç vaxt yer üzünü viran edən daşqın baş verməyəcək». Allah yenə dedi: «Mənim sizinlə və sizinlə olan bütün canlılarla əbədi olaraq bağladığım əhdin əlaməti budur: buludda Öz göy qurşağını qoyuram ki, Mənimlə yer üzünü arasında olan əhdin əlaməti olsun. Mən yer üzünə bulud gətirdiyim zaman buludda göy qurşağı görünəcək. Onda Mən sizinlə və bütün canlı məxluqlarla bağladığım əhdi yada salacağam. Sular bir daha daşqına çevrilib bütün canlıları məhv etməyəcək.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 25, 4-5b. 6+7bc. 8-9

N: Ya Rəbb, mərhəmət və sədaqət yollarındır.

Ya Rəbb, yollarını mənə göstər, Öz yollarını mənə öyrət.

Məni haqq yolu ilə apar, Həqiqətini mənə öyrət. Məni qurtaran Allah Sənsən.

Ya Rəbb, əzəldən bəri var olan Mərhəmətini, məhəbbətini yada sal.

Məni məhəbbətin naminə, ya Rəbb, xeyirxahlığına görə yada sal!

Rəbb xeyirxah və haqdır, ona görə günahkara düz yol göstərir.

İtaətkarları ədalət yolu ilə aparır, Öz yolunu onlara öyrədir.

Müqəddəs Peterin 1-ci məktubundan sözlər

1Pet 3, 18-22

Çünki saleh olan Məsih də saleh olmayanlar uğrunda, onların günahları üçün bir dəfə əzab çəkdi ki, sizi Allahın hüzuruna gətirsin. O cismən edam edilmiş, amma ruhən həyata qovuşmuşdur. O ruhən gedib zindandakı ruhlara da vəz etdi. Bunlar bir vaxtlar, Allah Nuhun gəmi düzəltdiyi dövrdə səbirlə gözlədiyi vaxt itaətsiz idi. O gəmidə isə az adam, başqa sözlə, səkkiz nəfər sudan sağ-salamat çıxdı.

Bu nümunəyə uyğun olaraq vəftiz indi sizə İsa Məsihin dirilməsi ilə xilas gətirir.

Vəftiz cismani çirki yumaqdan ötrü deyil, təmiz vicdanla Allah qarşısında söz vermək üçündür. İsa Məsih göyə qalxıb və Allahın sağındadır.

Mələklər, hakimlər və qüvvələr də Ona tabedir.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

Mt 4, 4

İsa Məsih belə dedi: “İnsan yalnız çörəklə deyil, Allahın ağzından çıxan hər kəlmə ilə yaşayar”.

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

✠ İncil ✠

Mk 1, 12-15

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Markın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

Ruh dərhal İsanı səhraya çəkib-apardı. O, səhrada qırx gün qaldı və bu müddət ərzində Şeytan tərəfindən sınağa çəkildi. İsa vəhşi heyvanlar arasında idi və mələklər Ona xidmət edirdi.

Yəhya həbs olunandan sonra İsa Qalileyaya gəlib Allahın Müjdəsini vəz edirdi: «Vaxt yetişib, Allahın Padşahlığı yaxınlaşıb. Tövbə edin və Müjdəyə inanın».

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

2-ci Rəbb günü Oruc dövründə - B ili

Yaradılış kitabından sözlər

Yar 22, 1-2. 9a. 10-13. 15-18

Bir müddət sonra Allah İbrahimi sınağa çəkdi. O, «Ey İbrahim!» deyə çağırırdı. İbrahim «Buradayam!» dedi. Allah dedi: «Sevdiyən yeganə oğlun İshaqı götür və Moriya torpağına get. Orada sənə göstərəcəyim bir dağda oğlunu yandırma qurbanı olaraq təqdim et». Sonra Allahın İbrahime göstərdiyi yerə gəldilər. İbrahim əlini uzadıb oğlunun başını kəsmək üçün bıçağı götürdü. Rəbbin mələyi göylərdən onu çağırırdı: «İbrahim, İbrahim!» O «Mən buradayam!» dedi.

Mələk dedi: «Uşağa əl qaldırma və ona bir şey etmə. İndi bildim ki, sən Allahdan qorxursan; öz yeganə oğlunu Məndən əsirgəmədin». İbrahim başını qaldırıb baxdı və arxasında buynuzları kolluğa ilişmiş bir qoç gördü. İbrahim gedib qoçu götürdü və oğlunun əvəzinə yandırma qurbanı olaraq təqdim etdi. Rəbbin mələyi yenə göylərdən İbrahimi çağıraraq dedi: «Rəbb bəyan edir: “Öz varlığıma and içirəm ki, sən bu işi etdiyinə və yeganə oğlunu əsirgəmədiyinə görə Mən sənə böyük xeyir-dua verəcəyəm, nəslini göydəki ulduzlar və dəniz kənarındakı qum qədər artırıb çoxaldacağam. Sənin nəslin öz düşmənlərinin şəhərlərinə sahib olacaq. Dünyanın bütün millətləri sənin nəslinin vasitəsilə xeyir-dua alacaq, çünki sən Mənim sözümə qulaq asdın”».

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 116, 10+15. 16-17. 18-19

N: Rəbbin hüzurunda gəzib-dolanıram, dirilər arasındayam.

«Mən çox əzab çəkirdim» deyərkən inamımı itirməmişdim.
Rəbbin gözündə hər bir möminin ölümü çox bahadır.

Aman, ya Rəbb, mən Sənin qulunam, qulunam, kənizinin oğluyam.
Buxovlarımı açmısan. Sənə şükür qurbanları təqdim edəcəyəm, *
Rəbbin adını çağıracağam.

Rəbbə Onun bütün xalqı qarşısında əhd etdiyim təqdimləri verəcəyəm.
Rəbbin evinin həyatində, ey Yerusəlim, sənin mərkəzində. Rəbbə həmd edin!

Müqəddəs Paulun Romalılara məktubundan sözlər

Rom 8, 31b-34

Əgər Allah bizimlədirsə, kim bizə qarşı dura bilər? O Öz Oğlunu belə, əsirgəməyib Onu hamımızın uğrunda ölümə təslim etdisə, Onunla birgə bütün şeyləri də bizə bəxş etməyəcəkmi? Allahın seçdiyi adamları kim ittiham edə bilər? Onları saleh sayan Allahdır! Məhkum edən kimdir? Ölmüş, üstəlik dirilmiş Məsih İsa həm Allahın sağındadır, həm də bizim üçün vəsatətçilik edir.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

Mt 17, 5

Parlaq buluddan Atanın səsi gəldi və belə dedi:
"Bu Mənim sevimli Oğlumdur. Onu dinləyin!"

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

† İncil †

Mk 9, 2-10

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Markın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

Altı gündən sonra İsa Özü ilə yalnız Peter, Yaqub və Yəhyanı götürüb hündür bir dağa çıxdı. Onların qarşısında İsanın görünüşü dəyişdi. Onun libası göz qamaşdırıcı ağ rəng aldı. Yer üzündə heç bir paltar təmizləyən onu belə ağ edə bilməzdi. O an İlyas və Musa onlara göründü. Onlar İsa ilə söhbət edirdi.

Peter sözə başlayıb İsaya dedi: "Rabbi! Nə yaxşı ki, biz buradayıq. Gəl üç çardağ quraq, biri Sənin, biri Musa, biri də İlyas üçün". O bilmirdi ki, nə desin, çünki onları dəhşət bürümüşdü. Bu zaman bir bulud onların üzərinə kölgə saldı. Buluddan bir səs gəldi: "Bu Mənim sevimli Oğlumdur, Ona qulaq asın!" Birdən ətrafa baxanda artıq yanlarında İsadan başqa heç kəsi görmədilər. Dağdan enərkən İsa şagirdlərinə tapşırırdı ki, Bəşər Oğlu ölüldən dirilmədən orada gördüklərini heç kəsə deməsinlər. Onlar da bu sözü ürəklərində saxladılar, amma bir-birlərindən soruşdular ki, ölüldən dirilmək nə deməkdir.

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

3-cü Rəbb günü Oruc dövründə - B ili

Çıxış kitabından sözlər

Çıx 20, 1-17

Allah bütün bu sözləri belə söylədi: «Səni Misir torpağından, köləlik diyarından çıxaran Allahın Rəbb Mənəm. Məndən başqa allahların olmasın. Özün üçün heç bir oyma büt, nə yuxarıda – səmada və ya aşağıda – yerdə, nə də yerdən aşağıya yığılan sulardakı şeylərin heç birinin surətini düzəltmə. Belə şeylərə səcdə qılaraq ibadət etmə. Çünki Mən, sənin Allahın Rəbb, qısqanc Allaham. Mənə nifrət edən ataların cəzasını üç-dörd nəslə qədər övladlarına çəkdirərəm. Məni sevib əmrlərimə əməl edənlərin isə minlərlə nəslinə məhəbbət göstərəm. Allahın Rəbbin adını boş yerə dilinə gətirmə, çünki Rəbb Öz adını boş yerə dilinə gətirəni cəzasız qoymaz. Şənbə gününü yadda saxlayıb təqdis et. Altı gün çalışıb bütün işlərini gör. Lakin yeddinci gün Allahın Rəbbin Şənbə günüdür. Bu gün sən, oğlun, qızın, qulun, qarabaşın, heyvanların, yanında qalan yadelli də heç bir iş görməsin. Çünki altı gün ərzində Rəbb göyləri və yeri, dənizi və kainatdakı hər şeyi yaratdı, yeddinci gün isə istirahət etdi. Bunun üçün Rəbb Şənbə gününə bərəkət verib onu müqəddəs saydı. Ata-anana hörmət et ki, Allahın Rəbbin sənə verdiyi torpaqda ömrün uzun olsun. Qətl etmə. Zina etmə. Oğurluq etmə. Heç kimə qarşı yalandan şahidlik etmə. Heç kimin evinə tamah salma. Heç kimin arvadına, quluna, qarabaşına, öküzünə, eşşəyinə – heç bir şeyinə tamah salma».

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 19, 8. 9. 10. 11

N: Ya Rəbb, əbədi həyatın sözləri Səndədir.

Rəbbin qanunu kamildir, canı təzələyir,
Rəbbin öyüdü etibarlıdır, nadanı müdrik edir.

Rəbbin qayda-qanunları düzdür, ürəyi sevindirir,
Rəbbin əmrləri pakdır, gözləri aydın edir.

Rəbb qorxusu safdır, əbədi yaşayır,
Rəbbin hökmləri haqdır, hamısı ədalətlidir.

Onlar qızıldan, bol miqdarda olan saf qızıldan da çox sevilir,
onlar baldan, şanı balından da şirindir.

Müqəddəs Paulun Korinflilərə 1-ci məktubundan sözlər

1 Kor 1, 22-25

Çünki Yəhudilər möcüzəli əlamətlər istəyir, Yunanlar müdriklik axtarırlar. Bizsə çarmıxa çəkilmiş Məsihi vəz edirik. Bu, Yəhudilər üçün büdrəmə daşı, başqa millətlər üçün isə ağılsızlıq sayılır. Amma çağırılan həm Yəhudilər, həm də Yunanlar üçün Məsih Allahın qüdrəti və Allahın müdrikliyidir. Çünki Allahın «ağılsızlığı» insan müdrikliyindən daha üstündür, Allahın «zəifliyi» insan gücündən daha güclüdür.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

bax Yəh 3, 16

Çünki Allah dünyanı elə sevdi ki, vahid Oğlunu verdi; bunu ona görə etdi ki, Ona iman edən hər kəs həlak olmasın, amma əbədi həyata malik olsun.

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

† **İncil** †

Yəh 2, 13-25

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənə ruhunla.**

K: Müqəddəs Yəhyanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

Yəhudilərin Pasxa bayramı yaxınlaşırdı. İsa Yerusəlimə getdi. Məbəddə öküz, qoyun, göyərçin satanların və sərrafların oturduğunu gördü. İplərdən bir qamçı düzəldib hamını qoyun və öküzlərlə birgə məbəddən qovdu, sərrafların masalarını çevirib pullarını yerə tökdü, göyərçin satanlara da dedi: «Bunları buradan götürün. Atamın evini bazara döndərməyin». Şagirdləri də «evinin qeyrəti Məni yandırıb-yaxacaq» deyə yazılmış sözü xatırladılar. Sonra Yəhudi başçıları Ondən soruşdu: «Bunları etməyə ixtiyarın olduğunu bizə hansı əlamətlə göstərə bilərsən?» İsa onlara cavab verdi: «Bu məbədi dağıdın, üç günə Mən onu təzədən quraram». Onda Yəhudi başçıları dedi: «Bu məbəd qırx altı ilə tikilib, Sən onu üç günəmi quracaqsan?» Lakin İsa məbəd deyəndə Öz bədənini nəzərdə tuturdu. İsa ölümlər arasından dirildiyi zaman şagirdləri Onun bu sözləri söylədiyini xatırladılar, Müqəddəs Yazıya və İsanın sözünə iman etdilər. Pasxa bayramı zamanı Yerusəlimdə olanda İsanın göstərdiyi əlamətləri görə bir çox adam Onun adına iman etdi. Amma İsa bütün adamların daxilini bildiyi üçün onlara güvənməzdi. Bir adam haqqında kiminsə Ona şəhadət etməsinə ehtiyacı yox idi, çünki insanın ürəyindən keçənləri bilirdi.

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

4-cü Rəbb günü Oruc dövründə - B ili

2-ci Salnamələr kitabından sözlər

2 Saln 36, 14-16. 19-23

Kahinlərin bütün rəhbərləri də xalqla birgə başqa millətlərin bütün iyrenc işlərinə görə davranaraq böyük xainlik etdilər və Rəbbin Yerusəlimdə təqdis etdiyi məbədini murdarladılar.

Atalarının Allahı Rəbb dəfələrlə Öz elçilərinin vasitəsilə onlara xəbər göndərmişdi, çünki Öz xalqına və məskəninə rəhmi gəlirdi. Ancaq Rəbbin qəzəbi Öz xalqının üzərinə gəldi və onlara heç bir çarə tapılmadı, çünki Allahın elçilərini lağa qoydular, Onun sözlərinə xor baxdılar və peyğəmbərlərini təhqir etdilər. Xaldeylilər Allahın məbədini yandırdılar, Yerusəlimin divarını uçurdular, onun bütün saraylarına od vurdular və orada olan qiymətli əşyaların hamısını məhv etdilər. Xaldeylilərin padşahı qılıncdan qurtaranları Babilə sürgünlüyə apardı. Onlar Fars padşahlarının hökmranlığına qədər ona və onun oğullarına qul oldu. Yeremyanın dili ilə deyilən Rəbbin sözü yerinə yetsin deyə yetmiş il bitənə qədər torpaq öz Şənbə vaxtlarını qeyd edərək bütün bu viranəlik müddəti dincəldi.

Rəbb Fars padşahı Kirin hökmranlığının birinci ilində Yeremyanın dili ilə dediyi sözü yerinə yetirmək üçün Kiri ruhlandırdı. Ona görə Kir padşahlığının bütün ərazisində yazılı və şifahi şəkildə elan etdi:

«Budur, Fars padşahı Kir belə deyir: “Göylərin Allahı Rəbb dünyanın bütün padşahlıqlarını mənə verdi və Yəhudanın Yerusəlim şəhərində Öz məbədini tikməyi mənə əmr etdi. Aranızda Onun xalqına mənsub olanların hamısına qoy Allahı Rəbb yar olsun və oraya getsinlər”».

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 137, 1-2. 3. 4-5. 6

N: Ya Rəbb, Səni həmişə xatırlamaq istəyirəm.

Babil torpağında olanda Sionu yada salardıq, çay kənarında oturaraq ağlayardıq, liralaramızı söyüd ağaclarından asardıq. N:

Bizi əsir edənlər nəğmə oxumağımızı əmr edirdilər, + bizə zülm verənlər onları şənəndirməyimizi istəyirdilər:

«Bizim üçün Sion nəğmələrini oxuyun» deyirdilər. N:

Axı yad ölkədə Rəbbin nəğmələrini necə oxuyaq?

Ey Yerusəlim, əgər səni unutsam, qoy sağ əlim qurusun. N:

Ey Yerusəlim, səni anmasam, ən böyük sevincim olmasan, qoy dilim damağıma yapışsın. N:

Müqəddəs Paulun Efeslilərə məktubundan sözlər

Ef 2, 4-10

Lakin mərhəməti bol olan Allah bizi böyük məhəbbətlə sevdiyi üçün təqsirlərimiz üzündən ölü olduğumuz halda bizə Məsihlə birlikdə həyat verdi. Onun lütfü ilə xilas oldunuz. Allah bizi Məsih İsadə, Onunla birlikdə dirildib səmada oturtdu. Bunu Məsih İsadə bizə etdiyi xeyirxahlıqla lütfünün hədsiz zənginliyini gələcək dövrlərdə də göstərmək üçün etdi. Çünki iman vasitəsilə, lütfə xilas oldunuz. Bu, sizin nailiyyətiniz deyil, Allahın hədiyyəsidir. Əməllərlə deyil ki, heç kim öyünə bilməsin. Çünki biz Allahın yaratdığı əsərlərik, əvvəlcədən hazırladığı yaxşı əməllərinə görə həyat sürmək üçün Məsih İsadə yaradıldıq.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

Yəh 3, 14-21

Allah dünyanı çox sevdiyi üçün Oğlunu dünyaya göndərdi.

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

† **İncil** †

Yəh 3, 14-21

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənə ruhunla.**

K: Müqəddəs Yəhyanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

Musa çöldə ilanı yuxarı qaldırdığı kimi Bəşər Oğlu da yuxarı qaldırılmalıdır ki, Ona iman edən hər kəs əbədi həyata malik olsun». Çünki Allah dünyanı elə sevdi ki, vahid Oğlunu verdi; bunu ona görə etdi ki, Ona iman edən hər kəs həlak olmasın, amma əbədi həyata malik olsun. Allah dünyanı mühakimə etmək üçün deyil, Oğlunun vasitəsilə xilas etmək üçün Onu dünyaya göndərdi. Ona iman edən mühakimə olunmur, iman etməyənsə artıq mühakimə olunub, çünki Allahın vahid Oğlunun adına iman etməyib. Mühakimə bundan ibarətdir ki, dünyaya nur gəldi, amma insanlar qaranlığı nurdan daha çox sevdilər, çünki əməlləri şər idi. Pislik edən hər kəs nura nifrət edər, əməllərinin üzə çıxması üçün nura tərəf gəlməz. Həqiqətə əməl edənsə nura tərəf gələr ki, əməllərini Allah naminə etdiyi bəlli olsun.

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

5-ci Rəbb günü Oruc dövründə - B ili

Peyğəmbər Yereyanın kitabından sözlər

Yer 31, 31-34

Rəbb bəyan edir: «İsrail xalqı və Yəhuda xalqı ilə Yeni Əhd bağlayacağım günlər yaxınlaşır. Bu Əhd atalarını Misir torpağından çıxartmaq üçün əllərindən tutduğum gün onlarla bağladığım əhdə bənzəməyəcək. Onların ağası olduğum halda o əhdimi pozdular» Rəbb belə bəyan edir. «O günlərdən sonra İsrail xalqı ilə bağlayacağım Əhd belədir: qanunumu onların daxilinə qoyub ürəklərinə yazacağam. Mən onların Allahı, onlar da Mənim xalqım olacaq» Rəbb belə bəyan edir. «Bundan sonra bir kəs öz qonşusunu yaxud qardaşını “Rəbbi tanıyın” deyib öyrətməyəcək. Ona görə ki böyükdən kiçiyə qədər hamı Məni tanıyacaq. Çünki təqsirlərini bağışlayacağam, günahlarını daha yada salmayacağam» Rəbb belə bəyan edir.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 51, 1-2. 10-11. 12-13

N: Ey Allah, məndə təmiz ürək yarat.

Məhəbbətinə görə, ey Allah, mənə rəhm et, +
bol mərhəmətinə görə qanunsuzluqlarımı sil.
Təqsirimi tamamilə yu, günahımdan məni təmizlə.

Ey Allah, məndə təmiz ürək yarat, daxilimə yenidən sədaqət ruhunu ver.
Məni Öz hüzurundan atma, Müqəddəs Ruhunu məndən götürmə.

Xilasının sevincini mənə qaytar, itaətkarlıq ruhu verib mənə dayaq ol.
Qoy Sənin yollarını qanunsuzlara öyrədim, günahkarlar Sənə sarı dönsünlər.

İbranilərə məktubundan sözlər

İbr 5, 7-9

Məsih yer üzündə cisimdə olduğu günlərdə Onu ölümdən qurtarmağa qadir olan Allaha böyük fəryad və göz yaşları ilə dua edib yalvardı və möminliyinə görə eşidildi. O, Oğul olduğu halda çəkdiyi əzablarla itaətli olmağı öyrəndi. Kamilliyə çatandan sonra Ona itaət edənlərin hamısı üçün əbədi xilas qaynağı oldu.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

bax Yəh 12, 26

İsa Məsih belə deyir: “Kim Mənə xidmət etmək istəsə, ardımca gəlsin. Mən harada olacağamsa, Mənə xidmət edən də orada olacaq”

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

† İncil †

Yəh 12, 20-33

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənə ruhunla.**

K: Müqəddəs Yəhyanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

Bayramda Yerusəlimə ibadətə gələnələr arasında bəzi Yunanlar da var idi. Onlar Qalileyanın Bet-Sayda şəhərindən olan Filipin yanına gəlib «ağa, biz İsanı görmək istəyirik» deyə ondan xahiş etdilər. Filip gəlib Andreyə söylədi, Andrey və Filip də birgə gəlib İsaya xəbər verdilər. İsa cavabında dedi: «Bəşər Oğlunun izzətlənmək vaxtı gəldi. Doğrusunu, doğrusunu sizə deyirəm: əgər bir buğda dənəsi torpağa düşüb ölmürsə, tək qalır, amma ölmürsə, çoxlu məhsul verir. Öz canını sevən kəs onu itirər, bu dünyada canı üçün qayğı çəkməyənsə onu əbədi həyat üçün qoruyar. Kim Mənə xidmət etmək istəsə, ardımca gəlsin. Mən harada olacağamsa, Mənim xidmətçim də orada olacaq. Kim Mənə xidmət etsə, Ata ona hörmət edəcək.

İndi ürəyim təlaş keçirir. Nə deyim? “Ey Ata, Məni bu andan xilas et” deyimmi? Lakin Mən elə bu an üçün gəldim. Ey Ata, Öz adını izzətləndir!» Bunun cavabında göydən «Öz adımı izzətləndirdim, yenə də izzətləndirəcəyəm» deyə bir səs gəldi. Orada duran xalqın bir qismi «göy guruldadı» dedi, başqaları isə «Onunla bir mələk danışdı» söylədi. İsa cavab verdi: «Bu səs Mənim üçün deyil, sizin üçün gəldi. İndi isə bu dünyaya hökm veriləcək və bu dünyanın hökmdarı bayıra atılacaq. Mən yerdən yuxarı qaldırılsam, bütün insanları Özümə cəzb edəcəyəm». İsa bu sözü söyləməklə necə bir ölümlə öləcəyinə işarə etdi.

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

2-ci Rəbb günü PASXA dövründə - B ili

Həvarilərin İşləri kitabından sözlər

Həv 4, 32-35

İmanlıların hamısı canbir qəlbə idi. Heç kim öz əmlakına «bu mənimdir» demir, bütün əmlaklarından birgə istifadə edirdi. Həvarilər Rəbb İsanın dirilməsi barədə böyük qüvvə ilə şəhadət edirdi və hamısının üzərinə bol-bol lütf ehsan olunurdu. Onların arasında heç kim yoxsul deyildi. Çünki onların arasında torpaq və mülk sahibi olanlar pulunu gətirər, həvarilərin sərəncamına verərdi. Bu da hər kəsə ehtiyacına görə paylanardı.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 118, 2-4. 16ab +17-18. 22-24

N: Rəbbə şükür edək, ona görə ki yaxşıdır, çünki məhəbbəti əbədidir!

Qoy İsraililər desinlər ki, Rəbb yaxşıdır, «çünki məhəbbəti əbədidir!»

Harun nəslə desin ki, «Onun məhəbbəti əbədidir!»

Qoy Rəbdən qorxanlar belə də söyləsin, «çünki məhəbbəti əbədidir!»

Rəbbin sağ əli necə əzəmətlidir! Rəbbin sağ əli qüdrətli işlər göstərir!»

Ölməyib sağ qalacağam, Rəbbin işlərini bəyan edəcəyəm.

Rəbb mənə möhkəm cəza verdi, amma məni ölümə təslim etmədi.

Bənnaların rədd etdiyi daş guşədaşı olub.

Bu, Rəbbin işi idi, gözümündə xariqəli bir işdir.

Bu günü Rəbb yaratdı, Onda sevinib şadlıq edək!

Müqəddəs Yəhyanın 1-ci məktubundan sözlər

1 Yəh 5, 1-6

İsanın Məsih olduğuna inanan hər kəs Allahdan doğulub. Atanı sevən ondan doğulana da sevir. Biz Allahın övladlarını sevdiyimizi bundan anlayırıq ki, Allahı sevib Onun əmrlərinə əməl edirik. Çünki Allah məhəbbəti Onun əmrlərinə əməl etməyimizi tələb edir. Onun əmrləri isə ağır deyil. Çünki Allahdan doğulan hər kəs dünyaya qalib gəlir. Bizə dünya üzərində zəfər qazandıran öz imanımızdır. Dünyaya qalib gələn kimdir? Əlbəttə ki, İsanın Allahın Oğlu olmasına inanan! Su və qanla gələn Şəxs həmin İsa Məsihdir. O yalnız su ilə deyil, su və qanla gəldi. Buna şəhadət edən Ruhdur, çünki Ruh həqiqətdir.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Alleluya!

Yəh 20, 29

İsa Məsih şagirdlərin arasında durub belə dedi: “Sülh üzərində olsun. Nə bəxtiyardır görmədən iman edənlər!”

Alleluya!

† **İncil** †

Yəh 20, 19-31

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Yəhyanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

O gün – həftənin ilk günü axşam çağı Yəhudi başçılarından qorxduqları üçün şagirdlərin olduqları yerin qapıları bağlı olsa da, İsa içəri girdi. O ortada durub onlara «Salam!» dedi. Bunu söyləyib onlara əllərini və böyrünü göstərdi. Şagirdlər də Rəbbi görüb sevindilər. İsa yenə onlara dedi: «Salam! Ata Məni göndərdiyi kimi Mən də sizi göndərirəm». Bunu söylədikdən sonra onların üzərinə üfürərək dedi: «Müqəddəs Ruhunu alın! Kimin günahlarını bağışlasanız, bağışlanır, kimin günahlarını bağışlamasınız, bağışlanmamış qalır». Lakin On iki Şagirddən biri «Əkiz» adlanan Tomas İsa gələndə onların yanında deyildi. O biri şagirdlər Tomaya «Rəbbi gördük» deyəndə o onlara söylədi: «Əgər Onun əllərində mıxların açdığı yaraları görməsəm, mıxların yerinə barmağımınla toxunmasam, böyrünə də əlimi qoymasam, buna inanmaram».

Səkkiz gün sonra İsanın şagirdləri yenə otaqda toplaşanda Tomas da onların yanında idi. Qapılar bağlı olsa da, İsa içəri girdi. O ortada durub «Salam!» dedi.

Bundan sonra Tomaya söylədi: «Barmağınızı buraya uzat, əllərimə bax, əlini də uzat, böyrümə qoy. İmansız olma, imanlı ol!» Tomas cavab verib Ona «Ya Rəbbim və Allahım!» dedi. İsa ona dedi: «Sən Məni gördüyün üçün mü iman etdin? Görmədən iman edənlər nə bəxtiyardır!»

İsa şagirdlərinin gözü önündə bir çox başqa əlamətlər də göstərdi ki, bu kitabda yazılmayıb. Amma buradakılar onun üçün yazılıb ki, siz İsanın Allahın Oğlu və Məsih olduğuna iman edəsiniz və iman edərək Onun adı ilə həyata malik olasınız.

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

3-cü Rəbb günü PASXA dövründə - B ili

Həvarilərin İşləri kitabından sözlər

Həv 3, 13-15. 17-19

İbrahimin, İshaqın və Yaqubun Allahı, ata-babalarımızın Allahı Qulu İsanı izzətləndirdi. Siz Onu sataraq Pilatın qarşısında rədd etmişdiniz. Pilat Onu azad etmək üçün qərar verdi. Amma siz Müqəddəs və adil Olanı rədd edib bir qatilin azad edilməsini istədiniz. Siz Həyat Yolunu Açanı öldürdünüz, amma Allah Onu ölümdən diriltdi. Biz bunun şahidləriyik.

İndi, ey qardaşlar, bilirəm ki, rəhbərləriniz kimi siz də bunu bilmədən etmişiniz. Amma Allah peyğəmbərlərin dili ilə Öz Məsihinin əzab çəkməsi barədə əvvəlcədən bəyan etdiyini həyata keçirdi. Beləliklə, günahlarınız silinsin deyə tövbə edib Allaha tərəf dönün.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 4, 1. 3. 6. 8

N: Ya Rəbb, üzünün nurunu üstümüzə sal.

Səni çağıranda mənə cavab ver, ey adil Allahım!

Dara düşən zaman məni genişə çıxar, lütf edib duama qulaq as!

Bilin ki, mömin insanı Rəbb Özü üçün ayırır;
nə vaxt Rəbbi çağırısam, məni eşidir.

Çoxları belə deyir: «Kim bizə yaxşılıq edəcək?»
Ya Rəbb, üzünün nurunu üstümüzə sal.

Arxayın yatıb yuxuya gedirəm, çünki yalnız Sən,
ya Rəbb, məni əmin-amanlıqda yaşadırsan!

Müqəddəs Yəhyanın 1-ci məktubundan sözlər

1 Yəh 2, 1-5a

Övladlarım, bunları sizə yazıram ki, günah etməyəsiniz. Əgər kimsə günah etsə belə, Atanın hüzurunda Vəsətətçimiz var; O, saleh olan İsa Məsihdir. O bizim günahlarımıza görə – təkcə bizim günahlarımıza görə deyil, bütün dünyanın günahlarına görə kəffarə qurbanıdır. Onu tanıdığımızı bundan bilirik ki, Onun

əmrələrinə əməl edirik. Kim «Onu tanıyıram» deyir, amma Onun əmrələrinə əməl etmirsə, yalançıdır və onun daxilində həqiqət yoxdur. Lakin kim Onun sözünə əməl edirsə, Allah məhəbbəti onda, həqiqətən, kamilliyə çatıb.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Alleluya!

Rəbbimiz İsa sözlərini başa düşməyimiz üçün ruhlarımızı aydınlat və bizlərə danışarkən qəlblərimizi sevginlə doldur.

Alleluya!

† **İncil** †

Lk 24, 35-48

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Lukanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

Emmaus adlı kəndə gedənlər də yolda baş verənləri və çörəyi böldüyü zaman Onu necə tanıdıqlarını nəql etdilər. Onlar bu barədə danışarkən İsa Özü aralarında durub onlara dedi: "Sizə sülh olsun!" Onlar isə çaşıb dəhşətə gələrək ruh gördüklərini zənn etdilər. Amma İsa onlara dedi: "Nə üçün təşvişə düşürsünüz? Neyə görə ürəklərinizə belə fikirlər gəlir?" Əllərimə və ayaqlarıma baxın. Bu – Mən Özüməm! Mənə toxunun və baxın, çünki ruhun Məndə olduğunu gördüyünüz kimi əti və sümüyü olmur". İsa bunu deyib onlara əllərini və ayaqlarını göstərdi.

Onlar hələ sevincdən inanmayıb təəccüblənərkən İsa onlara dedi: "Burada yeməyə bir şey varmı?" Ona bir tikə bişmiş balıq [və bir parça bal pətəyi] verdilər. İsa da yeməyi götürüb onların qabağında yedi. Sonra İsa onlara dedi: "Sizinlə birgə olarkən söylədiyim sözlər bunlardır: Musanın Qanununda, Peyğəmbərlərin kitablarında və Zəburda Mənim haqqımda yazılanların yerinə yetirilməsi lazımdır. Bundan sonra Müqəddəs Yazıları anlamaq üçün onların zehinlərini açdı.

İsa onlara dedi: "Belə yazılmışdır: Məsih iztirab çəkib üçüncü gün ölüldəndən dirilməlidir. Yerusəlimdən başlayaraq, bütün millətlərə günahların bağışlanması üçün Onun adı ilə tövbə vəz edilməlidir. Sizlər bu hadisələrin şahidisiniz.

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

4-cü Rəbb günü PASXA dövründə - B ili

Həvarilərin İşləri kitabından sözlər

Həv 4, 8-12

O zaman Peter Müqəddəs Ruhla dolub dedi: «Ey xalqın başçıları və ağsaqqalları! Əgər bu gün biz bir xəstəyə etdiyimiz yaxşılığa və onun necə şəfa tapmasına görə sorğu-suala çəkiliriksə, hamınız, bütün İsrail xalqı bilsin ki, bu adam sizin çarmıxa çəkdiyiniz, lakin Allahın ölülərdən diriltiyi Nazaretli İsa Məsihin adı ilə sağalıb və qarşınızda durub. Siz “bənnaların rədd etdiyi daş”, amma “guşədaşı” olan həmin İsadır. Ondan başqa heç kimdə xilas yoxdur. Çünki səma altında biz insanlara verilən başqa bir ad yoxdur ki, onun vasitəsilə xilas olaq».

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 118, 1+8-9. 21-23. 26+28-29

N: Bənnaların rədd etdiyi daş guşədaşı olub.

Rəbbə şükür edin, ona görə ki yaxşıdır, çünki məhəbbəti əbədidir!

Rəbbə pənah gətirmək insana güvənməkdən yaxşıdır.

Rəbbə pənah gətirmək əsilzadələrə güvənməkdən yaxşıdır.

Ya Rəbb, Sənə şükür edirəm, çünki cavab verərək məni xilas etmişən!

Bənnaların rədd etdiyi daş guşədaşı olub.

Bu, Rəbbin işi idi, gözümüzdə xariqəli bir işdir.

Rəbbin ismi ilə gələnə alqış olsun! Sizə Rəbbin evindən xeyir-dua veririk.

Allahım Sənsən, Sənə şükür edəcəyəm! Allahımsan, Səni yüksəldəcəyəm!

Rəbbə şükür edin, ona görə ki yaxşıdır, çünki məhəbbəti əbədidir!

Müqəddəs Yəhyanın 1-ci məktubundan sözlər

1 Yəh 3, 1-2

Görün Ata bizə necə məhəbbət göstərmiş ki, biz Allahın övladları adlanırıq!

Doğrudan da, beləyik! Dünya Onu tanımadığına görə bizi də tanımır.

Ey sevimlilər, indi biz Allahın övladlarıyıq, amma nə olacağımız hələ üzə çıxmayıb. Lakin bilirik ki, Məsih zühur edəndə biz Ona bənzəyəcəyik, çünki Onu olduğu kimi görəcəyik.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Alleluya!

Yəh 10, 11

İsa Məsih belə dedi: “Yaxşı çoban Mənəm, yaxşı çoban qoyunlar uğrunda canını qurban verir”.

Alleluya!

† İncil †

Yəh 10, 11-18

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Yəhyanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

Yaxşı çoban Mənəm, yaxşı çoban qoyunlar uğrunda canını qurban verir. Qoyunların çobanı olmayan muzdur isə canavarın gəldiyini görəndə onları atıb qaçar, çünki qoyunların sahibi deyil. Canavar da onları qapıb pərən-pərən salar. Muzdur qaçar, çünki muzdurdur, qoyunlar üçün qayğı çəkməz. Yaxşı çoban Mənəm. Necə ki Ata Məni tanıyır və Mən Atanı tanıyıram, eləcə də özümünküləri tanıyıram, özümünkülər də Məni tanıyır. Mən quzular uğrunda canımı qurban verirəm. Bu ağıldan olmayan başqa quzularım var ki, onları da gətirməliyəm. Onlar da səsimi eşidəcək, beləcə tək sürü, tək Çoban olacaq. Buna görə də Ata Məni sevir, çünki Mən canımı qurban verirəm ki, sonra onu geri alım. Canımı Məndən heç kəs ala bilməz, amma onu Öz ixtiyarımla verirəm. Onu verməyə də, sonra geri almağa da ixtiyarım var. Bu əmri Atamdan almışam».

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

5-ci Rəbb günü PASXA dövründə - B ili

Həvarilərin İşləri kitabından sözlər

Həv 9, 26-31

Şaul Yerusəlimə çatanda oradakı şagirdlərə qoşulmaq istədi, lakin onların hamısı Şauldan qorxur və inanmırdılar ki, o, İsanın şagirdi. Amma Barnaba onu götürüb həvarilərin yanına apardı və onlara açıqladı ki, Şaul yolla gedəndə Rəbbi necə görüb, Rəbb onunla necə danışmış, o, Dəməşqdə İsanın adını qorxub-çəkinmədən necə bəyan edib. Beləliklə, Şaul onların yanında qalıb Yerusəlimdə hər yerə bir gedib-gəlir və orada da qorxub-çəkinmədən Rəbbin adını bəyan edirdi. O, yunanca danışan Yəhudilərlə söhbət edərək mübahisə edirdi. Onlar isə Şaulu öldürmək istəyirdi. Ona qardaş olanlar isə bunu öyrənəndə Şaulu Qeysəriyyəyə aparıb oradan Tarsusa göndərdilər. Beləcə bütün Yəhudəyə, Qalileya və Samariyadakı imanlılar cəmiyyəti əmin-amanlığa çatdı. İnkişaf edən və Rəbb qorxusu içində yaşayan cəmiyyət Müqəddəs Ruhun ürəkləndirməsi ilə sayca artırdı.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 22, 25b-27. 28+30. 31-32

N: Böyük toplantı arasında həmd etdiyim Sənsən, ya Rəbb!

Səndən qorxanların önündə əhd etdiyim təqdimləri verəcəyəm. Qoy məzlumlar doyunca yesin, Rəbbi axtaranlar Ona həmd etsin! Qoy canınız həmişə sağ olsun!

Yer üzünün hər tərəfində yaşayanlar Rəbbi xatırlayacaq, Ona tərəf dönəcəklər. Bütün millətlərin soyları Onun hüzurunda səcdə qılacaq.

Torpağa düşənlərin hamısı – Özlərini tutub saxlaya bilməyənlər Onun hüzurunda diz çökəcəklər.

Gələcək nəsillər Ona qulluq edəcək, Xudavəndin haqqında övladlarına deyəcək; Onun ədalətini, Onun əməllərini gələcəkdə doğulan xalqa bildirəcək.

Müqəddəs Yəhyanın 1-ci məktubundan sözlər

1 Yəh 3, 18-24

Ey övladlar, sözdə və dildə deyil, əməldə və həqiqətdə sevək. Bundan həqiqətə məxsus olduğumuzu biləcəyik və ürəyimiz bizi məhkum edirsə, ürəyimizi Allahın hüzurunda sakitləşdirəcəyik. Çünki Allah bizim ürəyimizdən üstündür və hər şeyi bilir. Ey sevimlilər, əgər ürəyimiz bizi məhkum etmirsə, demək, Allahın hüzurunda cəsarətlə danışa bilərik və Ondən nə istəyiriksə, alırıq. Ona görə ki Onun əmrlərini yerinə yetiririk və önündə Ona məqbul olan işlər görürük. Onun əmri də budur ki, biz Onun Oğlu İsa Məsihin adına iman edək və Onun bizə əmr etdiyi kimi bir-

birimizi sevək. Onun əmrlərini yerinə yetirən kəs Allahda, Allah da onda qalır. Onun bizdə qaldığını bu yolla, bizə verdiyi Ruh vasitəsilə bilirik.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Alleluya!

İsa Məsih belə dedi: “Kim Məndə qalsa, Mən də onda qalsam, çoxlu bəhrə verər.”

Alleluya!

† İncil †

Yəh 15, 1-8

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Yəhyanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

Mən həqiqi Meynəyəm, Atam da Bağbandır. Məndə olub bəhrə verməyən hər budağı Atam qoparır. Bəhrə verən hər budağı isə budayıb təmizləyir ki, daha çox bəhrə versin. Sizə söylədiyim söz sayəsində siz artıq təmizsiniz. Məndə qalın, Mən də sizdə qalım. Budaq meynədə qalmasa, özbaşına bəhrə vermədiyi kimi siz də Məndə qalmasanız, bəhrə verə bilməzsiniz. Meynə Mənəm, sizsə budaqlarsınız. Kim Məndə qalsa, Mən də onda qalsam, çoxlu bəhrə verər, çünki Mənsiz heç nə edə bilməzsiniz. Kim Məndə qalmasa, budaq kimi kənara atılıb quruyar. Belə budaqlar yığılıb oda atılaraq yanar. Əgər Məndə qalsanız və sözlərim sizdə qalsa, istədiyiniz hər şeyi diləyə bilərsiniz, sizə veriləcək. Sizin çoxlu bəhrə verərək Mənim şagirdlərim olmağınızla Atam izzətlənir.

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

6-cı Rəbb günü PASXA dövründə - B ili

Həvarilərin İşləri kitabından sözlər

Həv 10, 25-26. 34-35. 44-48

Peter içəri girəndə Kornelius ona səcdə etmək üçün ayağına düşdü. Peter isə onu ayağa qaldıraraq dedi: «Qalx, mən də sənə kimi insanam». Peter sözə başlayıb dedi: «İndi bildim ki, həqiqətən, Allah insanların şəxsiyyətinə baxmır. Milliyətindən asılı olmayaraq kim ki Ondən qorxub haqq iş görür, Ona məqbuldur.

Peter bu sözləri deyirdi ki, Müqəddəs Ruh söhbətə qulaq asan hər kəsin üzərinə endi. Peterlə birlikdə gəlmiş sünnətli imanlılar Müqəddəs Ruhun bəxşisi olaraq Yəhudi olmayanların da üstünə töküldüyünə mat qaldı; onların başqa dillərdə danışib Allahı mədh etdiyini eşitdilər.

Onda Peter belə dedi: «Bu adamlar bizim kimi Müqəddəs Ruhunu alıb. Bunların su ilə vəftiz olmalarına kim mane ola bilər?» Beləliklə, onların İsa Məsihin adı ilə vəftiz olmalarını buyurdu. Sonra onlar Peterdən xahiş etdilər ki, bir neçə gün onların yanında qalsın.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 98, 1. 2-3b. 3c-4

N: Rəbb millətlərin gözündə salehliyini aydın göstərdi.

Rəbbə yeni bir ilahi oxuyun, çünki O, xariqələr yaratdı. O, sağ əli ilə, Öz müqəddəs qolu ilə zəfərlər qazandı.

Rəbb zəfərini bəyan etdi, millətlərin gözündə salehliyini aydın göstərdi. İsrail nəslinə göstərdiyi məhəbbətini və sədaqətini xatırladı.

Yer üzünün hər tərəfi Allahımızın zəfərini gördü. Ey bütün dünya, cuşa gəlib Rəbbə nida et, birdən nida edin, mədh, tərənnüm səsinə ucaldın!

Müqəddəs Yəhyanın 1-ci məktubundan sözlər

1 Yəh 4, 7-10

Ey sevimlilər, bir-birimizi sevak, çünki məhəbbət Allahdan gəlir. Sevən hər kəs də Allahdan doğulub və Allahı tanıyır. Sevməyən kəs Allahı tanımır, çünki Allah məhəbbətdir. Allahın bizə olan məhəbbəti belə zahir oldu: Allah Öz vahid Oğlunu dünyaya göndərdi ki, biz Onun vasitəsilə həyata malik olaq. Məhəbbət bizim Allahı sevməyimizlə bağlı deyil, bundan ibarətdir: O bizi sevdi və Öz Oğlunu bizim günahlarımıza görə kəffarə qurbanı olaraq göndərdi.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Alleluya!

Yəh 14, 23

İsa belə dedi: “Kim Məni sevsə, sözümə əməl edər,
Atam da onu sevər və Biz onun yanına gəlib onunla məskən salarıq”.

Alleluya!

† **İncil** †

Yəh 15, 9-17

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Yəhyanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

Ata Məni sevdiyi kimi Mən də sizi sevdim. Mənim məhəbbətimdə qalın.
Əgər əmrlərimə əməl etsəniz, Mənim məhəbbətimdə qalacaqsınız,
necə ki Mən Atamın əmrlərinə əməl edərək Onun məhəbbətində qalırım.
Bu sözləri sizə söylədim ki, sevincim sizdə olsun və sevinciniz kamil olsun.

Mənim əmrim belədir: Mən sizi sevdiyim kimi siz də bir-birinizi sevin.
Heç kəsin məhəbbəti dostları uğrunda canını qurban verən adamın məhəbbətindən
üstün ola bilməz. Əgər sizə əmr etdiyim şeylərə əməl etsəniz, siz Mənim
dostlarımsınız. Artıq sizə qul demirəm, çünki qul ağasının nə etdiyini bilmir.
Mən sizə dost deyirəm, çünki Atamdan eşitdiyim bütün sözləri sizə söylədim.
Siz Məni seçmədiniz, Mən sizi seçdim.
Mən sizi təyin etdim ki, gedib bəhrə verəsiniz və bəhrəniz çox qalsın, beləcə
Mənim adımla Atadan nə istəyirsinizsə, sizə versin. Beləliklə, sizə əmr edirəm:
bir-birinizi sevin.

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

7-ci Rəbb günü PASXA dövründə - B ili

Həvarilərin İşləri kitabından sözlər

Həv 1, 15-17. 20a. 20d-26

Həmin günlərdə təxminən yüz iyirmi qardaşdan ibarət toplantı oldu. Peter onların arasından qalxıb dedi: «Qardaşlar, İsanı tutanlara yol göstərən Yəhuda haqqında Müqəddəs Ruhun Davudun dili ilə əvvəlcədən dediyi Yazı sözləri yerinə yetməlidir. Yəhuda bizə qoşuldu, bu xidmətdən ona da pay düşdü. Çünki Zəbur kitabında yazılıb: “Vəzifəsini başqası tutsun”. Buna görə də Rəbb İsanın aramıza gəlib-getdiyi müddət ərzində, yəni Yəhyanın vəftizindən başlayaraq Rəbb İsanın göyə çəkildiyi günə qədər yanımızdakılardan bir nəfər Onun dirilməsinə bizimlə birgə şahid olmalıdır». Beləliklə, iki nəfəri – Barsabba çağırılan, həm də Yust adlanan Yusifi və Mattiyanı namizəd göstərdilər. Sonra dua etdilər: «Ya Rəbb, Sən hamının ürəyindən xəbərdarsan. Bu iki nəfərdən birini seçib bizə göstər ki, qoy onlardan biri bu xidmətə – həvari vəzifəsinə keçsin. Çünki Yəhuda öz yerini tutsun deyə bu işi atdı». Sonra püşk atdılar. Püşk Mattiyaya düşdü və o, həvari sırasına – on bir nəfərin yanına keçdi.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 103, 1-2. 11-12. 19-20

N: Göylərdə olan Rəbbə alqış edin.

Rəbbə alqış et, ey könlüm, ey bütün varlığım,
Onun müqəddəs adına alqış et!

Rəbbə alqış et, ey könlüm, unutma etdiyi yaxşılıqları:

Çünki göylər yerdən nə qədər ucadırsa,

Ondan qorxanlara olan məhəbbəti o qədər böyükdür.

Nə qədər şər qərbdən uzaqdırsa, asiliklərimizi bizdən o qədər uzaqlaşdırıb.

Rəbb taxtını göylərdə qurub, hər yerdə hökmranlıq edir.

Rəbbə alqış edin, ey Onun mələkləri,

ey Onun sözünə baxıb icra edən qüdrətli igidlər!

Müqəddəs Yəhyanın 1-ci məktubundan sözlər

1 Yəh 4, 11-16

Ey sevimlilər, Allah bizi bu cür sevdiyi üçün biz də gərək bir-birimizi sevək. Allahı heç kim heç zaman görməyib. Əgər biz bir-birimizi sevsək, Allah bizdə qalır və Onun məhəbbəti bizdə kamil olur. Bizim Onda, Onun da bizdə qaldığını bundan bilirik ki, O bizə Öz Ruhundan verib. Biz görüb şahidlik edirik ki, Ata Oğlunu dünyanın Xilaskarı olaraq göndərdi. Kim şəhadət etsə ki, İsa Allahın Oğludur, Allah onda, o da Allahda qalır. Biz Allahın bizə olan məhəbbətini anlayıb buna inandıq. Allah məhəbbətdir. Kim məhəbbətdə qalarsa, Allahda qalar, Allah da onda qalar.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Alleluya!

Yəh 14, 18

İsa Məsih belə deyir: “Sizi yetim qoymaram, yanınıza gələcəyəm.”

Alleluya!

† **İncil** †

Yəh 17, 11b-19

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Yəhyanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

Ey Müqəddəs Ata, onları Mənə verdiyin adınla qoru ki, Bizim kimi bir olsunlar. Onlarla birlikdə olduğum zaman onları Mənə verdiyin adınla qoruyurdum. Onları saxladım və Müqəddəs Yazı yerinə yetsin deyə həlakə gedən adamdan başqa, onlardan heç biri həlak olmadı. İndi isə Sənin yanına gəlirəm. Dünyada ikən bu sözləri söyləyirəm ki, Mənim sevincim onlarda kamil olsun. Mən onlara Sənin sözünü verdim. Dünya isə onlara nifrət etdi, çünki Mən dünyaya məxsus olmadığımı kimi onlar da dünyaya məxsus deyil. Onları dünyadan götürməyi deyil, şər olandan qorumağı Səndən xahiş edirəm. Mən dünyaya məxsus olmadığımı kimi onlar da dünyaya məxsus deyil. Onları həqiqətlə təqdis et. Sənin sözün həqiqətdir. Sən Məni dünyaya göndərdiyin kimi Mən də onları dünyaya göndərdim. Mən Özümü onların uğrunda təqdis edirəm ki, onlar da həqiqətlə təqdis olunsun.

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

1-ci Rəbb günü Oruc dövründə - C ili

Qanunun Təkrarı kitabından sözlər

Qanun 26, 4-10

Kahin əlinizdən səbəti alıb onu Allahınız Rəbbin qurbangahı önündə yerə qoysun.

Allahınız Rəbbin önündə bunu bəyan edin: “Atam köçəri Aramlı idi. Azsaylı olaraq Misirə enib orada məskunlaşdı və ondan böyük, güclü, çoxsaylı millət törədi. Misirlilər bizimlə pis rəftar etdilər. Bizi zəlil edib üzərimizə ağır işlər yüklədilər. Onda atalarımızın Allahı Rəbbə fəryad qopardıq və Rəbb səsimizi eşitdi. əzabımızı, əziyyətimizi və zəlalətimizi gördü. Rəbb qüvvətli əli, uzanan qolu, böyük zəhmi, əlamət və mö’cüzələri ilə bizi Misirdən çıxartdı. O bizi bu yerə gətirərək süd və bal axan bu torpağı bizə verdi. İndi, ya Rəbb, mənə verdiyin torpağın məhsulunun nübarını Sənə gətirmişəm”. Sonra səbəti Allahınız Rəbbin önünə qoyub Onun qarşısında səcdə edin.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 91, 1. 2. 6. 11-15

N: Ya Rəbb, sınaq günümdə mənimlə ol.

Haqq-Taalanın pənahında yaşayan, Külli-İxtiyarın kölgəsində oturan insan Rəbb haqqında belə söyləyir: +

«O mənim sığınacağımdır, qalamdır, Allahımdır, Ona güvənirəm».

Şərə düçar olmazsan, bəla çadırından uzaq qaçar.

Allah sənə görə mələklərinə əmr edər ki, gedəcəyin hər yerdə səni qorusun.

Səni əlləri üstündə aparar, ayağına bir daş dəyməyə qoymaz.

Şiri, gürzəni ayaqlayarsan, gənc aslanı, əfi ilanını tapdalayarsan.

Mən Rəbbi sevdiyinə görə onu azad edəcəyəm,

ismimi tanıdığına görə onu yüksəldəcəyəm.

Məni çağırarkən ona cavab verəcəyəm, dar günündə ona yar olacağam,

onu xilas edib şərəfə-şana çatdıracağam.

Müqəddəs Paulun Romalılara məktubundan sözlər

Rom 10, 8-13

Bəs nə deyilir? «Kəlam - yəni vəz etdiyimiz iman kəlamı - sənə yaxındır, sənin ağzında və sənin ürəyindədir.» Çünki əgər sən ağzınla «İsa Rəbbdir», - deyə iqrar etsən və Allahın Onu ölüldəndən diriltiyinə ürəyinlə inansan xilas olacaqsan; ona görə ki, insan ürəkdən iman edərək bəraət qazanır, imanını ağzı ilə iqrar edərək də xilas olunur. Çünki Müqəddəs Yazı deyir: «Ona iman edən heç kimsə utandırılmayacaqdır.» Burada yəhudi ilə yunan arasında fərq yoxdur.

Çünki hamısının Rəbbi birdir, Onu çağıranların hamısına qarşı əliaçıqdır. Çünki: «Hər kim Rəbbin adını zikr etsə, xilas olacaqdır.»

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

Mt 4, 4

İsa Məsih belə dedi: "İnsan yalnız çörəklə deyil, Allahın ağzından çıxan hər kəlmə ilə yaşayar".

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

† İncil †

Lk 4, 1-13

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Lukanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

İSA, Müqəddəs Ruhla dolu, İordandan qayıtdı və Ruh tərəfindən səhraya aparıldı. O, qırx gün iblis tərəfindən imtahan olundu, bu günlərdə bir şey yemədi; və o günlər keçdikdən sonra, axırda acdı. İblis Ona dedi: «Əgər Sən Allahın Oğlusansa, əmr et ki, bu daş çörəyə dönsün.»

İsa ona cavabında dedi: «Yazılmışdır ki, "İnsan yalnız çörəklə yaşamaz, lakin Allahın hər sözü ilə yaşar."» Və iblis Onu çox yüksək bir dağın başına çıxararaq, bir an içində dünyanın bütün ölkələrini Ona göstərdi. Və iblis Ona dedi: «Bütün bu ölkələr üzərində hakimiyyəti və onların şan-şöhrətini Sənə verəcəyəm; çünki bu mənə verilmişdir və mən kimə istəsəm, ona verirəm;

Beləliklə, əgər Sən mənə səcdə etsən, bunların hamısı Sənin olacaqdır.» İsa cavabında ona dedi: «Rədd ol, şeytan! Çünki yazılmışdır: "Allahın olan Rəbbə səcdə qıl və yalnız Ona qulluq et."»

İblis Onu Yerusəlimə gətirdi və məbədin qülləsinə qoyub dedi: «Əgər Sən Allahın Oğlusansa, Özünü buradan aşağı at; çünki yazılmışdır: "O, Sənin haqqında Öz mələklərinə əmr edəcək ki, Səni hifz etsinlər", və: "Ayağın bir daşa ilişməsin deyə, Səni əlləri üzərində aparacaqlar."»

İsa cavabında ona dedi: «Deyilmişdir: "Allahın olan Rəbbi sına."» İblis hər imtahanı bitirdikdən sonra, bir müddətə Ondən ayrıldı.

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

2-ci Rəbb günü Oruc dövründə - C ili

Yaradılış kitabından sözlər

Yar 15, 5-12. 17-18

Rəbb İbramı bayıra çıxarıb dedi: «Göyə bax, oradakı ulduzları saya bilərsənsə, say». Yenə dedi: «Nəslin o qədər olacaq». İbram Rəbbə iman etdi və Rəbb bunu ona salehlik saydı. Rəbb İbrama dedi: «Bu torpağı sənə irs olaraq vermək üçün səni Xaldeylilərin Ur şəhərindən çıxaran Mən Rəbbəm». İbram soruşdu: «Ya Xudavənd Rəbb, onu irs olaraq alacağımı necə bilim?» Rəbb ona dedi: «Mənim üçün bir üçyaşlı düyə, bir üçyaşlı keçi, bir üçyaşlı qoç, həmçinin bir qumru və bir göyərçin balası gətir». İbram bunların hamısını götürüb kəndi və iki hissəyə ayırdı, hər hissəni o birinin qarşısına qoydu, ancaq quşları kəsmədi. Yırtıcı quşlar cəmdəklərin üzərinə uçub gəldilər, ancaq İbram onları qovdu. Günəş batan vaxt İbrama dərin yuxu gəldi. Birdən onun üzərinə dəhşət və qatı qaranlıq çökdü. Günəş batıb qaranlıq düşəndə tüstü çıxan bir təndir və alovlanan məş'əl görünərək parçalanmış heyvanların arasından keçdi. O gün Rəbb İbramla əhd bağlayıb dedi: «Misir çayından böyük Fərat çayına qədər uzanan bu torpaqları – Mən sənə nəslinə verirəm».

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 27, 1. 7-9. 13-14

N: Rəbdir nurum, qurtuluşum!

Rəbdir nurum, qurtuluşum! Mən kimdən qorxum?

Rəbdir ömrümün qalası, mən kimdən vahimələnəm?

Ya Rəbb, dinlə, Səni çağırıram, lütf edib mənə cavab ver.

Sən dedin: «Üzümü axtarın». Ya Rəbb, mən Sənin üzünü axtarıram.

Üzünü məndən gizlətmə, qulunu qəzəblə qovma.

Sən mənə kömək etmişən, məni atma, tərək etmə, ey məni qurtaran Allahım!

Rəbbin xeyirxahlığını dirilər arasında görəcəyəm, buna şübhəm yoxdur.

Rəbbə ümid bağla! Cəsarətli və möhkəm ol! Rəbbə ümid bağla!

Müqəddəs Paulun Filipilərə məktubundan sözlər

Flp 3, 17 – 4, 1

Qardaşlar, məni təqlid edin və sizin bizdə gördüyünüz nümunəyə görə hərəkət edənlərə diqqətlə baxın. Çünki bir çoxları Məsihin çarmıxının düşmənləri kimi hərəkət edirlər. Onların barəsində sizə tez-tez danışmışam, indi isə gözü yaşlı deyirəm. Onların sonu ölüm, onların tanrısı qarın və onların iftixarı rusvayçılıqlarıdır; yalnız dünyəvi şeylər barədə düşünürlər. Bizim vətəndaşlığımız isə göylərdədir və biz Xilaskar olan Rəbb İsa Məsihi oradan gözləyirik. O, hər şeyi Özünə tabe etməyə qadir olan qüdrətinin təsiri ilə bizim

zavallı bədənimizi dəyişdirib, Öz izzətli bədəninə bənzər hala gətirəcəkdir. Beləliklə, sevincim və başımın tacı, həsrətini çəkdiyim sevimli qardaşlarım, Rəbb yolunda bu cür sabit durun, sevimlilər.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

Mt 17, 5

Parlaq buluddan Atanın səsi gəldi və belə dedi:

“Bu Mənim sevimli Oğlumdur. Onu dinləyin”!

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

† **İncil** †

Lk 9, 28b – 36

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənə ruhunla.**

K: Müqəddəs Lukanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

Bu sözləri söylədikdən təqribən səkkiz gün sonra İsa, Peteri, Yəhyanı və Yaqubu Özü ilə götürüb dua etmək üçün dağa qalxdı. Dua etdiyi zaman, Onun üzünün görkəmi dəyişdi, və Onun paltarı ağardı və çox parlaq oldu. Və budur, iki nəfər Onunla söhbət edirdi. Bunlar Musa və İlyas idi. Onlar ehtişamla zahir olub İsanın Yerusəlimdə tamamlayacağı aqibəti haqqında danışdılar.

Peter və onunla bərabər olanlar isə dərin yuxuya getmişdilər. Amma oyananda İsanın ehtişamını və Onunla yanaşı duran iki kişini gördülər. Onlar İsadan ayrılarkən, Peter nə söylədiyini bilmədən, İsaya dedi: «Ustad! Bizə burada olmaq xoşdur. Üç çardağ quraq - biri Sənə, biri Musaya və biri də İlyasa.» Peter bunu deyərkən bir bulud gəldi və onlara kölgə saldı; buluda daxil olduqda qorxdular. Buluddan isə: «Bu Mənim sevimli Oğlumdur, Ona qulaq asın!» - deyən bir səs gəldi. Bu səs kəsildikdə İsa tək qaldı. Və onlar susdular və o günlərdə gördükləri barədə kimsəyə bir söz demədilər.

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

3-cü Rəbb günü Oruc dövründə - C ili

Çıxış kitabından sözlər

Çıx 3, 1-8a. 13-15

Musa qayınatası Midyan kahini Yetronun sürüsünü otarırdı. Bir dəfə o, sürünü səhranın o biri tərəfinə aparıb Allahın dağı Xorevə gəldi. Birdən Rəbbin mələyi ona bir kol arasından od-alov içərisində göründü; od içində kolun sönmədən yanmasını görüb Musa öz-özünə dedi: «Gedim, bu qəribə mənzərəyə baxım, görüm nə üçün bu kol yanıb qurtarmır». Rəbb Musanın baxmağa gəldiyini görəndə Allah kolun ortasından onu çağıraraq dedi: «Musa, Musa!» O da «mən buradayam» dedi. Allah dedi: «Buraya yaxınlaşma. Ayaqlarından çarıqlarını çıxart, çünki durduğun yer müqəddəs torpaqdır». Sonra dedi: «Mən atanın Allahı, İbrahimin Allahı, İshaqın Allahı və Yaqubun Allahıyam». Musa üzünü örtüdü, çünki Allaha baxmağa qorxurdu.

Rəbb dedi: «Həqiqətən, Mən Misirdə olan xalqımın əziyyətini gördüm, nəzarətçilərin əlindən etdikləri fəryadlarını eşitdim və dərdlərinə nəzər saldım. Mən ona görə gəldim ki, onları Misirlilərin əlindən qurtarıb bu ölkədən çıxarım və geniş, ne'mətli bir diyara, süd və bal axan torpağa aparım. Musa Allaha dedi: «İsrail övladlarının yanına gedib "məni sizin yanınıza atalarınızın Allahı göndərib" deyəndə onlar məndən soruşa bilərlər: "Bəs Onun adı nədir?" Onda mən nə deyim?» Allah Musaya dedi: «Var Olan Mənəm». Sonra dedi: «İsrail övladlarına belə söylə: "Mənəm" deyən sizin yanınıza məni göndərdi". O, Musaya belə dedi: «İsrail övladlarına söylə: "Atalarınızın Allahı, İbrahimin Allahı, İshaqın Allahı və Yaqubun Allahı Rəbb məni sizin yanınıza göndərdi". Adım əbədi olaraq budur. Qoy Məni nəsil-dən-nəslə belə xatırlasınlar.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 103, 1-4. 6-8. 11

N: Rəbb lütfkar və rəhmlidir.

Rəbbə alqış et, ey könlüm, ey bütün varlığım, Onun müqəddəs adına alqış et!
Rəbbə alqış et, ey könlüm, unutma etdiyi yaxşılıqları:

Odur bütün təqsirlərini əfv edən, bütün xəstəliklərinə şəfa verən. Odur həyatını məzara düşməkdən qurtaran, məhəbbətin, mərhəmətin tacını başına qoyan.

Rəbb bütün miskinlərə Haqq-ədalət göstərir.

Yollarını Musaya, əməllərini İsrail övladlarına göstərib.

Rəbb lütfkar və rəhmlidir, hədsiz səbirli və bol məhəbbətlidir. Çünki göylər yerdən nə qədər ucadırsa, Ondən qorxanlara olan məhəbbəti o qədər böyükdür.

Müqəddəs Paulun Korinflilərə 1-ci məktubundan sözlər *1 Kor 10, 1-6. 10-12*

Qardaşlar, sizi xəbərsiz qoymaq istəmirəm ki, əcdadımızın hamısı buludun müdafiəsi altında idi və hamısı dənizdən keçdi; hamısı musaya bağlanmaq üçün buludda və dənizdə vəftiz olundu; hamısı eyni fəvqəltəbii yemək yedi; və hamısı eyni fəvqəltəbii içki içdi, çünki ardınca gələn fəvqəltəbii daşdan içirdilər; o daş isə Məsih idi. Amma Allah onların çoxundan razı deyildi; çünki cəsədləri səhraya sərildi. Bu hadisələr bizim üçün ibrət olsun deyə baş verdi ki, biz onlar kimi pisliyə meyl göstərməyək. Deyinməyin; onlardan bəziləri deyindilər və öldürücü mələk tərəfindən məhv edildilər. Bütün bunlar ibrət olaraq onların başına gəlirdi; son əsrlərə çatan bizlər üçün də məsləhət olaraq qeyd edildi. Buna görə də, kim düşünürsə ki, ayaq üstə durub, ehtiyatlı olsun ki, yıxılmasın.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

Mt 4, 17

İsa Məsih belə deyir: "Tövbə edin! Çünki Səmavi Səltənət yaxınlaşır".

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

† **İncil** †

Lk 13, 1-9

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Lukanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

Bu zaman bəziləri gəldilər və Pilatın bəzi qalileyalıları necə öldürüb, qanlarını öz kəsdikləri qurbanlara qatdığını İsayə söylədilər. İsa cavabında onlara dedi: «Məgər elə düşünürsünüz ki, bu qalileyalılar bu aqibətə uğradıqlarına görə bütün başqa qalileyalılardan daha günahkar idilər? Xeyr, deyirəm sizə; lakin, əgər tövbə etməsəniz, hamınız onlar kimi həlak olacaqsınız.

Yaxud Şiloax qülləsinin üzərlərinə düşüb öldürdüyü o on səkkiz nəfəri, Yerusəlimdə yaşayan adamların hamısından daha günahkarmı sayırsınız? Xeyr, deyirəm sizə; lakin əgər tövbə etməsəniz, hamınız bu cür həlak olacaqsınız.» Və onlara bu məsəli çəkdi: «Bir nəfərin bağında əkilmiş bir əncir ağacı var idi və o gəlib onun başında meyvə axtardı, lakin tapmadı. Və bağbana dedi: "Budur, artıq üç ildir ki, mən bu əncir ağacının yanına gəlib meyvə axtarıram və tapmıram; onu kəs; niyə boş yerə torpaq tutur?" Amma bağban cavabında ona dedi: "Ağa! Ona bu il də toxunma, mən onun ətrafını belləyər və peyinlə dövrəyə alaram. Meyvə gətirərsə, yaxşı. Əgər gətirməzsə, gələn il kəsərsən."»

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

4-cü Rəbb günü Oruc dövründə - C ili

Yeşua kitabından sözlər

Yşa 5, 9-12

Rəbb Yeşuaya dedi: «Misir rüsvayçılığını bu gün üzərinizdən atdım». Ona görə də bu günə qədər o yerin adına Qılqal deyilir. İsrail övladları Qılqalda ordugah qurdular. Ayın on dördü axşam vaxtı Yerixo düzənliklərində Pasxa bayramı keçirdilər. Pasxanın ertəsi günü – həmin o gün bu torpağın bəhrəsindən olan mayasız çörək və qovurğa yedilər. Onlar o torpağın bəhrəsindən yedikləri günün səhəri mannanın tökülməsi kəsildi. Artıq İsrail övladlarının mannası yox idi və o il Kənan torpağının məhsulları ilə dolandılar.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 34, 1-6

N: Dadın, görün Rəbb nə qədər şirindir.

Hər zaman Rəbbə alqış edəcəyəm, Ona daim mənim dilim həmd edəcək. Rəblə könlüm fəxr edir, ey məzlumlar, eşidib sevinin!

Gəlin mənimlə birgə Rəbbi müqəddəs tutaq, Rəbbin ismini birgə ucaldaq. Rəbbə üz tutdum, O mənə cavab verdi, O hər bir dəhşətdən məni xilas etdi.

Rəbbə baxan nur saçar, üzü qızarmaz.

Mən məzlum, Rəbbi çağırdım, O məni eşitdi, bütün əzablarımdan məni xilas etdi.

Müqəddəs Paulun Korinflilərə 2-ci məktubundan sözlər

2 Kor 5, 17-21

Buna görə kim Məsihdədirsə, yeni məxluqdur; köhnə şeylər keçdi, indi hər şey yeni oldu.

Bunların hamısı isə Allahdandır. O Allahdan ki, bizi Məsih vasitəsilə Özü ilə barışdırmış və bizə barışdırma xidmətini vermişdir. Yəni, Allah, Özü ilə dünyanı barışdıranda, insanlara günah saymayanda və bizə barışdırma sözünü həvalə edəndə Məsih içində idi. Deməli biz Məsihin səfirləriyik, sanki Allah bizim vasitəmizlə insanlara müraciət edir. Məsih naminə rica edirik ki, Allahla barışasınız. Çünki günah nə olduğunu bilməyən Məsihi O, əvəzimizə günah qurbanı etdi ki, biz Onun sayəsində Allahın salehliyi ilə eyniləşək.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

Aclıq çəkən oğul belə dedi: “Qalxıb atamın yanına gedəcəyəm və ona: “Ata, Allaha qarşı və sənə qarşı günah işlədim”, deyəcəyəm”.

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

† İncil †

Luka 15, 1-3. 11-32

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Lukanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

Bütün vergiyiğanlar və günahkarlar İsanı dinləmək üçün ona yaxınlaşdılar. Fəriseylər və din alimləri: «O, günahkarları qəbul edir və onlarla yemək yeyir», - deyə gileyləndirdilər. Amma İsa onlara aşağıdakı məsəli çəkdi: «Bir nəfərin iki oğlu var idi. Oğlanlardan kiçiyi atasına dedi: "Ata! Malikanədən mənə düşən hissəni mənə ver." Və atası malikanəni onların arasında böldü.

Bir neçə gün sonra, kiçik oğlu nəyi vardısı yığıb uzaq bir məmləkətə getdi. Orada səfahətlə yaşayaraq bütün varını puç etdi. Və hamısını xərclədikdən sonra, o ölkədə böyük bir aclıq oldu və o, ehtiyac duymağa başladı. Gedib o ölkənin sakinlərindən birinin xidmətinə girdi, o isə onu öz tarlalarında donuz otarmağa göndərdi.

Donuzların yediyi keçi buynuzu ağacı qabıqları ilə qarnını doydurmağa şad olardı, amma kimsə ona bir şey vermirdi. Və özünə gəldikdə dedi: "Atamın nə qədər muzdlu işçisi vardır, hamısının da bolluca çörəyi var, mən isə burada acından ölürəm! Durub atamın yanına gedib deyəcəyəm: Ata! Mən göyə və sənə qarşı günah işlətdim, və artıq sənin oğlun adlanmağa layiq deyiləm; mənə öz muzdlu işçilərinin sırasına al." Durub öz atasının yanına getdi. Hələ uzaqda ikən atası onu görüb ona rəhmi gəldi və qaçıb onun boynuna sarıldı və öpdü. Oğul isə dedi: "Ata! Mən göyə və sənə qarşı günah işlətdim və artıq sənin oğlun adlanmağa layiq deyiləm." Atası isə öz qullarına dedi: "Ən gözəl xalat gətirib onu geyindirin. Barmağına üzük və ayaqlarına çarıq taxın, və kökəldilmiş dananı gətirin, kəsin: yeyib şadlanaq! Çünki bu oğlum ölmüşdü - dirildi; qeyb olmuşdu - tapıldı." Və şənlik etməyə başladılar. Onun böyük oğlu isə tarlada idi; və qayıdarkən, evə yaxınlaşdığı zaman, musiqi və rəqs səsləri eşitdi.

Nökərlərdən birini çağıraraq soruşdu: "Bu nədir?" O, ona dedi: "Sən qardaşın qayıdıb, atan isə kökəldilmiş dananı kəsib, çünki onu sağ-salamat tapıb." Böyük oğul isə hirsləndi və içəri girmək istəmədi. Atası da çıxıb ona yalvardı. Amma o, atasına cavab verib dedi: "Budur, mən neçə illərdir ki, sənə xidmət edirəm və heç zaman sənə əmrini pozmamışam; lakin sən bir dəfə də olsun mənə oğlaq belə vermədin ki, mən öz dostlarımla şənlik edirəm. Bu oğlun isə sənə bütün varını əxlaqsız qadınlarla puç edib gəldiyi zaman, sən onun üçün kökəldilmiş dananı kəsdin." Atası isə ona dedi: "Oğlum! Sən həmişə mənimləsən və mənim bütün əmlakım sənindir; Lakin sevinmək və şadlanmaq lazımdır ki, sənənin bu qardaşın ölmüşdü - dirildi; qeyb olmuşdu - tapıldı."»

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

5-ci Rəbb günü Oruc dövründə - C ili

Peyğəmbər Yeşayanın kitabından sözlər

Yeş 43, 16-21

Dənizdə və azğın sulara yol, riz açan, atlarla döyüş arabalarını, igid cəngavərləri ilə ordunu birgə yola çıxaran Rəbb belə deyir: «Onlar yıxılıb, qalxa bilməyəcək, basdırılıb piltə kimi söndürüldü. Əvvəlki şeyləri yada salmayın, köhnə hadisələr barəsində düşünməyin. Budur, Mən təzə bir şey edirəm, o artıq baş verir, məgər siz bunu başa düşmürsünüz? Bəli, Mən çöllükdə yol salacağam, quru torpaqda çaylar yaradacağam. Mənim seçdiyim xalqıma su içirtmək üçün çöllükdə su verdiyimə görə, quru torpaqda çaylar yaratdığımıza görə, vəhşi heyvanlar, çaqqallar və dəvəquşuları Məni ucaldacaq. Bu xalqı Mən Özüm üçün yaratdım ki, Mənə həmdlər söyləsin.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 124(125), 1-6

N: Rəbb bizim üçün böyük işlər gördüyünə görə sevinirik.

Rəbb Siona bəxtəvər günlərini qaytaranda bizə rəya kimi gəldi. Dodaqlarımızdan gülüş tökülürdü, dilimizdən sevinc harayı yüksəlirdi.

Millətlər öz aralarında belə deyirdi: «Rəbb onlar üçün böyük işlər görüb». Bunun üçün sevinirik, çünki Rəbb bizim üçün böyük işlər görüb.

Səlləri Negevə qaytardığın kimi ya Rəbb, o bəxtəvər günləri bizə qaytar. Qoy göz yaşı ilə əkənlər sevinc harayı çəkərək biçsinlər.

Ağlaya-ağlaya toxum daşıyıb əkən sevinc harayı ilə dəzləri daşıya-daşıya gələcək.

Müqəddəs Paulun Filipilərə məktubundan sözlər

Flp 3, 8-14

Bundan əlavə Rəbbim Məsih İsanı tanımağın ali dəyərinin yanında hər şeyi ziyan hesab edirəm. Onun uğrunda var-yoxumu atıb tullantı saymışam ki, Məsihi qazanıb Onda hesab olunum. Qanuna əsaslanan şəxsi salehliyimə deyil, Məsihə imandan yaranan, Allahdan gələn və imana əsaslanan salehliyə malikəm. Belə ki Onu və Onun dirilmə qüdrətini, iztirablarına şərikliyi dərk edim və ölümdə Ona bənzəyim ki, nə olursa-olsun, ölümlər arasından dirilməyə nail olum. Demirəm ki, indi bunlara malik olmuşam və yaxud kamilləşmişəm. Amma hədəfdən tutmaq üçün qaçırım. Çünki Məsih İsa məni bu məqsəd üçün tutub. Qardaşlar, hesab etmirəm ki, bunu tutmuşam. Yalnız bir şey edirəm: arxada qalanları unudub qarşımda olana çatmaq üçün yarışırım və hədəfə doğru qaçırım ki, mükafat alım, yəni Allahın Məsih İsa vasitəsilə etdiyi səmavi çağırışa nail olum.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

Yez 33,11

Rəbb belə deyir: “Varlığımıza and olsun, pis adamın ölümündən yox, onun öz yolundan dönüb yaşamasından zövq alıram” .

Ey, Allahın Kəlamı, Sənə həmd olsun!

✠ **İncil** ✠

Yəh 8, 1-11

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənə ruhunla.**

K: Müqəddəs Yəhyanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

İsa Zeytun dağına getdi. Səhər tezdən yenə məbədə gəldi. Bütün xalq Onun yanına topladı, O da oturub onlara təlim öyrətməyə başladı. İlahiyyatçılar və fariseylər zina üstündə tutulmuş bir qadını oraya gətirdilər. Onu ortaya çıxarıb İsayə dedilər: «Müəllim, bu qadın zina edən zaman yaxalandı. Musa Qanunda bizə əmr edib ki, belələrini daşqalaq edək. Bəs Sən nə deyirsən?» Bunu İsanı sınamaq üçün deyirdilər, Onu ittiham etmək üçün bəhanə axtarırdılar. Amma İsa əyilib barmağı ilə yerə yazı yazırdı. Ondən təkrar soruşduqları zaman dikəlib onlara dedi: «Sizdən kim günahsızdırsa, qadına birinci daş atsın». Sonra yenə əyilib yerə yazı yazmağa başladı. Bu sözləri eşidəndə qocadan başlayaraq hamı bir-bir oradan uzaqlaşdı. İsanı tək qoydular, qadın da ortada idi. İsa dikəlib ona dedi: «Qadın, onlar hara getdi? Bəs heç kim səni məhkum etmədi?» Qadın «heç kim, ağa» dedi. Onda İsa dedi: «Mən də səni məhkum etmirəm, get, daha günah etmə».

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

2-ci Rəbb günü Pasxa dövründə - C ili

Həvarilərin İşləri kitabından sözlər

Həv 5, 12-16

Həvarilər vasitəsilə xalq arasında çox əlamətlər və xariqələr göstərilirdi. Bütün imanlılar Süleymanın Eyvanına yığılardı. Xalq onlara böyük rəğbət bəsləsə də, kənardan heç kim onlara qoşulmağa cürət etmirdi. Buna baxmayaraq get-gedə daha çox qadın və kişi Rəbbə iman gətirirdi. Buna görə də Peter yoldan keçəndə heç olmasa kölgəsi xəstələrin üstünə düşsün deyə xalq öz xəstələrini döşək və çarpayı ilə birlikdə küçələrə çıxarıb qoyardı. Yerusəlimin ətraf şəhərlərində yaşayanlar da axın-axın gələr, öz xəstələrini və natəmiz ruhdan əzab çəkənləri gətirərdi. Onların hamısı şəfa tapardı.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 118, 2-4. 22-24. 25-27a

N: Rəbbə şükür edin, ona görə ki yaxşıdır, çünki məhəbbəti əbədidir!

Qoy İsraililər belə desin: «Çünki məhəbbəti əbədidir!»

Harun nəslə belə desin: «Çünki məhəbbəti əbədidir!»

Qoy Rəbdən qorxanlar belə söyləsin: «Çünki məhəbbəti əbədidir!»

Bənnaların rədd etdiyi daş guşədaşı olub.

Bu, Rəbbin işi idi, gözümüzdə xariqəli bir işdir.

Bu günü Rəbb yaratdı, Onda sevinib şadlıq edək!

Aman, ya Rəbb, bizi qurtar! Aman, ya Rəbb, bizə uğur göndər!

Rəbbin ismi ilə gələne alqış olsun! Sizə Rəbbin evindən xeyir-dua veririk.

Rəbb Allahdır, O, üzərimizə nur saçdı.

Vəhy kitabından sözlər

Vəhy 1, 9-11a. 12-13. 17-19

Əziyyətə, Allahın Padşahlığına və dözümə sizinlə İsadə şərik olan mən – qardaşınız Yəhya Allahın kəlamına və İsa barədə şəhadət etdiyimə görə Patmos adlanan adada idim. Rəbbin günü Ruhun təsiri altında olarkən arxamdan şeypur səsinə bənzər uca bir səsin belə söylədiyini eşitdim: «Gördüyünü bir kitaba yaz və bunu yeddi cəmiyyətə, yəni Efesə, İzmirə, Berqamaya, Tiatiraya, Sarda, Filadelfiyaya və Laodikeyaya göndər». O zaman çevrildim ki, mənimlə danışanın kim olduğunu görüm. Çevrildikdə yeddi qızıl çıraqdan gördüm. Çıraqların arasında uzun cübbə geymiş, sinəsinə qızıl qurşaq bağlamış bəşər oğluna bənzər biri var idi. Mən Onu gördükdə ölü kimi ayaqlarına qapandım. O isə sağ əlini mənim üstümə qoyub dedi: «Qorxma! Birinci və Sonuncu Olan, Diri Olan Mənəm. Mən ölmüşdüm, indi isə əbədi olaraq diriyəm. Ölümün və ölümlər diyarının açarları Məndədir.

Beləliklə, öz gördüklərini, indi və bundan sonra baş verəcək hadisələri yaz.
Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Alleluya!

Yəh 20, 29

İsa Məsih şagirdlərin arasında durub belə dedi: “Sülh üzərində olsun.
Nə bəxtiyardır görmədən iman edənlər!”

Alleluya!

✠ İncil ✠

Yəh 20, 19-31

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Yəhyanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

O gün – həftənin ilk günü axşam çağı Yəhudi başçılarından qorxduqları üçün şagirdlərin olduqları yerin qapıları bağlı olsa da, İsa içəri girdi. O ortada durub onlara «Salam!» dedi. Bunu söyləyib onlara əllərini və böyrünü göstərdi. Şagirdlər də Rəbbi görüb sevindilər. İsa yenə onlara dedi: «Salam! Ata Məni göndərdiyi kimi Mən də sizi göndərirəm». Bunu söylədikdən sonra onların üzərinə üfürərək dedi: «Müqəddəs Ruh alın! Kimin günahlarını bağışlasanız, bağışlanır, kimin günahlarını bağışlamasanız, bağışlanmamış qalır». Lakin On iki Şagirddən biri «Əkiz» adlanan Tomas İsa gələndə onların yanında deyildi. O biri şagirdlər Tomaya «Rəbbi gördük» deyəndə o onlara söylədi: «Əgər Onun əllərində mıxların açdığı yaraları görməsəm, mıxların yerinə barmağımınla toxunmasam, böyrünə də əlimi qoymasam, buna inanmaram». Səkkiz gün sonra İsanın şagirdləri yenə otaqda toplaşanda Tomas da onların yanında idi. Qapılar bağlı olsa da, İsa içəri girdi.

O ortada durub «Salam!» dedi. Bundan sonra Tomaya söylədi: «Barmağın buraya uzat, əllərimə bax, əlini də uzat, böyrümə qoy. İmansız olma, imanlı ol!» Tomas cavab verib Ona «Ya Rəbbim və Allahım!» dedi. İsa ona dedi: «Sən Məni gördüyün üçün mü iman etdin? Görmədən iman edənlər nə bəxtiyardır!»

İsa şagirdlərinin gözü önündə bir çox başqa əlamətlər də göstərdi ki, bu kitabda yazılmayıb. Amma buradakılar onun üçün yazılıb ki, siz İsanın Allahın Oğlu və Məsih olduğuna iman edəsiniz və iman edərək Onun adı ilə həyata malik olasınız.

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

3-cü Rəbb günü Pasxa dövründə - C ili

Həvarilərin İşləri kitabından sözlər

Həv 5, 27b-32.40b-41

Baş kahin həvarilərdən soruşdu: «Bu adla təlim öyrətməyi sizə qəti qadağan etmədikmi? Amma siz təliminizi bütün Yerusəlimə yaydınız və o Adamın qanını bizim boynumuza yükləmək istəyirsiniz».

Peter və başqa həvarilər belə cavab verdi: «İnsana deyil, Allaha tabe olmaq daha vacibdir. Ata-babamızın Allahı sizin ağaca mıxlayıb öldürdüyünüz İsanı dirilti. İsrailə günahlarından tövbə və bağışlanma imkanı vermək üçün Allah Onu Yolaçan və Xilaskar olaraq Öz sağ tərəfinə qaldırdı. Bu şeylər barədə biz şahidik, Allahın Özünə tabe olanlara verdiyi Müqəddəs Ruh da şahiddir».

Yəhudilər həvariləri qamçılattılar və əmr etdilər ki, İsanın adını çəkərək heç nə danışmasınlar. Sonra onları azad etdilər.

Həvarilər bu ad uğrunda təhqir olunmağa layiq görüldükləri üçün sevinərək Ali Şuranın önündən ayrıldılar.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 30, 1+3. 4-5. 11-12a+13b

N: Ya Rəbb, Səni ucaldıram, çünki Sən məni qurtardın

Ya Rəbb, Səni ucaldıram, çünki Sən məni qurtardın, düşməni mənə görə sevinməyə qoymadın.

Ya Rəbb, canımı ölümlər diyarından azad etdin, qəbrə düşməyim deyə Sən mənə həyat verdin.

Ey Rəbbin möminləri, Onu tərənnüm edin, Müqəddəsliyini yada salın, Ona şükürlər edin.

Çünki qəzəbi bir anlıq olur, Lütfü isə ömür boyu qalır. Kimin bir gecə gözündən yaş tökülərsə, onun üçün sübh tezdən sevinc doğar.

Ya Rəbb, dinlə, mənə lütf et, ya Rəbb, köməyimə çat». +
Yasımı şənliyə çevirdin, Çulumu çıxarıb məni sevincə bürüdü.
Ya Rəbb Allahım, Sənə daim şükür edəcəyəm!

Vəhy kitabından sözlər

Vəhy 5, 11-14

Mən, Yəhya, taxtın, canlı məxluqların və ağsaqqalların ətrafında milyonlarla, saysız-hesabsız mələk gördüm və onların səsinə eşitdim. Onlar uca səslə deyirdi: «Kəsilməmiş Quzu Qüdrəti, sərvəti, hikməti, qüvvəti, şərəfi, izzəti və alqışı Almağa layiqdir». Həmçinin mən göydə, yer üzündə, yer altında, dənizdə olan bütün

məxluqların və oralardakı bütün varlıqların belə dediyini eşitdim: «Taxtda Oturana və Quzuya əbədi olaraq alqış, şərəf, izzət və qüdrət olsun!» Dörd canlı məxluq da «Amin!» deyirdi. Onda ağsaqqallar yerə qapanıb səcdə etdilər.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Alleluya!

Rom 6, 9

Məsih ölümlər arasından dirildiyinə görə bir daha ölməyəcək və ölüm Ona artıq hökmranlıq etməz.

Alleluya!

† İncil †

Yəh 21, 1-19

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Yəhyanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

İsa Tiberiya gölünün kənarında yenə şagirdlərə göründü. Bu belə oldu:

Şimon Peter, «Əkiz» adlanan Toma, Qalileyanın Qana kəndindən olan Natanel, Zebedeyin oğulları və Onun başqa iki şagirdi birlikdə idi. Şimon Peter onlara «balıq ovuna gedirəm» dedi. O birilər də ona «biz də sənirlə gedirik» dedi. Onlar gedib qayığa mindilər, amma o gecə bir şey tuta bilmədilər.

Günəş doğarkən İsa sahildə dayanmışdı, amma şagirdlər Onun İsa olduğunu bilmədilər. İsa onlara dedi: «Uşaqlar, yeməyə bir şey tutmusunuzmu?» Ona «xeyr» deyə cavab verdilər. İsa yenə dedi: «Toru qayığın sağ tərəfinə atın, orada tapacaqsınız».

Eləcə də atdılar və o qədər balıq tutdular ki, toru çəkə bilmirdilər. Onda İsanın sevimli şagirdi Peterə «Bu, Rəbdir» söylədi. Şimon Peter Onun Rəbb olduğunu eşidən kimi əynindən çıxartdığı üst paltarına bürünüb gölə atıldı.

O biri şagirdlər isə balıq torunu çəkə-çəkə qayıqda gəldilər, çünki sahildən uzaq deyildilər, cəmi iki yüz qulac məsafədə idilər. Onlar quruya çıxanda orada közərmiş ocağı, onun üzərinə qoyulmuş balığı və yanında olan çörəyi gördülər.

İsa onlara dedi: «İndi tutduğunuz balıqlardan gətirin». Şimon Peter qayığa minib yüz əlli üç böyük balıqla dolu toru quruya çəkdi. Balıq lap çox olsa da, tor yırtılmadı. İsa onlara dedi: «Gəlin, səhər yeməyi yeyin».

Şagirdlərdən heç biri Ondən «Sən kimsən?» deyə soruşmağa cəsərət etmədi, çünki Onun Rəbb olduğunu bilirdilər. İsa gəlib çörəyi götürdü və onlara verdi, eləcə balığı da verdi. İsa ölülər arasından dirildikdən sonra artıq üçüncü dəfə idi ki, şagirdlərə görünürdü.

Səhər yeməyini yeyəndən sonra İsa Şimon Peterə dedi: «Ey Yəhya oğlu Şimon, Məni bunlardan çox sevirsənmi?» Peter ona dedi: «Bəli, ya Rəbb, Səni sevdiyimi bilirsən». İsa ona dedi: «Quzularımı bəslə».

İkinci dəfə yenə Peterə dedi: «Ey Yəhya oğlu Şimon, Məni sevirsənmi?» O da İsayə dedi: «Bəli, ya Rəbb, Səni sevdiyimi bilirsən». İsa ona dedi: «Quzularımı otar».

Üçüncü dəfə Peterə dedi: «Ey Yəhya oğlu Şimon, Məni sevirsənmi?» Peter üçüncü dəfə İsanın ona «Məni sevirsənmi?» sualını verməyinə kədərləndi və Ona dedi: «Ya Rəbb, Sən hər şeyi bilirsən, Səni sevdiyimi bilirsən».

İsa ona dedi: «Quzularımı bəslə. Doğrusunu, doğrusunu sənə deyirəm: cavan olanda qurşağını özün bağlayıb istədiyin yerə gedərdin, amma qocalanda əllərini uzadacaqсан və başqası sənin qurşağını bağlayıb istəmədiyən yerə aparacaq».

İsa bunu ona görə söylədi ki, Peterin necə öz ölümü vasitəsilə Allahı izzətləndirəcəyini bildirsən. Bunu söylədikdən sonra ona «ardımca gəl» dedi.

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

4-cü Rəbb günü Pasxa dövründə - C ili

Həvarilərin İşləri kitabından sözlər

Həv 13, 14.43-52

Paul və Barnaba yollarına davam edib Pergedən Pisidiyalı Antakyaya çatdı. Şənbə günü sinaqoqa girib oturdular. Sinaqoqda olan camaat çıxıb gedəndən sonra xeyli Yəhudi və Yəhudi dinini qəbul edən möminlər Paul və Barnabanın ardınca getdilər. Onlar da bu adamlarla söhbətlər edir və Allahın lütfündə dönməz olsunlar deyərək onlara öyüd-nəsihət verirdilər.

Növbəti Şənbə Rəbbin kəlamına qulaq asmaq üçün demək olar ki, bütün şəhər əhalisi toplaşmışdı. İzdihamı görənlər Yəhudiləri paxıllıq bürüdü və Paulun nitqinin əleyhinə qalxıb onu söydülər. Paulla Barnaba isə qorxmada dedilər: «Allahın kəlamı əvvəlcə sizə bəyan olunmalı idi. Siz ondan imtina etdiyiniz və özünüzdə əbədi həyata layiq görmədiyiniz üçün, biz indi başqa millətlərə üz tuturuq. Çünki Rəbbin bizə əmri belə idi: “Səni millətlərə nur edəcəyəm ki, Xilas dünyanın ən uzaq yerlərinə yayasın”». Yəhudi olmayanlar bunu eşidərkən sevindilər və Rəbbin kəlamını ucaldılar. Əbədi həyat üçün təyin olunanların hamısı iman gətirdi. Beləliklə, Rəbbin kəlamı bütün bölgəyə yayıldı. Amma Yəhudilər hörmətli, mömin qadınları və şəhərin nüfuzlu adamlarını təhrik edib Paulla Barnabanı təqib edərək o bölgədən kənara çıxartdı. Buna görə də Paulla Barnaba ayaqlarının tozunu onların üstünə çırpıb Konyaya getdi. Şagirdlər isə Müqəddəs Ruhla dolmuşdu; onları sevinc bürümüşdü.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 100, 2. 3. 5

N: Biz Rəbbin xalqıyıq, otlagında otardığımız sürüyük.

Ey bütün dünya, cuşa gəlib Rəbbə nida edin, sevinclə Rəbbə qulluq edin, mədh oxuyaraq Onun hüzuruna gəlin!

Rəbb Allahdır, siz bunu bilin, O bizi yaradıb, biz Ona aidik, xalqıyıq, otlagında otardığımız sürüyük.

Rəbb nə yaxşıdır, məhəbbəti əbədidir, sədaqəti nəsillərdən-nəslə çatır!

Vəhy kitabından sözlər

Vəhy 7, 9.14b-17

Mən, Yəhya, bundan sonra baxıb gördüm ki, hər millətdən, hər tayfadan, hər xalqdan və hər dildən olan, heç kəsin saya bilməyəcəyi böyük bir kütlə taxtın və Quzunun hüzurunda dayanıb. Onlar ağ xalat geyinib, əllərində xurma budaqları tutublar. «Bunlar böyük əziyyətdən keçib gələnlərdir. Onlar öz xalatlarını yuyub Quzunun qanı ilə ağartdılar. Buna görə də Onlar Allahın taxtının önündədir, gecə-gündüz məbədinə Ona ibadət edirlər. Taxtda Oturan da onların üzərində məskən salacaq. Onlar bir daha nə ac, nə də susuz qalacaq, günəş və qızmar isti onları vurmayacaq. Çünki taxtın ortasında olan Quzu onların Çobanı olacaq, onları həyat suyunun qaynaqlarına aparacaq, Allah onların bütün göz yaşlarını siləcək».

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Alleluya!

Yəh 10, 27

İsa Məsih belə dedi: Quzularım səsimi eşidir, Mən də onları tanıyıram və Mənim ardımca gəlirlər.

Alleluya!

† **İncil** †

Yəh 10, 27-30

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Yəhyanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

İsa dedi: Quzularım səsimi eşidir, Mən də onları tanıyıram və Mənim ardımca gəlirlər. Mən onlara əbədi həyat verirəm. Onlar heç vaxt həlak olmayacaq və heç kim onları əlimdən qapmayacaq. Atam Mənə nə veribsə, hər şeydən üstündür. Onları heç kim Atanın əlindən qapa bilməz. Mən və Ata birlik».

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

5-ci Rəbb günü Pasxa dövründə - C ili

Həvarilərin İşləri kitabından sözlər

Həv 14, 21-27

Paulla Barnaba daha sonra Listraya, Konyaya və Pisidiyalı Antakyaya qayıtdı. Şagirdlərini ruhən möhkəmləndirdilər və imanda dönməz olsunlar deyə onları həvəsləndirdilər və dedilər: «Allahın səltənətinə çoxlu çətinliklərdən keçib girməliyik». İmanlılar üçün hər cəmiyyətdə ağsaqqallar seçərək dua və orucla onları inandıqları Rəbbə əmanət etdilər. Pisidiya bölgəsindən keçərək Pamfiliyaya gəldilər. Pergədə Kəlamı yayandan sonra Antalyaya getdilər. Oradan gəmi ilə Suriyadakı Antakyaya qayıtdılar. Onların yerinə yetirəcəkləri xidmət üçün burada Allahın lütfünə əmanət edilmişdilər. Oraya çatanda cəmiyyəti bir yerə yığıb Allahın onlar vasitəsilə nə etdiyini, Yəhudi olmayan millətlərə iman qapısını necə açdığını söylədilər.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 145, 8-9. 10-11. 12-13b

N: Ey Padşahım olan Allahım, Səni yüksəldəcəyəm, İsminə sonsuza qədər alqış edəcəyəm.

Rəbb lütfkar və rəhmlidir, hədsiz səbirli və bol məhəbbətlidir.

Rəbb hamıya xeyirxahlıq edər, yaratdıqlarının hər birinə mərhəmət göstərir.

Ya Rəbb, bütün yaratdıqların Sənə şükür edəcək, möminlərin Sənə alqış edəcək. Padşahlığının əzəmətindən deyəcəklər, Qüdrətindən danışacaqlar.

Qoy bəşər övladları Sənin qüdrətini, Padşahlığının izzətini, əzəmətini bilsin. Sənin padşahlığın əbədi padşahlıqdır, Səltənətin nəsildən-nəslə qədər uzanır.

Vəhy kitabından sözlər

Vəhy 21, 1-5

Mən, Yəhya, yeni bir göy və yeni bir yer gördüm. Çünki əvvəlki yerlə əvvəlki göy keçib getmişdi, dəniz də artıq yox idi. Mən müqəddəs şəhərin – yeni Yerusəlimin göydən, Allahın yanından endiyini gördüm. Şəhər öz bəyi üçün bəzədilmiş gəlin kimi hazırlanmışdı. Taxtdan belə deyən uca bir səs eşitdim: «Budur, Allahın məskəni insanların arasındadır. Allah onlarla birgə məskən salacaq; onlar Onun xalqı olacaq, Allah Özü onların Allahı olaraq aralarında yaşayacaq. Allah onların bütün göz yaşlarını siləcək. Artıq ölüm olmayacaq. Yas, nalə və ağrı bir daha olmayacaq. Çünki əvvəlki şeylər keçib getdi». Taxtda Oturan dedi: «Budur, Mən hər şeyi yenidən qururam». Yenə dedi: «Yaz, çünki bu sözlər etibarlı və həqiqidir».

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Alleluya!

Yəh 13, 34

İsa Məsih belə dedi: “Sizə yeni bir əmr verirəm: bir-birinizi sevin, Mən sizi sevdiyim kimi siz də bir-birinizi sevin”.

Alleluya!

† İncil †

Yəh 13, 31-35

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Yəhyanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

Yəhuda İskaryot çıxandan sonra İsa dedi: «İndi Bəşər Oğlu izzətləndi və Allah da Onda izzətləndi. İndi ki Allah Onda izzətləndi, Allah da Onu Özündə izzətləndirəcək, tezliklə izzətləndirəcək. Ey övladlarım! Az bir müddət də sizinlə olacağam. Siz Məni axtaracaqsınız. Yəhudilərə “Mənim getdiyim yerə siz gələ bilməyəcəksiniz” dediyim kimi indi də bunu sizə söyləyirəm. Sizə yeni bir əmr verirəm: bir-birinizi sevin, Mən sizi sevdiyim kimi siz də bir-birinizi sevin. Əgər bir-birinizə məhəbbətiniz olsa, bütün insanlar biləcək ki, siz Mənim şagirdlərimsiniz».

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

6-cı Rəbb günü Pasxa dövründə - C ili

Həvarilərin İşləri kitabından sözlər

Həv 15, 1-2. 22-29

Yəhudeyadan gələn bəzi adamlar Antakyadakı qardaşlara belə təlim öyrədirdi: «Əgər siz Musanın qoyduğu adətə görə sünnət olmasanız, xilas ola bilməzsınız». Paul və Barnaba bu adamlarla çox çəkişib mübahisə etdi. Nəhayət qərara alındı ki, Paulla Barnaba digər qardaşlardan bir neçəsini götürərək Yerusəlimə gedib bu sual ətrafında həvarilər və ağsaqqallarla görüşsünlər. Buna görə bütün imanlılar cəmiyyəti ilə həvarilər və ağsaqqallar razılığa gəldi ki, öz aralarından adamlar seçib Paul və Barnaba ilə birlikdə Antakyaya göndərsin. İmanlılar arasında başçılıq edən Barsaba adlanan Yəhuda ilə Silanı seçdilər. Onların əlinə bu məktubu verib göndərdilər: «İmanlı qardaşlarınız olan biz həvarilərlə ağsaqqallardan Antakya, Suriya və Kilikiyada yaşayan, Yəhudi olmayan qardaşlara salam! Eşitdik ki, bizlərdən bəzi adamlar yanınıza gəlib. Sözləri ilə sizi çaş-baş salaraq düşüncələrinizi qarışdırıblar. Lakin bunu onlara biz tapşırıbmışıdıq. Ona görə də aramızdan bəzi adamları seçib əziz qardaşlarımız Barnaba və Paulla bərabər sizin yanınıza göndərməyi yekdilliklə qərara aldığımız. Hər ikisi Rəbbimiz İsa Məsihin uğrunda canını təhlükəyə atıb. Qərarımıza müvafiq sizin yanınıza Yəhuda ilə Silanı göndəririk ki, eyni şeyləri sizə şifahi olaraq şərh etsin. Müqəddəs Ruh və biz vacib olan bu qaydalardan başqa sizin üstünüzə heç nəyi yükləməməyi lazım bildik: Bütlərə təqdim olunub murdarlanan qurbanların ətinə, boğularaq öldürülən heyvanların ətinə və qan yeməsinlər; əxlaqsızlıqdan da özlərini uzaq saxlasınlar. Bunlardan qaçsanız, düz edərsiniz. Salamət qalın».

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Zəbur 67, 1-2. 3-4a. 5+7

N: Ey Allah, Sənə bütün xalqlar şükür etsin.

Lütf edib, ey Allah, bizə xeyir-dua ver, Üzün üstümüzə nur saçsın.

Qoy yer üzündə Sənin yolun, bütün millətlər arasında qurtuluşun tanınsın.

Ey Allah, Sənə xalqlar şükür etsin, qoy Sənə bütün xalqlar şükür etsin.

Qoy ümmətlər sevinclə Səni mədh etsin, çünki xalqlara insafla hökm edirsən.

Ey Allah, Sənə xalqlar şükür etsin, qoy Sənə bütün xalqlar şükür etsin.

Allah bizə xeyir-dua verib. Qoy dünyanın ucqarları Ondan qorxsun!

Vəhy kitabından sözlər

Vəhy 21, 10-14.22-23

O məni Ruhun təsiri ilə böyük və uca bir dağın başına apardı. Oradan mənə göydən, Allahın yanından enən müqəddəsi şəhəri, Yerusəlimi göstərdi. Allahın ehtişamı orada idi; oradakı işıq ən qiymətli daş, büllur yəşəm daşı kimi parıldayırdı. Oranın böyük və uca divarı, on iki darvazası var idi. Darvazalarda on iki mələk durmuşdu. Darvazaların üstündə İsrail övladlarının on iki qəbiləsinin adı həkk olunmuşdu. Şərqdə üç darvaza, şimalda üç darvaza, cənubda üç darvaza və qərbdə üç darvaza var idi. Şəhər divarının on iki təmali var idi və onların üstündə Quzunun on iki həvarisinin adları var idi. Mən orada məbəəd görmədim, çünki oranın məbədi Külli-İxtiyar Rəbb Allah və Quzudur. Şəhərin işıqlanması üçün nə günəşə, nə də aya ehtiyacı var, çünki Allahın ehtişamı oranı işıqlandırır, Quzu da oranın çirağıdır.

Bu Allahın Kəlamıdır. * **M: Allaha şükürlər olsun.**

Alleluya!

Yəh 14, 23

İsa belə dedi: “Kim Məni sevsə, sözümə əməl edər, Atam da onu sevər və Biz onun yanına gəlib onunla məskən salarıq”.

Alleluya!

† İncil †

Yəh 14, 23-29

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənə ruhunla.**

K: Müqəddəs Yəhyanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

İsa həvarilərinə cavab verdi: «Kim Məni sevsə, sözümə əməl edər, Atam da onu sevər və Biz onun yanına gəlib onunla məskən salarıq. Məni sevməyənsə sözlərimə əməl etməz. Eşitdiyiniz söz Məndən yox, Məni göndərən Atadan gəlir. Hələ yanınızda olarkən sizə bu sözləri söylədim. Lakin Mənim adımla Atanın göndərəcəyi Vəsətətçi – Müqəddəs Ruh hər şeyi sizə öyrədəcək və söylədiyim bütün sözləri yadınıza salacaq. Aranızda sülh qoyub gedirəm, Öz sülhümü sizə verirəm. Mən onu sizə dünyanın verdiyi kimi vermirəm. Qoy ürəyiniz narahat olmasın və qorxmayın. Sizə “indi gedirəm, sonra yenə yanınıza gələcəyəm” söylədiyimi eşitdiniz. Əgər Məni sevsəydiniz, Atanın yanına gedəcəyimə sevinərdiniz, çünki Ata Məndən üstündür. Bunu indi öncədən sizə söylədim ki, baş verən zaman Mənə inanasınız.

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

7-ci Rəbb günü Pasxa dövründə - C ili

Həvarilərin İşləri kitabından sözlər

Həv 7, 55-60

Müqəddəs Ruhla dolan Stefan isə gözlərini göyə dikib Allahın ehtişamını və Allahın sağında dayanan İsanı gördü. O dedi: «Baxın, mən göylərin açıldığını və Bəşər Oğlunun Allahın sağında dayandığını görürəm». Onlar qulaqlarını tutub haray qopardılar və hamısı birlikdə Stefanın üstünə hücum çəkdi. Onu şəhərdən kənara çıxarıb daşqalaq etdilər. Stefanın əleyhinə şahidlik edənlər öz üst geyimlərini Şaul adlı bir gəncin ayaqları altına qoydu. Stefan üstünə yağan daşlar altında belə yalvarırdı: «Ya Rəbb İsa, ruhumu qəbul et». Sonra diz çöküb bərkdən nida etdi: «Ya Rəbb, bunu onlara günah sayma». Bunu deyəndən sonra gözlərini həmişəlik yumdu.

Bu Allahın Kəlamıdır. * M: Allaha şükürlər olsun.

Zəbur 97, 1+2b. 6+7c. 9

N: Rəbb hökmranlıq edir,

O, bütün yer üzərində nə qədər yüksəkdir!

Rəbb hökmranlıq edir, qoy yer üzünü şadlıq etsin, qoy bütün adalar sevinсин. Salehliklə ədalət taxtının təməlidir.

Göylər salehliyini bəyan edər, əzəmətini bütün xalqlar görər. Ey bütün mələklər, Rəbbə səcdə edin!

Çünki bütün yer üzərində, Ya Rəbb, Haqq-Taala Sənsən! Bütün allahların üzərində Sən nə qədər yüksəksən!

Vəhy kitabından sözlər

Vəhy 22, 12-14.16-17.20

Mən Yəhya bunları eşitdim: «Budur, tezliklə gəlirəm. Verəcəyim mükafat Mənimlədir və hər kəsə öz əməlinə görə əvəz verəcəyəm. Alfa və Omega, Birinci və Sonuncu, Başlanğıc və Axır Mənəm!» Əmrlərinə əməl edənlər nə bəxtiyardır! Bununla da həyat ağacından yeməyə ixtiyarları olacaq, darvazalardan keçib şəhərə girəcəklər. Yenə deyir: «Mən İsa Öz mələyimi göndərdim ki, cəmiyyətlərə aid olan bu şəhadəti sizə versin. Mən Davudun Kökü və Nəsl, parlaq Dan Ulduzuyam». Ruh da, gəlin də deyir: «Gəl!» Qoy eşidən də desin: «Gəl!» Susayan qoy gəlsin, arzu edən həyat suyunu müftə götürsün. Bunlara şəhadət edən deyir: «Bəli, tezliklə gəlirəm!» Amin. Gəl, ya Rəbb İsa!

Bu Allahın Kəlamıdır. * M: Allaha şükürlər olsun.

Alleluya!

Yəh 14, 18

İsa Məsih belə deyir: “Sizi yetim qoymaram, yanınıza gələcəyəm.”

Alleluya!

† **İncil** †

Yəh 14, 23-29

K: Rəbb sizinlə olsun. * **M: Və sənin ruhunla.**

K: Müqəddəs Yəhyanın Müjdəsindən İsa Məsihin sözləri. *

M: Şan-şərəf Rəbbindir.

İsa dua etdi: Yalnız onlar üçün deyil, onların sözü ilə Mənə iman edənlər üçün də xahiş edirəm ki, hamısı bir olsun. Ey Ata, Sən Məndə, Mən də Səndə olduğum kimi onlar da Bizdə olsun ki, dünya Məni Sən göndərdiyinə iman etsin. Mənə verdiyin izzəti Mən də onlara verdim ki, Biz bir olduğumuz kimi onlar da bir olsun. Mən onlarda, Sən də Məndə olmaqla bütünlüklə bir olsunlar ki, dünya Mənim Sən tərəfindən göndərildiyimi, Məni sevdiyin kimi onları da sevdiyini bilsin. Ey Ata, istəyirəm ki, Mənə verdiyin kəslər də Mənim olduğum yerdə Mənimlə birlikdə olub Mənim izzətimi görsünlər. Bu izzəti dünyanın təməli qoyulandan əvvəl Məni sevdiyin üçün Mənə verdin. Ey saleh Ata, dünya Səni tanımadı, Mən isə Səni tanıdım, bunlar da Mənim Sən tərəfindən göndərildiyimi bildi. Sənin adını onlara bildirdim və yenə bildirəcəyəm ki, Sənin Mənə bəslədiyən məhəbbət onlarda olsun, Mən də onlarda olum».

K: Bu Rəbbin Kəlamıdır. * **M: Rəbb İsa Məsih, Sənə həmd olsun.**

Xristian Dini Təqviminin Əsas Nöqtələri

ADVENT DÖVRÜ = MİLADA HAZIRLIQ DÖVRÜ: 4 həftə davam edir

MİLAD DÖVRÜ: Bayramlar: Milad, Epifaniya, Məsihin Vəftizi

ORUC DÖVRÜ = PASXAYA HAZIRLIQ DÖVRÜ:

Kül çərşənbəsi ilə başlayır və Müqəddəs Cümə günü ilə bitir

Müqəddəs Həftə: Müq. Cümə Axşamı, Müq. Cümə və Müq. Şənbə

PASXA DÖVRÜ: Bayramlar: Məsih İsanın dirilişi, Məsihin yüksəlməsi, Pentekost (Müqəddəs Ruhun gəlişi)

ADİ DÖVR: 34 həftədən ibarətdir və Məsih İsanın Padşahlığı bayramı ilə bitir

